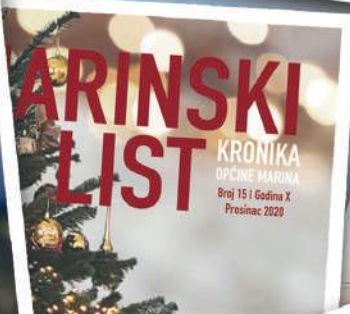
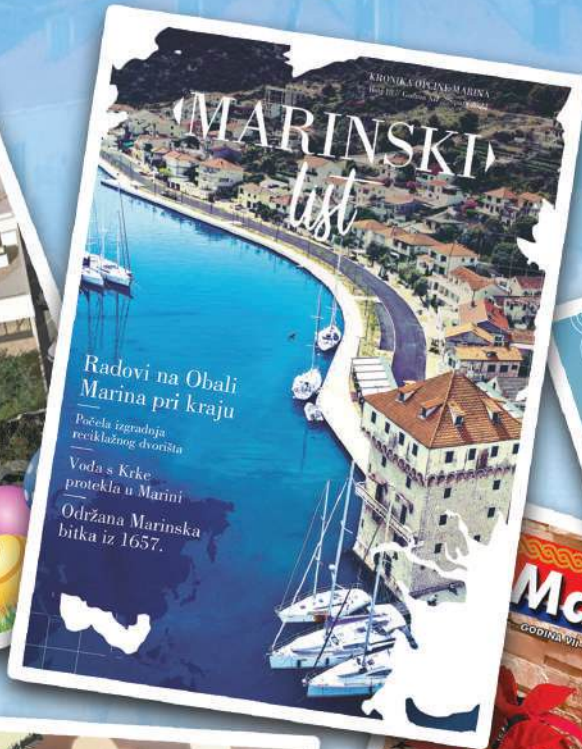

MARINSKI

kronika Općine Marina

list

broj

21

svibanj, 2025

RIJEČ NAČELNIKA

UREDNIŠTVO: Stigli ste uspješno i do kraja ovog mandata. Je li bilo više problema ili je sve prošlo "glatko"?

NAČELNIK: Kao svaki mandat do sada, i ovaj nam je donio brojne izazove. Smatram da smo uz dobru organizaciju, timski rad, zajedničke ciljeve za boljitak naše zajednice, a sve uz podršku i povjerenje naših mještana, većinu problema uspješno rješavali. Naravno, bilo je i nepredviđenih situacija, no uvijek smo stavljali interes Općine na prvo mjesto.

UREDNIŠTVO: Vratimo se ipak malo u prošlost, koji projekt vam je najdraži i najznačajniji u ovih 16 godina?

NAČELNIK: Odmah bi istaknuo da sam iznimno ponosan na to što smo Općinu izvukli iz velikih financijskih problema i stabilizirali financijsko poslovanje što je temelj za sve daljnje projekte.

Teško je izdvojiti samo jedan projekt, ali među najznačajnijima svakako bi izdvojio sljedeće: izgradnja vodovodne mreže u Sevidu, Sevidu na Moru i zagorskom dijelu općine i izgradnja te uređenje obale u Marini s prometnicom, parkingom i zelenom površinom. Posebno sam ponosan i na projekte vezane za djecu i mlade, poput izgradnje novog dječjeg vrtića s jasicama, proširenja i rekonstrukcije postojećih te na izgradnju sportskog centra Perić - Neveščanin u Gustirni koji svakim danom broji sve više djece na terenu.

UREDNIŠTVO: Biste li nešto promijenili u svom radu u ovih 16 godina i jeste li zadovoljni učinjenim?

NAČELNIK: Uvijek ima prostora za napredak. Iskreno, znam da ponekad brzam i donosim odluke stihijski, ali često se upravo takav pristup pokaže kao dobar jer pokrene lavinu – pomakne stvari s mrtve točke i približi nas cilju. Za sebe volim reći da sam prije svega terenski radnik.

Volim biti među ljudima, na licu mjesta suočiti se s problemom i čuti mišljenje mještana. To smatram svojom prednošću, ali priznajem – takav način rada postane životni stil koji zna biti i iscrpljujući. No, kroz ovih 16 godina mještani su naučili da mi se mogu obratiti u bilo kojem trenutku, s bilo kakvim prijedlogom ili problemom. Kad pogledam unazad, vjerujem da smo kao zajednica napravili veliki iskorak, i iskreno – ponosan sam na sve što smo zajedno ostvarili. m reći da sam prije svega terenski radnik.

UREDNIŠTVO: Svjesni smo da je predizborno vrijeme i da je u tom periodu najburnije, kao što možemo vidjeti i po portalima i televizijama. Kako se suočavate sa svim tim problemima?

NAČELNIK: U ovo predizborno vrijeme izložen sam blaćenju i medijskom linču od strane pojedinaca. Svjestan sam da je to postalo dio političke svakodnevice, ali smatram da djela govore više od riječi. Umjesto da odgovaram na provokacije, ostajem fokusiran na ono što je doista važno – konkretne projekte – one koji su već u tijeku i one koji nas tek očekuju. Mještani vrlo dobro znaju tko kontinuirano radi za njihovu dobrobit, a tko se aktivira isključivo uoči izbora. Iako sam izložen medijima i velikom pritisku, moj fokus ostaje čvrsto na radu, razvoju i dobrobiti naše zajednice. Neću se spuštati na isti niti sličan nivo komunikacije, jer vjerujem da naši mještani zaslužuju ozbiljan pristup. Djela, a ne kojekakvi natpisi po društvenim mrežama, ono su što ostaje i što se broji.

UREDNIŠTVO: Bez obzira na to što se približava vrijeme izbora, vidimo da se u Općini na veliko radi, koji su projekti trenutačno u realizaciji te kako se pripremate za nadolazeću sezonu?

Trenutačno se radi dječji vrtić u Gustirni koji će dodatno pridonijeti kvaliteti usluge i radu odgojiteljica, kao i broju naše djece. Šetnica Prališće – Poljica je projekt koji je, ne samo financijski zahtjevan (138.022,50 €), nego će i spojiti dva naselja pješačkom stazom i osigurati sigurnost naših mještana na toj relaciji. Također, to je jedna trasa budućega lungomare od Fangare u Marini do Ribareve kućice u Poljicima. U Mitlu se završava ispraćajno mjesto za naše pokojnike koji će svakako pridonijeti dostojnom ispraćaju pokojnika bez obzira na vremenske uvjete kako za rodbinu, prijatelje, svećenike tako i Marinskom komunalcu. Ovih dana će se potpisati ugovor za izgradnju ispraćajnog mjesta u Vinišću koji je sedmi po redu. Kada sam došao na čelo Općine nismo imali nijedno, a to nam sve govori. U fazi projektiranja su još dva ispraćajna mjesta – Svinca i Pozorac.

Pri kraju su radovi na zagorskom cjevovodu tako da će s puštanjem vode u Bliznu Gornju biti završena kompletna izgradnja vodovoda na području Zagore. Projekt novog vatrogasnog doma kandidiran je preko Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije na EU fondove te očekujemo pozitivan ishod. Projekt nadogradnje škole i sportske dvorane predan je Upravnom odjelu za graditeljstvo i prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije na dozvolu. Očekujemo početak izgradnje odmah na početku 2026. godine. Projekt rekonstrukcije ceste Sevid – Bataluša predan je također na rješavanje dozvole te, po obećanju upravitelja Hrvatskih cesta, očekujemo početak radova sredinom 2026. godine. Završavaju se radovi na vodovodu u Sevidu na Moru. U tijeku su i radovi za pojačanje struje i vode za centar Marine od trgovine Tommy do kule. Također, za uređenje poljskih puteva je nabava u tijeku, kao i za asfaltiranje nerazvrstanih cesta. Radi se i na rekonstrukciji javne rasvjete na cijelom području općine. Svakako tu dva najveća projekta: izmještanje javne rasvjete s privatnih parcela na obalu u Poljicima i izgradnja javne rasvjete od zoga za balote do SC Perić-Neveščanin u Gustirni.

Što se tiče pripreme za sezonu svakako je tu uređenje plaža, nabava klupa i koševa kao i ostale javne komunalne opreme, uređenje, košenje, sadnja cvijeća, a pripremamo se i za naplatu parkinga u Marini.

UREDNIŠTVO: Svakako nema budućnosti bez mladih i djece, kako vi brinete o njima i koje im mogućnosti u općini pružate?

NAČELNIK: Naša općina aktivno ulaže u obrazovanje kroz stipendije, modernizaciju škola, novi projekt za dvoranu koja uključuje jednosmjensku nastavu i time vuče više vremena za izvannastavne aktivnosti. Djeci osiguravamo sigurno i aktivno okruženje kroz ulaganja u vrtiće, igrališta i sportske sadržaje. Mladim klubovima i sportskim udrugama pomažemo u njihovim realizacijama koliko god možemo.

UREDNIŠTVO: Puno se žitelja Sevida na Moru ovih dana pita što dalje, hoće li Sevid biti spreman za sezonu?

NAČELNIK: Sevid na Moru je zadnji od mjesta koje dobiva vodu u našoj općini, a kad sam došao na čelo općine preko 50 % naselja nije imalo vodu. Puno je problema na terenu, a mi nemamo direktan upliv u radove. Naime, mi smo ti koji osiguravamo novce i sav teret pada na općinu, a javnu nabavu i vođenje posla vodi Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split. Zbog lošeg i neoperativnog izvođača, ali i uskih ulica i kompletne prometne povezanosti gubi se vrijeme i radovi kasne. Mi smo sa natječajima za rasvjetu i asfaltiranje spremni i osigurali smo gotovo 250.000,00 € za te svrhe u ovoj fazi. Imamo i oko 250 potpisanih donacijskih ugovora s mještanima. Nadamo se da ćemo u sezonu ipak ući spremni pa onda u rujnu nastaviti radove druge faze.

UREDNIŠTVO: Vidimo da je nabavljeno novo komunalno vozilo za potrebe Marinskog komunalca. Kako se nosite s problemom ilegalnog otpada?

NAČELNIK: Marinski komunalac je najveći dobitak za našu općinu, od općine koja je imala veliki problem sa smećem stvorili smo jednu od najčistijih općina. Reciklažno dvorište te preko deset vozila zajedno sa vrijednim radnicima, garancija su za to. Najveći problem nam stvaraju ilegalni deponiji te smo za te svrhe kupili specijalno vozilo, a ovim putem apeliramo na mještane da ne odlažu glomazni otpad u prirodu.

UREDNIŠTVO: Nakon prikupljenih podataka za katastarsku izmjeru, koji su daljnji planovi po tom pitanju?

NAČELNIK: Naše su želje iste - riješiti našu didovinu, ali ne da je pripremimo za brzu prodaju nego da je papirnato provedemo 1/1, da nam dica znaju što je njihovo. Put je dug i kroz ovaj prvi postupak znat ćemo tko ima želju rješavati, koliki je broj parcela i kolika je cijena.

A što se tiče katastarske izmjere građevinskog djela, taj dio DGU financira u potpunosti i već smo ušli u plan za k. o. Marina u 2025. godini.

UREDNIŠTVO: Što bi rekli da vam je glavni motiv i ono što vam daje snagu da nastavite i dalje raditi za našu općinu?

NAČELNIK: Glavni motiv nam je povjerenje mještana i zajednička želja za boljom budućnošću naše općine. Snagu crpimo iz svakog postignutog rezultata i podrške koju svakodnevno dobivamo od naših mještana. Svjesni smo odgovornosti koju nosimo i posvećeni smo tome da radimo transparentno, pošteno i s vizijom. Naša općina zaslužuje stabilan razvoj, a mi smo tu da ga i ostvarimo zajedno s vama.

UREDNIŠTVO: Ukoliko vam birači ponovno daju povjerenje, što planirate dalje?

NAČELNIK: Ukoliko nam građani ponovno ukažu povjerenje, krenut ćemo još snažnije u realizaciju započetih projekata, ali i novih projekata. Napraviti ćemo viziju moderne, razvijene i solidarne općine. Planiramo pokrenuti nove investicije koje će donijeti kvalitetna radna mjesta, dodatno poboljšati školstvo te povećati brigu o mladima. Svaki naš korak bit će usmjeren na to da mještani osjete stvarne koristi i bolju kvalitetu života.

UREDNIŠTVO: Za kraj imate li neku poruku za stanovnike naše Općine?

NAČELNIK: Hvala vam na dosadašnjoj podršci. Bez vas, bez vaše suradnje, strpljivosti i prijedloga, ovo sve ne bi bilo moguće. Mali čovik, ribar i težak, potaknuo je promjene u našoj općini. Svi mi zajedno, možemo postići još i više. Budimo složni, budimo ponosni na ono što imamo i nastavimo s daljnjim napretkom naše općine za dobrobit nas i naše dice!

RIJEČ UREDNIŠTVA

Poštovane čitateljice i čitatelji, pred Vama je 21. broj časopisa Marinski list. Kao i do sada, kroz svaki broj nastojimo Vam pružiti informacije, priče i teme koje nas povezuju u našoj zajednici. Također, i vijesti o projektima, kako onima dovršenima tako i o onim tek planiranim, ukratko o svemu što je važno za razvoj i rast naše općine. Kao uredništvo, ponosni smo na našu općinu kao zajednicu – njezine ljude, tradiciju, svakodnevne izazove i uspjehe. Želimo da Marinski list i dalje bude mjesto gdje su svi jednako važni i gdje je uspjeh pojedinca uspjeh cijele zajednice.

U ovom broju raznovrsnim člancima smo se, kao i inače, trudili pokriti različita društvena područja, sve dobne skupine i sva mjesta naše općine. List započinje razgovorom s načelnikom g. Antom Mamutom, nadalje slijede važni članci iz kategorija: vijesti, gospodarstvo, turizam, naša dica, kultura, sport, zanimljivosti i vjera.

Hvala Vam za svaku dosadašnju pohvalu, kritiku ili prijedlog te nam se i za buduće brojeve, slobodno obratite na e-mail adresu: marinski.list@gmail.com

Također, hvala svima koji su na bilo koji način sudjelovali da ovaj broj ugleda svijetlo dana i onima koji su sudjelovali u akcijama i događanjima proteklih mjeseci!

Uživajte u čitanju!

Uredništvo

FINANCIJSKO POSLOVANJE OPĆINE MARINA

Prema iskazanim podacima u financijskim izvještajima Općina Marina je u 2024. godini ostvarila 5.080.763 EUR prihoda i primitaka, dok rashodi i izdaci iznose 4.723.550 EUR, te je na taj način ostvarila višak prihoda nad rashodima u iznosu od 357.213 EUR.

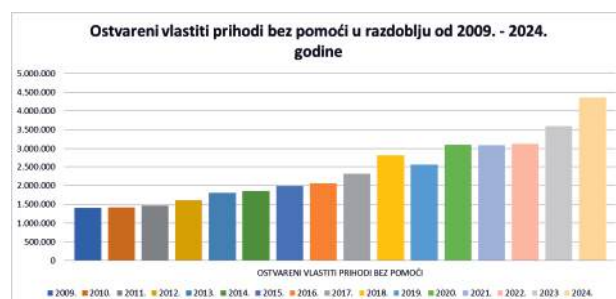
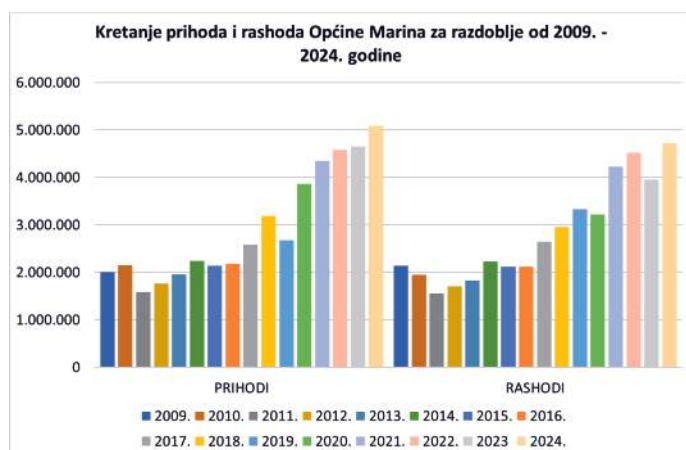
Kako je i u prethodnim godinama ostvarila višak prihoda nad rashodima, Općina Marina u naredno razdoblje prenosi višak prihoda u iznosu od 1.218.672 EUR.

Posebno je značajno stalno povećavanje ostvarivanja vlastitih prihoda bez pomoći. Vlastiti prihodi su u 2009. godini iznosili 1.401.954 EUR, a na kraju 2024. godine iznose 4.360.714 EUR, što znači da su se povećali za 211%.

U tablici 1. prikazano je kretanje prihoda i rashoda u poslovanju Općine Marina za razdoblje od 2009. do 2024. godine:

FINANCIJSKI PODACI OPĆINE MARINA OD 2009. DO 2024. GOD. u EUR

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
PRIHODI	2.005.511	2.152.566	1.580.867	1.767.009	1.960.551	2.242.399	2.136.317	2.181.678	2.582.007	3.186.679	2.672.702	3.859.863	4.343.786	4.576.130	4.648.168	5.080.763
RASHODI	2.139.546	1.944.880	1.557.621	1.702.303	1.822.381	2.232.209	2.115.446	2.120.555	2.643.866	2.959.253	3.328.926	3.222.132	4.226.882	4.517.240	3.949.580	4.723.550
VIŠAK PRIHODA	-	207.686	232.456	64.705	138.170	10.190	20.871	61.123	-	227.426	-	637.731	116.904	58.890	698.587	357.213
MANJAK PRIHODA	134.035	-	-	-	-	-	-	-	61.859	-	-656.224	-	-	-	-	-
MANJAK PRIHODA ZA NAREDNA RAZDOBLJE	668.604	460.918	437.670	372.958	234.789	224.596	203.765	129.342	191.201	-	639.678	1.947	-	-	-	-
VIŠAK PRIHODA ZA NAREDNA RAZDOBLJE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.546	-	-	114.957	162.872	861.459	1.218.672
OSTVARENI VLASTITI PRIHODI BEZ POMOĆI	1.401.954	1.417.465	1.469.074	1.611.600	1.809.170	1.847.390	1.982.284	2.054.855	2.318.891	2.823.888	2.561.160	3.098.434	3.086.664	3.130.017	3.597.553	4.360.714

Radi lakšeg uočavanja karakteristika financijskog rezultata u razdoblju 2009. - 2024. godine, prethodno navedene podatke prikazali smo grafički.

Pripremio: Božo Jerković

DVD MARINA

Požarna sezona započinje 1.6. i završava 30.9. U tom periodu je strogo zabranjeno loženje vatre na otvorenom prostoru. U ostatku godine od 1.10. do 31.5. svako loženje vatre na otvorenom prostoru mora se prijaviti lokalnim vatrogascima te lokalni vatrogasci moraju dati odobrenje za loženje vatre na otvorenom.

Napominjemo:

Na temelju Zakona o zaštiti od požara, za fizičku osobu koja izazove požar, propisana je novčana kazna od 1990 do 19900 eura ili kazna zatvora do 60 dana. Istim je Zakonom propisano da će se osoba koja izazove požar iz nehaja, što je najčešći slučaj kod požara otvorenih prostora, kazniti za prekršaj novčanom kaznom od 260 do 1990 eura. Također, istim je zakonom propisana i novčana kazna u iznosu od 130 do 1990 eura za prekršaj fizičke osobe koja ne prijavi nastanak požara i ne dostavi sve informacije o požaru. Pozivamo građane na dosljedno poduzimanje propisanih sigurnosnih mjera prilikom spaljivanja na otvorenom prostoru te na poštivanje odluke lokalne samouprave

(županijske, gradske ili općinske) o spaljivanju korova, trave i drugog otpada biljnog porijekla, kojom su propisani uvjeti za spaljivanje.

Molimo građane da posebnu pozornost obrate na moguću pojavu izbijanja otvorene vatre u njihovoj okolini te na osobe koje bi se mogle dovesti u vezu s tim, kao i da saznanja o tome odmah dojavu policiji na broj 192 ili Službi za hitne slučajeve na broj 112.

STATISTIKA DVD MARINA

Tijekom 2024. godine u razdoblju od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. DVD Marina je djelovalo na ukupno 73 vatrogasne intervencije, požara je bilo 34 (30 požara na otvorenom, 3 požara na objektu i 1 požar u prometu), tehničkih intervencije 31 (6 tehničkih na objektu, 11 tehničkih na otvorenom, 14 tehničkih u prometu) i 8 ostalih intervencija. Naš DVD je na intervencijama djelovalo s 270 vatrogasaca (3-4 po intervenciji) i 107 vozila (1-2 po intervenciji). DVD Marina je na intervencijama odradilo 566 sati (7-8 po intervenciji).

Na području naše općine bilo je 58 vatrogasnih intervencija, 19 požara (16 požara na otvorenom i 3 požara na objektima), 31 tehnička intervencija (6 tehničkih na objektu, 11 tehničkih na otvorenom, 14 tehničkih u prometu) i 8 ostalih intervencija. Na intervencijama koje obuhvaća teritorij DVD-a Marine djelovala su 663 vatrogasca sa 159 vatrogasnih vozila i 25 protupožarnih zrakoplova. Izgorjela površina na području naše općine je oko 700 hektara.

NOVO VOZILO

Tijekom travnja naš bi DVD trebao biti opremljeniji za novo vatrogasno navalno vozilo. Radi se o vozilu MAN TGM 18.320 4x4 BB, ukupna masa vozila je 18 tona, snaga motora 320 KS, a pogon na svim kotačima. Na vozilu je ugrađena kombinirana vatrogasna pumpa za vodu srednjeg i visokog tlaka FPN 10-2000, FPH 40-250, srednji tlak je protoka 2000 litara vode u minuti na 10 bara, a visoki tlak je 250 litara vode na 40 bara u minuti. Na vozilu je spremnik vode za gašenje požara od 3 000 litara i spremnik pjenila od 200 litara. Vozilo je opremljeno s opremom za gašenje požara, tehničke intervencije i spašavanje na objektima, u prometu i na otvorenom prostoru. Novo navalno vatrogasno vozilo je korak naprijed za naš DVD te će se razina sigurnosti naših mještana podignuti na veću razinu. Vozilo financiraju Općina Marina s 80 % ukupnog iznosa, a 20% financira Splitsko-dalmatinska županija.

VATROGASNI DOM

Općina Marina je prijavila projekt Vatrogasni dom na Europski fond za regionalni razvoj, program Konkurentnost i Kohezija 2021. - 2027.

Jačanje kapaciteta za protupožarnu zaštitu na brdsko-planinskim i potpomognutim područjima – faza 2. Svrha je jačanje kapaciteta za protupožarnu zaštitu na brdsko-planinskim i potpomognutim područjima Republike Hrvatske kroz ulaganja u vatrogasnu infrastrukturu osiguravanjem novih ili unaprjeđenjem postojećih infrastrukturnih i materijalnih kapaciteta s ciljem postizanja kvalitetnih uvjeta rada i smještaja javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava na tom području. Projektima će se doprinijeti promicanju prilagodbe klimatskim promjenama te jačanju otpornosti na prirodne katastrofe, a čime će se pozitivno utjecati i na sigurnosne aspekte građana ovog područja.

Predmet je ulaganje u izgradnju i obnovu vatrogasnih domova te povezane vatrogasne infrastrukture uključujući i njihovo opremanje.

Nadamo se da će nas treći put sreća pomaziti i da ćemo napokon i mi imati svoju kuću. To bi bio lijep poklon za 45 godina rada našeg DVD-a.

TURNIR

Velika nam je čast i zadovoljstvo što smo i ove godine organizirali 5. VATROGASNI MEMORIJALNI MALONOGOMETNI TURNIR FILIP RINČIĆ – FIĆO.

VATROGASNA MLADEŽ I POMLADAK

U 2024. godini s vatrogasnim pomlatkom sudjelovali smo na pet kupova i to 8. lipnja na 1. Kupu DVD Milne na Braču, 6. srpnja na 2. Kupu DVD-a Grada Makarske, 20. srpnja na 2. Kupu DVD-a Grada Imotskog, 17. kolovoza na 2. Kupu DVD-a Solin i 24. kolovoza na 3. Kupu Kaštela. 28. rujna smo sudjelovali s jednom ekipom mladeži i jednom ekipom pomlatka na 12. Izlučnom vatrogasnom natjecanju djece i mladeži Splitsko – dalmatinske županije.

U 2025. godini nastavljamo s radom vatrogasne mladeži i pomlatka te je u planu organizacija natjecanja vatrogasnog pomlatka 3. Kup DVD-a Marina i to 28. lipnja 2025. u Marini. Koristimo priliku i pozivamo svu zainteresiranu djecu da nam se pridruže te uz igru, smijeh i druženje provedu ljetos nama.

Ovim putem se, u ime svih članova Društva, zahvaljujem svima, bilo pravnim bilo fizičkim osobama, hotelima, ugostiteljima, trgovačkim lancima, ljudima koji su volontirali u dane požara, organizatorima ribarskih fešta i manifestacija za prikup novčanih sredstava, volonterima, donatorima, privatnicima koji su pomagali na sve moguće načine, ljudima koji su dolazili u Dom te ostavljali novac i potrepštine,

svima koji su zvali, nudili svoju pomoć i usluge. Posebno bih se zahvalio JAHTING SPORT AGANI koja svake godine našem DVD-u donira opremu koja nam je potrebna.

Zahvaljujemo se Općini Marina koja nas uredno prati financiranjem.

Posebna zahvala ide našim članovima, a osobito dobrovoljcima koji se odazivaju na intervencije i prate DVD u svim manifestacijama.

Goran Slatina, zapovjednik DVD Marina

Stanje elektroenergetske mreže i sigurnost opskrbe električnom energijom na području općine Marina u ožujku 2025. godine te kratki pregled poduzetih aktivnosti na poboljšanje pouzdanosti mreže i sigurnosti opskrbe električnom energijom:

Instalirana snaga TS 35/10 kV Marina je 2x8 MVA i radijalno je dalekovodom (zračnim vodom), priključena na TS 110/35 kV Trogir.

Ispadom 35 kV dalekovoda Trogir – Marina, svi potrošači napajani iz TS 35/10 kV Marina ostaju bez električne energije.

Ukupna duljina 20(10) kV vodova iz TS 35/10 kV Marina je preko 68 km. Dalekovodi obuhvaćaju oko 63%, a to je oko 43 km.

Gotovo u cijelosti iz TS 35/10 kV Marina, električnom energijom se napaja područje općine Marina te otoci Drvenik Veli i Drvenik Mali, a to je preko 57 transformatorskih stanica 10/0,4 kV, ukupne instalirane snage 19460 kVA. Naselja: Rastovac, Mitlo, Blizna Donja i Blizna Gornja električnu energiju dobivaju iz TS 35/10 kV Trogir. Zabilježeno je najveće ukupno opterećenje TS 35/10 kV Marina, a koje se dogodilo u kolovozu 2024. godine i iznosilo je preko 11360 kVA.

Slika 2 - Instalirana snaga TS 10/0,4 kV na području općine Marina po vodnim poljima 10 kV iz TS 35/10 kV Marina

OPĆINA MARINA ELEKTROENERGETSKA MREŽA I SIGURNOST OPSKRBE

Slika 1 - Stanje i poboljšanja elektroenergetske mreže na području općine Marina

POBOLJŠANJE POUZDANOSTI MREŽE I SIGURNOSTI OPSKRBE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM CIJELE OPĆINE MARINA

Stanovnici Općine Marina svjedoci su učestalih ispada TS 35/10 kV Marina, a razlog ispada su:

- izokerauničke prilike (broj grmljavinskih dana) na području kojim prolazi dalekovod 35 kV i
- radijalno napajana TS 35/10 kV Marina dalekovodom iz TS 110/35 kV Trogir

Rješenje za poboljšanje pouzdanosti mreže i sigurnosti opskrbe električnom energijom cijele Općine Marina je u izgradnji kabelskog voda 35 kV koji bi povezo TS 35/10 kV Marina iz TS 110/35 kV Trogir te bi se na taj način osiguralo dvostruko napajanje i veća sigurnost u opskrbi električnom energijom - gotovo bez prekida u opskrbi.

STANJE RADOVA KROZ

KABEL 35kV

Ukupna duljina kabelaške trase od TS 110/35 kV Trogir do TS 35/10 kV Marina iznosi cca 16760 metara. Cijeli posao je podijeljen u dvije faze.

Prva faza radova

Duljina ove trase je cca 7980 metara i to od TS 110/35 kV Trogir do uključivo i prolaz ispod raskrižja državne i županijske ceste u Seget Vranjici do TS 20(10)/0,4 kV Vranjica 9. Radovi na iskopu KB kanala i polaganju kabela su izvedeni u cijelosti, osim u Trogiru u dužini cca 68 m. U tijeku su pripreme za izvođenje građevinskih radova te polaganje kabela, a cijeli posao se očekuje završiti do ljeta 2025. godine. Detalji se vide iz grafičkog priloga, slika 1.

Druga faza radova

Duljina ove trase je cca 8780 metara i to od TS 20(10)/0,4 kV Vranjica 9 do TS 35/10 kV Marina. Radovi su započeli 22.03.2021. godine. KB kanal je iskopan i kabel je položen u cijelosti i uveden u prostor TS 35/10 kV Marina u ožujku 2022. godine.

U sklopu ove faze radova izgrađen je i KB vod 20(10) kV za prosljeđivanje napona 10 kV iz TS 20(10)/0,4 kV Vranjica 9 do TTS 20(10)/0,4 kV Vrsine 2. Kabel 20(10) kV u cijelosti je položen do TS 10/0,4 kV Vrsine 1(Selo), te još 330 m u smjeru buduće MTS 20(10)/0,4 kV Vrsine 8-zamjena za postojeću TTS 20(10)/0,4 kV Vrsine 2.

U ovoj fazi radova KB rasplet 20(10) kV od MTS Vranjica 9 obuhvaća STS Vrsine 4, TTS Vrsine 1(Selo) i KTS Vrsine 6 u cijelosti. KB vod 20(10) kV od TTS Vrsine 1 (Selo) do TS 35/10 kV Marina izgrađen je u cijelosti u ožujku 2022. godine i uveden u prostor TS 35/10 kV Marina. Izvedene su sve pripremne radnje i spajanje KB u STS Vrsine 4, TTS Vrsine 1(Selo), KTS

Vrsine 6 i TS 35/10 kV Marina u ljeto 2023. godine i kabel je pod naponom i u pogonu. KB vod od STS 20(10)/0,4 kV Najevi 2 do TTS 20(10)/0,4 kV Marina 3 (Prališće) te do TS 35/10 kV Marina u dužini cca 2500 m izveden je u cijeloj duljini. Izvedene su sve pripremne radnje i spajanje KB u STS Najevi 2, TTS Marina 3 (Prališće) i TS 35/10 kV Marina u ljeto 2023. godine i kabel je pod naponom i u pogonu.

Sukladno izrađenom tehničkom rješenju postavljen je i pod naponom SN blok uz TTS Vrsine 1 (Selo) i uz TTS Marina 3 (Prališće) u ljeto 2023. godine.

Demontiran je zračni 10 kV dalekovod od TS 20(10)/0,4 kV Vranjica 9 do TS 35/10 kV Marina.

NASELJA VINIŠĆE, LJUBLJEVA, SEVID I SEVID NA MORU UČESTALI PREKIDI ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Naselja Vinišće, Ljubljeva, Sevid i Sevid na moru opskrbljuju se električnom energijom preko radialnih 10 kV dalekovoda.

Dalekovodi su izuzetno dugi, neodgovarajućeg presjeka, preopterećeni i s padom napona u Vinišću preko 10%, a u Sevidu preko 14% i na Drveniku Velom i Malom preko 13%.

Naselja Vinišće i Ljubljeva imaju četrnaest (14) TS 10/0,4 kV u pogonu. Kabelski je povezano šest (6) TS, dakle 42,86%.

Poboljšanje mreže te kvaliteta i sigurnost u opskrbi električnom energijom planira se ostvariti i izgradnjom još dvije (2) TS 20(10)/0,4 kV (Vinišće 15 i Vinišće 17). Zamijenjena je TS 10/0,4 kV Vinišće 4 s GTS 20(10)/0,4 kV Vinišće 18 s povećanjem snage za 2,52 puta.

Kod TS 10/0,4 kV Vinišće 5 povećana je snaga za 2,5 puta. Za TS 20(10)/0,4 kV Vinišće 17 izdana je pravovaljana građevinska dozvola i proveden je postupak javne nabave za izgradnju predmetne TS.

Dalekovod (zračni vod) 10 kV TTS Vinišće 1 – KK Vinišće 8 rekonstruiran je, zamijenjen podzemnim kabelom u dužini cca 533 m, dakle znatno dalje od izgrađenih objekata u Vinišću. Iskopan je KB kanala od Grebena do STS 10/0,4 kV Vinišće 6 (Dolac) u duljini cca 900 m. U tijeku su pripreme za iskop KB kanala i polaganje kabela od groblja u Marini do bazne postaje mobitela iznad crpne stanice u Marini u duljini cca 900 m. Detalji se vide iz grafičkog priloga slika 1.

Naselja Sevid i Sevid na moru imaju sedam (7) TS 10/0,4 kV u pogonu. Kabelski je povezano pet (5) TS, dakle 71,43%. Poboljšanje mreže te kvaliteta i sigurnost u opskrbi električnom energijom planira se ostvariti izgradnjom petljaste strukture povezivanja TS 20(10)/0,4 kV i izgradnjom još jedne (1) i zamjenom jedne TS. U ožujku 2025. godine očekuje se dobivanje građevinske dozvole za novu TS Sevid 8 i SN kabel za povezivanje predmetne TS u SN mrežu.

U tijeku su i pripreme radnje za uvođenje javne rasvjete u naselje Sevid na moru.

Temeljno rješenje za poboljšanje pouzdanosti mreže te kvalitetnu i sigurnu opskrbu električnom energijom naselja Vinišće, Ljubljeva, Sevid i Sevid na moru je u izgradnji dvostrukog kabelskog voda 20(10) kV iz TS 35/10 kV Marina te izgradnja kabelskog voda od STS 10/0,4 kV Vinišće 7 do TTS 10/0,4 kV Sevid 1 (Selo). Cijeli posao je podijeljen u dvije faze.

STANJE RADOVA ZA KABEL 20(10) kV

Vinišće – Dubrave – Ljubljeva – Sevid – Sevid na moru

Prva faza radova

Kabelska trasa od STS 10/0,4 kV Vinišće 7 do TTS 10/0,4 kV Sevid 1 (Selo) ukupne dužine 4140 metara završena je u cijelosti. Detalji se vide iz grafičkog priloga slika 1. U srpnju 2022. godine obavljena je montaža i pod naponom je SN bloka uz STS 10/0,4 kV Vinišće 7 (Ljubljeva) i TTS 10/0,4 kV Sevid 1 (Selo) i kabel je pod naponom i u pogonu.

Druga faza radova

Dana 30.12.2022. godine dobivena je građevinska dozvola za izgradnju kabelskog voda 20(10) kV od TTS 10/0,4 kV Marina 1 (Selo) do MTS Vinišće 6 (Milasi) i izgradnja kabelskog voda 20(10) kV od TTS 10/0,4 kV Marina 1(Selo) do TTS Vinišće 3 (Dubrave) i izgradnja kabelskog voda 20(10) kV iz TTS 10/0,4 kV Vinišće 3 (Dubrave) do STS 10/0,4 kV Vinišće 7 (Ljubljeva), dozvola je postala pravomoćna 10.02.2023. godine. U tijeku su pripreme radnje za zamjenu postojeće TTS Marina 1(Selo), kabliranje dijela DV Marina – Sevid (Svinca) u dužini cca 421 m i od groblja u Marini do bazne postaje mobitela iznad crpne stanice u Marini u duljini cca 900 m. Potpisan je ugovor sa ŽUC-om o pravu služnosti i u tijeku su pripreme radnje za kopanje KB kanala od bazne postaje mobitela iznad crpne stanice u Marini uz cestu prema Vinišću do MTS 20(10)/0,4 kV Vinišće 6 (Milasi) te do TTS 10/0,4 kV Vinišće 3 (Dubrave) i do STS 10/0,4 kV Vinišće 7. Izgradnjom navedenih kabelskih trasa i stavljanjem kabela pod napon, navedena naselja imat će pouzdanu elektroenergetsku mrežu te kvalitetnu i sigurnu opskrbu električnom energijom – gotovo bez prekida.

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Za potrebe **RECIKLAŽNOG DVORIŠTA** u poslovnoj zoni Vinovac, izrađen je Glavni projekt za TS i priključni KB 20(10) kV. Građevinska dozvola za KTS 20(10)/0,4 kV Vinovac 5, dobivena je 24.10.2022. godine, a za priključni KB 20(10) kV, građevinska dozvola dobivena je 20.09.2022. godine. U svibnju 2022. godine izrađen je EOTRP za reciklažno dvorište. Dana 14.11.2022. godine izdana je EES i potpisan je ugovor o stvaranju uvjeta, o izgradnji dijela 10 kV elektroenergetske mreže za priključenje **RECIKLAŽNOG DVORIŠTA** na elektroenergetsku mrežu. Radovi na iskopu KB kanala i polaganju KB 20(10) kV započeli su početkom ožujka 2023. godine i završeni u cijelosti. Provedene su sve potrebne aktivnosti za izgradnju KTS 20(10)/0,4 kV Vinovac 5: predan je Parcelacijski elaborat za TS u Ministarstvo za poljoprivredu, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije, dobivena potvrda katastra Trogir i riješena plomba iz zemljišnika Trogir, obavljena je procjena zemljišta za potrebe TS od ovlaštenog procjenitelja te potpisan ugovora o pravu služnosti, za izgradnju KTS 20(10)/0,4 kV Vinovac 5, između Ministarstva poljoprivrede i HEP-ODS-a, DP ED Split. Uveden je izvođač u posao izgradnje KTS 20(10)/0,4 kV Vinovac 5, 12.03.2024. godine. KTS 20(10)/0,4 kV Vinovac 5 postavljena je na lokaciju 25.04.2024. godine. Obavljena je montaža transformatora te spajanje SN i NN kabela u TS. Slijedi iskop temelja za betonski stup s rastavljačem u Mitlu te montaža i uvođenje i spajanje kabela u KRO i SPMO ormare te mjerenja, zaštite i ispitivanja. U srpnju 2024. godine puštanje TS Vinovac 5 u pogon i proslijeđen je napona u RC Dvorište.

ASELJE MARINA

Naselje Marina ima deset (10) TS 20(10)/0,4 kV u pogonu. Kabelski je povezano sedam (7) TS, dakle 70,00%. Poboljšanje mreže te kvaliteta i sigurnost u opskrbi električnom energijom planira se ostvariti izgradnjom još dvije (2) TS 20(10)/0,4 kV (Marina 10 i Marina 14) te zamjenom i povećanjem instalirane snage dvije (2) TS 20(10)/0,4 kV. Dobivena je građevinska dozvola za zamjenu TS 10/0,4 kV Marina 1(selo) s TS Marina 13 i za TS 10/0,4 kV Marina 3 (Prališće) s TS Marina 15. Montirana je i u pogonu MTS 20(10)/0,4 kV Marina 11 i iskopan je KB kanal i položen NN kabel. U svibnju 2024. godine priključeni su potrošača i rasterećena je TTS 20(10)/0,4 kV Marina 3 (Prališće). U tijeku su aktivnosti na iznalaženju terena (parcele) za potrebe MTS 20(10)/0,4 kV Marina 10, a za MTS 20(10)/0,4 kV Marina 14 pronađena je parcela i u tijeku je izdavanje EES – Tehničkih uvjeta za izradu projektno tehničke dokumentacije i dobivanje dozvola.

ASELJE VRSINE I

POLJICA

Naselja Vrsine i Poljica imaju šest (6) TS 20(10)/0,4 kV u pogonu. Kabelski su povezane četiri (4) TS, dakle 66,67%. Poboljšanje mreže te kvaliteta i sigurnost u opskrbi električnom energijom planira se ostvariti izgradnjom još dvije (2) TS 20(10)/0,4 kV (Vrsine 7 i Vrsine 9) te zamjenom i povećanjem instalirane snage za jednu (1) TS 20(10)/0,4 kV. Provode se aktivnosti za dobivanje lokacijske i građevinske dozvole za zamjenu TTS 10/0,4 kV Vrsine 2 s MTS Vrsine 8 u ožujku 2025. godine očekuje je lokacijska dozvola. Dobivena je pravovaljana građevinska dozvola za KB rasplet do MTS Vrsine 8.

U tijeku su pripreme radnje za podnošenje zahtjeva za građevinsku dozvolu za KB rasplet od TS Vrsine 8 do TS Vrsine 3. U tijeku su pripreme radnje za pronalaženje parcele za potrebe izgradnje MTS 20(10)/0,4 kV Vrsine 7. Rekonstrukcijom TS Vrsine 2 sa TS Vrsine 8, izgradnjom TS Vrsine 7 te izgradnjom SN KB do TS Vrsine 8 i od TS Vrsine 8 do TS Vrsine 3, osigurat će se sigurno i pouzdano napajanje Vrsina i Poljica električnom energijom.

NASELJA POZORAC, GUSTIRNA, DOGRADE, NAJEVI, RASTOVAC, MITLO, BLIZNA DONJA I BLIZNA GORNJA

Naselja Pozorac, Gustirna, Dograde, Najevi, Rastovac, Mitlo, Blizna Donja i Blizna Gornja imaju šesnaest (16) TS 10/0,4 kV u pogonu. Kabelski su povezane tri TS 10/0,4 kV Gustirna 1(Škola) u dužini 670 m prema Pozorcu, jednim dijelom STS 10/0,4 kV Gustirna 3 i Blizna Donja 3, znači 18,75%. Izdana je elektroenergetska suglasnost broj: 1272-13-02/2021, od 20. travnja 2021. godine za kabliranje DV od TS 35/10 kV Marina – STS 10/0,4 kV Pozorac 1 – TTS 10/0,4 kV Rastovac 1. Izrađen je Glavni projekt za KB te elaborat o djelomičnom izvlaštenju. Podnesen je zahtjev za građevinsku dozvolu u ožujku 2024. godine. U travnju 2025. godine očekuje se građevinska dozvola. U tijeku je izrada parcelacijskog elaborata i dobivanje prava građenja na č.z. za KTS 20(10)/0,4 kV Pozorac 4 u veličini cca 42 m² od RH za HEP-ODS d.o.o., DP ED Split. Dobiveni su TEHNIČKI UVJETI BR. 5465908-13-02/2022, iz listopada 2022. godine.

Izrađen je glavni projekt za KTS 20(10)/0,4 kV Pozorac 4 (zamjena za STS 10/0,4 kV Pozorac 1) i podnesen je zahtjev za građevinsku dozvolu u ožujku 2024. godine. Početkom ožujka 2025. godine izdana je građevinska dozvola.

Pripremio:

Savjetnik Načelnika za elektroenergetiku

Izv.prof.dr.sc. Mate Dabro, dipl.ing.el.

USPOSTAVA NAPLATE PARKINGA U NASELJU MARINA

Općinsko vijeće Općine Marina donijelo je Odluku o organizaciji, načinu naplate i kontrole parkiranja na području općine Marina i Odluku o izmjenama i dopunama odluke o uređenju prometa na cestama na području općine Marina čiji je sastavni dio prometni elaborat „Uređenja prometa u djelu naselja Marina, oznake: 485-PE-05/24 kojeg je izradila tvrtka LINEA PLENA j.d.o.o. Split po ovlaštenom projektantu Juri Graniću, dipl.ing.cestovnog prom (HKIP broj ovlaštenja: 98).“

Navedenim odlukama između ostaloga definiraju se parkirališne površine, načine naplate, kontrola parkiranja, ceste s prednošću prolaza, dvosmjerni odnosno jednosmjerni promet, sustav tehničkog uređenja prometa, ograničenje brzine kretanja vozila, zone smirenog prometa, pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila.

Javno parkiralište s naplatom može biti stalno ili privremeno, ulično ili izvanulično te otvorenog ili zatvorenog tipa. U naselju Marina uspostavlja se privremeno javno parkiralište s naplatom i svrstaje se u tri parkirališne zone i to I. zona, II. zona. i III zona.

I zona obuhvaća ulicu Obala kardinala Alojzija Štepinca, Ribarska Poljana, Trgu Stjepana Radića i ulica Dr. Franje Tuđmana, II zona obuhvaća parkiralište Mandrača u ulici Dr. Franje Tuđmana i ulicu Put Vice Cvitanovića (područje oko mjesnog groblja i „naplov“), III zona obuhvaća parkiralište Plaža Tunjara u ulici Put Tunjare.

Tehničke i organizacijske poslove, naplatu, nadzor nad parkiranjem vozila, održavanje i čišćenje te ostale poslove na javnim parkiralištima s naplatom obavlja trgovačko društvo u vlasništvu Općine Marina – Marinski komunalac d.o.o. sukladno ovoj Odluci i Općim uvjetima obavljanja predmetne djelatnost, odnosno usluge.

Za parkiranje na javnim parkiralištima plaćat će se naknada u periodu od 01.06. do 31.10. – svaki dan od 07:00 h do 24:00 h.

Za korištenje javnih parkirališta korisnik parkirališta mora imati parkirališnu kartu. Parkirališna karta izdaje se kao mjesečna, dnevna, jednosatna i višesatna.

Mjesečna parkirališna karta izdaje se za određenu zonu i vrijedi 30 dana od dana izdavanja.

Dnevna parkirališna karta izdaje se za određenu zonu i vrijedi od trenutka izdavanja do istog vremena u prvom sljedećem danu u kojem se naplaćuje parkiranje.

Jednosatna ili višesatna karta izdaje se za određenu zonu i vrijedi do isteka vremenskog razdoblja za koji je i kupljena.

Mjesečna parkirališna karta vrijedi za parkirališne zone I, II., i III. i za vremensko razdoblje za koje je izdana. Naplata i preuzimanje mjesečne karte obavlja se u prostorijama Marinskog komunalca d.o.o..

Satne i dnevne parkirališne karte moći će se kupiti na parkirnim automatima, putem SMS-a te Bmove aplikacije.

Pravo na mjesečnu kartu ima fizička osoba koja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

- ima prebivalište ili boravište na području općine Marina, što dokazuje osobnom iskaznicom ili uvjerenjem Ministarstva unutarnjih poslova o adresi stanovanja, i ima vozilo registrirano na svoje ime, što dokazuje valjanom prometnom dozvolom,
- vlasnik je kuće za odmor odnosno vikendice na području Općine Marina što dokazuje vlasničkim listom navedene nekretnine,
- zaposlena je u pravnoj osobi koja ima sjedište ili izdvojenu poslovnu jedinicu na području Općine Marina, što dokazuje valjanom dokumentacijom iz koje se može nedvojbeno utvrditi postojanje radnog odnosa,
- pravna osoba i fizička osoba obrtnik koja ima sjedište na području općine Marina ili koja djelatnost obavlja u općini Marina tijekom sezone, što dokazuje izvatkom iz sudskog registra, odnosno obrtnog registra i koja ima vozilo registrirano na ime pravne osobe, odnosno na ime fizičke osobe obrtnika, što dokazuje valjanom prometnom dozvolom.

Broj invalidskih mjesta za osobe s invaliditetom na parkirališnim površinama je predviđen u skladu sa Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama sa invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Osoba sa invaliditetom može koristiti parkirališno mjesto bez naplate u maksimalnom trajanju od 1 sat.

U II parkirališnoj zoni „na naplovu“ parkiranje će biti besplatno za sve one koji ispunjavaju jedan od uvjeta za kupnju mjesečne karte. U svim parkirnim zonama 15 minuta parkiranja je besplatno.

Cijena parkirališnih karata su utvrđene kako slijedi.

I zona

Cijena parkiranja za jednosatnu ili višesatnu kartu (obračun po satu) - 2,00 EUR

Cijena parkiranja za dnevnu kartu (vrijedi od trenutka izdavanja do istog vremena u prvom sljedećem danu u kojem se naplaćuje parkiranje) - 20,00 EUR

Cijena parkiranja za mjesečnu parkirališnu kartu (vrijedi 30 dana od dana izdavanja) - 30,00 EUR

II zona

Cijena parkiranja za jednosatnu ili višesatnu kartu (obračun po satu) - 1,50 EUR

Cijena parkiranja za dnevnu kartu (vrijedi od trenutka izdavanja do istog vremena u prvom sljedećem danu u kojem se naplaćuje parkiranje) - 15,00 EUR

Cijena parkiranja za mjesečnu parkirališnu kartu (vrijedi 30 dana od dana izdavanja) - 30,00 EUR

III zona

Cijena parkiranja za jednosatnu ili višesatnu kartu (obračun po satu) - 1,00 EUR

Cijena parkiranja za dnevnu kartu (vrijedi od trenutka izdavanja do istog vremena u prvom sljedećem danu u kojem se naplaćuje parkiranje) - 10,00 EUR

Cijena parkiranja za mjesečnu parkirališnu kartu (vrijedi 30 dana od dana izdavanja) - 30,00 EUR

Zona 1 Centar

Zona 1 Obala

Zona 2 Mandrača

Zona 2 Crkva

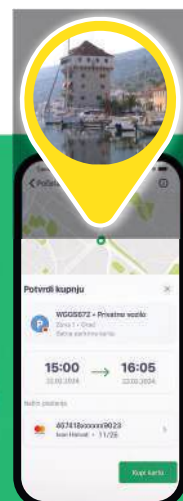
Marina

Zona 2

Marinski komunalac d.o.o.
Ante Rudana 47, 21222 Marina
Tel: +385 (0)21 859 104
www.marinskikomunalac.hr

**Plati
parkiranje
aplikacijom!**

*Pay for parking
with the app!*

Zona 3 Plaža

ANDROID APP ON
Google Play

Download on the
App Store

AVAILABLE ON
AppGallery

Plati parkiranje SMS porukom!

Omoгуčeno za plaćanje samo putem hrvatskih mobilnih operatera (A1, HT i Telemach)*

Пошaljite SMS koji sadrжава registracijsku oznaku vozila (bez razmaka i specijalnih znakova) na broj:

700212

Parkiranje i plaćanje parkiranja SMS-om u okviru povratne SMS poruke sa svim poslovanje u plaćenom parkiranju (uključujući i vrstu vozila) može biti ograničeno. Parkiranje nije dostupno 144 satima nakon bitni događaji.

Stavljene jedne SMS poruke možete platiti naplatu i list parkiranja. Nakon primitka poruke o plaćenju parkiranja možete je izvršiti poslovanje uplatu, ovisno o vremenu i vremenu parkiranja zone. Ukoliko kupujete naplatu parkiranja preko aplikacije, naplata parkiranja na dan uplate, ostatak vremena preostao je u prvi isplati dan u kojem se vrši naplata parkiranja. Cijena slanja SMS poruke utvrđena je važećim cijenama mobilnih operatera. Cijena parkiranja utvrđena je temeljem odluke o organizaciji naplate i kontroli parkiranja. Ukoliko imate parkinga poslužite uvjetima korištenja i uvjetima plaćanja parkiranja prije uplate naplate i kontroli parkiranja. Za sve informacije nazovite službu za korisnike Vašeg mobilnog operatera.

* Supported only for Croatian mobile operators (A1, HT and Telemach) SIM users.

OBILJEŽAVANJE DANA OPĆINE MARINA

Dana 19. srpnja 2024. godine održana je 31. svečana sjednica općinskog vijeća Općine Marina povodom obilježavanja dana osnutka Općine Marina i blagdana svetog Jakova.

Tom prilikom dodijeljene su godišnje nagrade i priznanja zaslužnim udrugama i pojedincima za postignuća od značaja za općinu Marina.

Tako je godišnju grupnu nagradu općinskog vijeća Općine Marina dobila je Športsko-ribolovno ekološka udruga „Lanterna“ iz Vinišća, dok su pojedinačne nagrade općinskog vijeća Općine Marine dobili: Marica Radić Frančešević, Damir Pažanin, Marija Rinčić, Anka Racetin, Maja Mišić Gajski i Dijana Rinčić.

Općinski načelnik dodijelio je godišnja priznanja djeci s područja općine Marina koja su se istakla svojim znanjem, radom i talentom i to: Giti Neveščanin, Ivi Grubišiću i Andreju Jakusu.

Čestitamo svim nagrađenima!

Proslava Dana Općine Marina i blagdan zaštitnika sv. Jakova 25. srpnja proslavljen je tradicionalnom sv. misom i procesijom. U večernjim satima za zabavu su bili zaduženi Bosutski Bečari i popularni Joško Čagalj Jole.

Dajana Matijaš Špika, bacc.oec.

OSVRT NA IZMJENE POREZNIH PROPISA U 2025. GODINI

S prvim danom 2025. godine stupile su na snagu izmjene poreznih propisa koje su u nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Općina Marina je postupila na sljedeći način:

1. Stope poreza na promet nekretnina nisu se povećale već će se i nadalje primjenjivati stope iz Odluke o porezu kuća za odmor koje su vrijedile u 2024. godini.

2. Porez na dohodak ostaje u jednakim stopama, dakle na najniže plaće 20%, za veće plaće 30%.

3. Paušalni porez na djelatnost iznajmljivanja i smještaja u turizmu, za Općinu Marina je zakonom propisan najniži paušalni porez od 70 EUR-a po krevetu, a najviši 200 EUR-a po krevetu. Općina Marina je svojom Odlukom propisala paušalni porez od 70 EUR-a za sve

iznajmljivače, dakle najnižu stopu. U slučaju da Općina Marina nije donijela ovu Odluku tada bi se primjenjivao zakonom propisan paušalni porez od 135 EUR-a po krevetu.

Općina Marina je postupanjem na navedeni način zaštitila svoje sugrađane i njihov standard, vodeći računa da može izvršavati svoje obveze iz oblasti komunale, predškolskog i školskog odgoja, vatrogastva, kulture, sporta, socijale i drugih javnih potreba građana.

POREZ NA NEKRETNINE NE PLAĆA SE NA NEKRETNINE:

- koje služe za stalno stanovanje
- koje se iznajmljuju na temelju ugovora o najmu za stalno stanovanje (min. 10 mjeseci)
- koje domaćinu određenom prema propisu kojim se uređuje ugostiteljska djelatnost služe za stalno stanovanje
- kada je onemogućena stambena namjena nekretnine
- kada se nekretnina ne može koristiti zbog prirodnih nepogoda
- javne namjene i nekretnine namijenjene institucionalnom smještaju osoba
- koje se u poslovnim knjigama trgovačkih društava vode kao nekretnine namijenjene prodaji ako je od dana unosa u poslovne knjige do 31. ožujka godine za koju se utvrđuje porez proteklo manje od šest mjeseci
- preuzete u zamjenu za nenaplaćena potraživanja ako je od dana preuzimanja do 31. ožujka godine za koju se utvrđuje porez proteklo manje od šest mjeseci
- u vlasništvu općine ili grada koje se nalaze na njihovu području
- u vlasništvu osoba koje se, prema odlukama gradova i općina, smatraju socijalno ugroženim građanima.

Uredništvo

OTVARANJE VODOVODNE MREŽE U NASELJU BLIZNA GORNJA

NNa blagdan sv. Marka, svetom misom u crkvi Sv. Marije u Blizni Gornjoj započela je svečanost otvorenja vodovodne mreže u naselju Blizna Gornja. Vrpca spomen ploče simbolično su prerezali najmlađa mještanka i najstariji mještanim Blizne Gornje.

Svojim nastupima, ovaj događaj, uveličali su Pučki pjevači Udruge Lanterna i KUU "Andrija Matijaš-Pauk", sekcija Ojkavice.

Završetkom IV. faze u izgradnji cjevovoda Općine Marina završeni su radovi na vodoopskrbi Zagore, a time su pitku vodu s Krke dobili mještani svih zaseoka u zagorskom dijelu općine.

Uredništvo

DJEČJE IGRALIŠTE U NASELJU POLJICA

Završena je i rekonstrukcija dječjeg igrališta u naselju Poljica. Ovo je jedno od prvih dječjih igrališta izgrađenih u našem prvom mandatu te ga je zbog dotrajalosti trebalo rekonstruirati. Postavljena su nova igrala, stavljena je nova podloga (riječni oblutak) te klupa. Ukupna vrijednost radova je 23.637,50 eura, a izvela ih je tvrtka Simba d.o.o. iz Splita.

„Za igru se često tvrdi da je ona opuštanje od ozbiljna učenja. Ali za djecu je igra ozbiljno učenje. Upravo je igra najveći zadatak djetinjstva.“ – Fred Rogers

Uredništvo

DJEČJE IGRALIŠTE U NASELJU NAJEVI

Općina Marina kontinuirano ulaže u izgradnju novih i uređenja postojećih dječjih igrališta kako bi djeci omogućili kvalitetno provođenje vremena te pružili sigurno mjesto za igru i druženje. Tako je, između ostalih, na red stiglo i naselje Najevi. Na igralištu su postavljene ljuljačke, tobogan te klackalica za dvoje djece. Također, postavljena je klupa te koš za otpad. Realizacijom ovog projekta djeci je omogućena fizička aktivnost te je povećana kvaliteta života.

Tea Palada, bacc. oec.

UREĐENJE ŠETNICE PRALIŠĆE – POLJICA

Dužina zahvata uređenja šetnice Prališće – Poljica je cca 870 m. Sanacija se u prvom redu temelji na uređenju obalne staze. Uz stazu će se postojeća proširenja urediti postavljanjem klupa za odmor sa svom potrebnom urbanom opremom.

Paralelno sa šetnicom, a između proširenja za odmor, planirana je sadnja adekvatnog autohtonog zelenila na proporcionalnom razmaku.

Težnja pri sanaciji je bilo odmicanje od privatnih parcela koliko je to bilo moguće ne ugrožavajući im dodatno privatnost te postavljajući nogostup za sigurno napuštanje privatne parcele.

Planirano proširenje projektirano je kao prostor za odmor i rekreaciju na otvorenom s ugrađenim spravama za vježbu.

Predviđena je urbana oprema u vidu klupa duž staze i na proširenjima za odmor, koševi za smeće, ambijentalna rasvjeta i sl.

Uredništvo

PROŠIRENJE VODOOPSKRBNE MREŽE NASELJA SEVID NA MORU

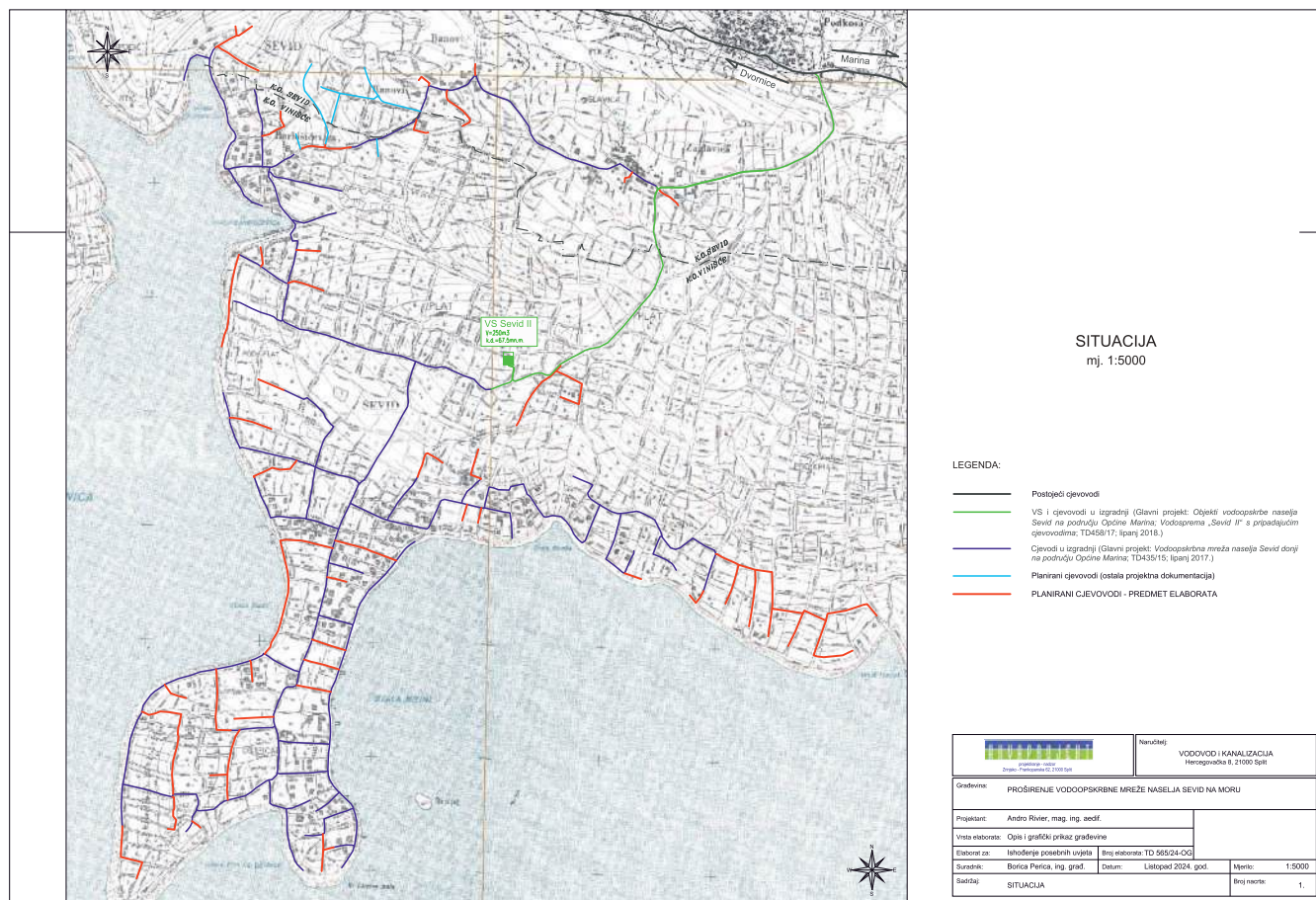
Nastavlja se s ulaganjima u razvoj komunalne infrastrukture. U tijeku je projekt proširenja vodoopskrbne mreže u naselju Sevid na moru, koji će obuhvatiti sve objekte koji nisu bili izgrađeni u trenutku izrade prethodnog projekta koji je sada u fazi izgradnje.

Novim zahvatom osigurava se priključenje preostalih objekata na javnu vodoopskrbu, čime se značajno povećava kvaliteta života stanovnika i korisnika prostora, posebice tijekom ljetnih mjeseci kada je potrošnja vode najveća.

Naselja Sevid i Vinišće predstavljaju najzahtjevniji dio vodoopskrbnog sustava na zapadnom dijelu općine Marina, zbog velike koncentracije potrošnje, osobito u turističkoj sezoni. U skladu s usvojenom koncepcijom, vodoopskrba Sevida na moru riješit će se priključkom na glavni opskrbni cjevovod VS Supljak – Dvornice – Sevid, čijom je izgradnjom omogućeno povezivanje postojećeg morskog sustava sa šibenskim regionalnim vodoopskrbnim sustavom.

Ovaj važan infrastrukturni projekt predstavlja još jedan korak prema cjelovitom rješavanju pitanja vodoopskrbe na području općine Marina.

Uredništvo

ZGRADA JAVNE I DRUŠTVENE NAMJENE - PROŠIRENJE KAPACITETA OSNOVNE ŠKOLE IVAN DUKNOVIĆ SA ŠKOLSKOM SPORTSKOM DVORANOM U MARINI

Predmet glavnog projekta je školska zgrada sa sportskom dvoranom koja se programski nadopunjuje s postojećom školom na susjednoj čestici, a s kojom zajedno čini dvojni objekt.

Uz ulaz u školu smještene će biti glavne vertikalne komunikacije - stubište i lift koji povezuju ulazni hal garderobom u prizemlju, dio administracije na prvom katu te glavnu etažu škole - drugi kat. Na istočnom dijelu drugog kata bit će smješten dio administracije te blagovaonica uz koje se nalazi kuhinjski pogon. Na prvom i drugom katu u sjevernom dijelu dogradnje smjestit će se dva trakta sa po 3 učionice te pripadajuća spremišta i kabineti s manjim radnim grupama.

Krov dvorane organizirat će se kroz izmjenu otvorenih, natkrivenih i zatvorenih prostora škola. U zatvorenom traktu bit će smještena knjižnica s pratećim prostorima, vizualno povezana s vanjskim prostorom. U zapadnom dijelu krova nastavno na učionicu biologije nalazit će se krovni vrt kao mjesto praktične nastave biologije na otvorenom. Južno od njega smjestit će se trakt spremišta i služućih prostora dvorišta. U sjeveroistočnom dijelu zgrade, uz gospodarski pristup na sve tri etaže bit će smješteni gospodarski prostori: tehnika, kuhinjski pogon, spremišta, garderobe osoblja, odlaganje otpada. Sve etaže će se povezati liftom.

U sklop dvorane ulazit će se ravno iz vjetrobrana. Uz istočni rub zgrade na njega će se nastavljati ulazni hal u kojem će se nalaziti stubište koje će voditi na prvi kat do tribina s 193 mjesta te galeriju.

U središnjem dijelu zgrade nalazit će se velika dvorana neto dimenzije 42,8x23,0m, s glavnim terenom za futsal/rukomet 40x20m, te manjim terenima za košarku i odbojku. U sjevernom traktu prizemlja bit će smještene 4 svlačionice s pripadajućim sanitarijama te ostali prateći prostori dvorane. Nastavno na njih smjestit će se i mala dvorana 10x10x4m.

Uredništvo

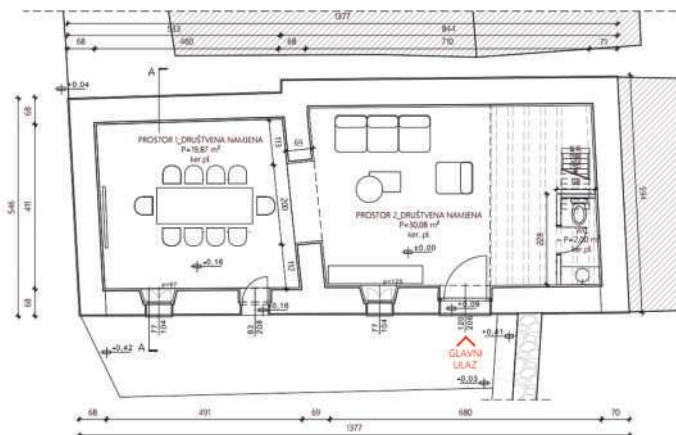

ADAPTACIJA I PREUREĐENJE GRAĐEVINE JAVNE NAMJENE-DRUŠTVENI DOM U BLIZNI DONJOJ (MAMUTI)

Općina Marina uspješno je prijavila projekt "Adaptacija i preuređenje građevine javne namjene- društveni dom u Blizni Donjoj (Mamuti)" na

Poziv za iskaz interesa Ministarstva regionalnog razvoja i fondova europske unije za financiranje projekata prema Programu održivog razvoja lokalne zajednice.

U svrhu realizacije projekta izrađen je idejni arhitektonski projekt adaptacije i preuređenja građevine javne namjene- društveni dom (Blizna Donja- Mamuti) T.D. 03/2025 i troškovnik radova.

Građevina javne namjene je izgrađena prije 15. veljače 1968. godine u gabaritima i namjenom kakva je i danas, što se odnosi na tlocrtnu dimenziju te katnost i visinu građevine. Predviđa se adaptacija i preuređenje građevine javne i društvene namjene – društvenog doma. Građevina je poluugrađena, katnosti pizemlje (Pr).

U prizemlju građevine bit će smještene dvije društvene prostorije i sanitarni čvor te stubište za galeriju/spremu.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi **187.240,00 eura**.

Odlukom o odabiru projekata Općini Marina su osigurana sredstva od strane Ministarstva za projekt u iznosu od **50.000,00 eura**.

Cilj projekta je povećanje kvalitete života lokalne zajednice, javne i društvene infrastrukture i usluga koje se vežu za navedenu infrastrukturu na području Općine i naselja Blizna Donja što je jedan od preduvjeta za daljnja ulaganja i gospodarski oporavak tog područja.

Ulaganjem u takav tip infrastrukture, koja je namijenjena i za sve dobne skupine, poboljšati će se kvaliteta života svih stanovnika te će pozitivno utjecati na demografsko oživljavanje područja u vidu povećanja nataliteta i smanjenje procesa depopulacije.

Realizacijom ovog projekta povećati kvaliteta života lokalne zajednice, socijalna i demokratska revitalizacija područja općine Marina, a posebno naselja Blizna Donja, a u skladu s razvojnim posebnostima područja, budući da trenutno ne postoji dovoljno adekvatna infrastruktura koja može stanovnicima naselja Blizna Donja, ali i podredno tome svim ostalim stanovnicima s područja općine Marina omogućiti pravo na životni standard, slobodno vrijeme, druženje i kulturno oplemenjivanje.

Područje naselja Blizna Donja dobiti će novi oblik promocije specifičnosti tog područja kroz izložbena dijela lokalnih umjetnika što će zasigurno povećati plasman i promociju tog područja kako lokalnom stanovništvu tako i turistima.

Uredništvo

PROŠIRENJE GROBLJA U MARINI

Za ovaj projekt ishodovana je lokacijska dozvola, a u tijeku je ishodovanje građevinske dozvole koja se uskoro očekuje.

Proširenje se planira izvesti na istočnom dijelu postojećeg groblja.

Postojeće groblje je moguće proširivati i uređivati jer je to predviđeno prostorno-planskom dokumentacijom i osigurani su drugi uvjeti utvrđenim Pravilnikom o grobljima.

Predmetni zahvat se planira izvoditi u dvije faze. Na novom grobnom polju planirana je izgradnja novih 69 grobnica te parterno i infrastrukturno uređenje okoliša groblja. 20 grobnica će biti većih dimenzija tip B (300x280cm), a 49 grobnica manjeg tipa tip A (210x280cm).

Prva faza obuhvaća izgradnju i uređenje sjevernog dijela proširenja groblja koji obuhvaća 10 grobnica tipa A i 38 grobnica tipa B te sjevernu javnu pristupnu površinu uz staze i drvorede uz rub parcele.

Druga faza obuhvaća izgradnju i uređenje južnog dijela proširenja groblja koji obuhvaća 10 grobnica tipa A i 11 grobnica tipa B i staze te drvorede uz rub parcele.

KRIŽNI PUT DRID

Križni put Drid smješten je u Marini.

Kolno-pješački pristup smješten je na samom sjevernom rubu parcele, gdje je uređeno prvo odmorite sa šest parkirnih mjesta te osnovnom urbanom opremom. Staza je tematski određena kao križni put, s četrnaest predviđenih postaja koje na koncu vode do crkve Gospe od Sniga na južnom rubu parcele. Tri prirodna proširenja puta koriste se za uređenje odmorišta opremljena; klupama izvedenim u kombinaciji betona i drva, koševima za smeće te solarnom podnom rasvjetom.

Uredništvo

MJESTO ZA ISPRAČAJ POKOJNIKA NA GROBLJU PIŠĆINE U VINIŠĆU

Na groblju Piščine u Vinišću započeli su radovi na izgradnji mjesta za ispraćaj pokojnika. Planira se i izgradnja parkinga sa 25 parkirnih mjesta te uređenje okoliša, odnosno zelene površine i pristupnog puta. Planirani završetak radova očekuje se do kraja ove godine.

Uredništvo

UREĐENJE LOKVE DUGNA U NASELJU POZORAC

Na području lokve Dugna u naselju Pozorac planira se uređenje okoliša sa parkingom, dječjim igralištem, zgomom za balote, klupama i stolovima te prostorom koji će se koristiti za potrebe mještana naselja Pozorac.

Uredništvo

STIPENDIJE

U prostorijama Općine Marina potpisani su ugovori o dodjeli stipendija Općine Marina za akademsku godinu 2024./2025. Utvrđeno je da 20 kandidata ostvaruje pravo na dodjelu stipendija na temelju Pravilnika o dodjeli stipendija, dok je odlukom Općinskog načelnika odobrena dodjela stipendije za još 4 kandidata.

Kandidatkinja Jelena Jakus ostvarila je pravo na top stipendiju kao redovna studentica na sveučilišnom diplomskom studiju.

Čestitamo svim kandidatima.

Dajana Matijaš Špika, bacc.oec.

REKONSTRUKCIJA ZGRADE DJEČJEG VRTIĆA „MARINA“, PODRUČNOG ODJELA „BUBAMARA“ U GUSTIRNI

Nakon provedenog postupka javne nabave Općina Marina sklopila je ugovor s najpovoljnijim ponuditeljem, tvrtkom Hausse d.o.o. Solin za izvođenje radova na rekonstrukciji zgrade Dječjeg vrtića „Marina“, Područnog odjela „Bubamara“ u Gustirni, s rokom završetka istih od 12 mjeseci od dana uvođenja u posao.

Radovi na projektu započeti su u studenom 2024. godine.

Ukupna vrijednost troškova projekta rekonstrukcije procijenjena je na 590.180,74 eura, no ne isključujući mogućnost povećanja troškova budući da se radi radovima na rekonstrukciji postojeće zgrade, što je uvijek nepredvidivo.

Za sufinanciranje dijela troškova projekta rekonstrukcije Dječjeg vrtića „Marina“, Područnog odjela „Bubamara“ u iznosu od 191.122,000 eura Općina Marina sklopila je ugovor s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i provedbenim tijelom Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt koji se financira iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026- NPOO.C3.1.R1-I1.02.0054- DV GUSTIRNA-2, a temeljem prijave na „Poziv na na dodjelu bespovratnih sredstava Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova, drugi Poziv, NPOO.C3.1.R1-I1.02.

Dodatno sufinanciranje projekta u iznosu od 208.878,00 eura osigurano je od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih temeljem Odluke o dodjeli financijskih dodatnih sredstava potrebnih za financiranje kapitalnog projekta rekonstrukcije dječjeg vrtića Gustirna.

Tijekom provođenja projekta rekonstrukcije dodatno je planirana i nabava opreme za unutarnje opremanje prostorija područnog odjela dječjeg vrtića i to sa novom opremom za vrtičke skupine te novom opremom za kuhinju, a sve kako bi se osiguralo stavljanje u funkciju rekonstruiranog objekta dječjeg vrtića u cijelosti.

Rekonstrukcijom će se osigurati uvjeti za još 2 vrtičke skupine, ukupno 3 dnevna boravka te će u Područni odjel „Bubamara“ u Gustirni moći biti upisano do 60 djece, uz puno bolje uvjete boravka za djecu i uvjete rada za odgojitelje.

„Financira Europska unija - NextGenerationEU“

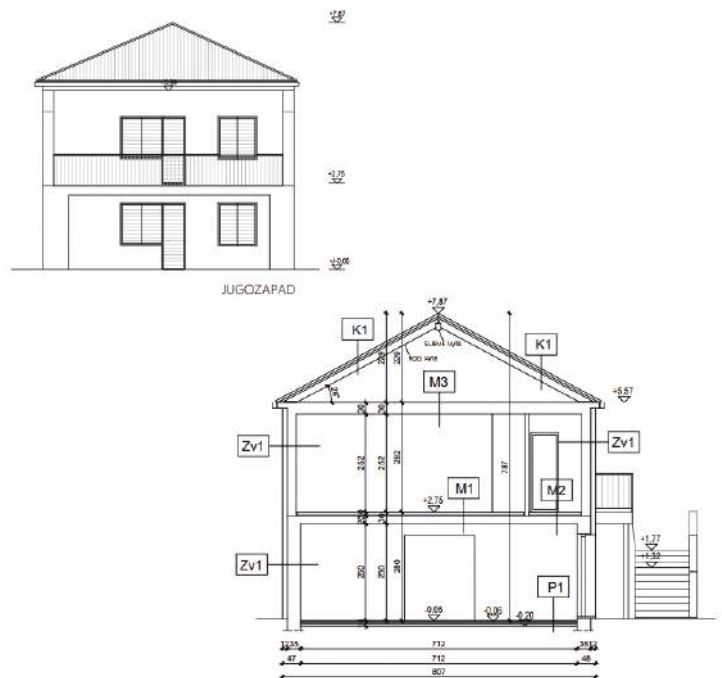
Ivana Rinčić, viši savjetnik

REKONSTRUKCIJA KUĆE KOVILJKE ŠERIĆ

U završnoj fazi projekta rekonstrukcije kuće Koviljke Šerić, obavit će se posljednji radovi kako bi se kuća dovela do finalnog stanja. To uključuje postavljanje završne fasade, postavljanje podova, završnu kozmetičku doradu interijera i eksterijera, te postavljanje instalacija.

Nakon završetka završne faze, kuća će biti spremna za korištenje u potpuno renoviranom i moderniziranom prostoru.

Uredništvo

PROŠIRENJE SPORTSKOG CENTRA PERIĆ-NEVEŠĆANIN U GUSTIRNI

Projekt za bolju zajednicu

Sportski centar je ne samo mjesto na kojem se odigravaju važni sportski trenuci, već i prostor koji doprinosi društvenom životu, zdravlju i općoj dobrobiti zajednice. S obzirom na to da se u posljednje vrijeme povećava broj posjetitelja i korisnika, nužno je proširiti postojeći sportski centar kako bi zadovoljio sve potrebe modernog društva. Projekt proširenja uključuje izgradnju tribina, parkirališta za osobna vozila i autobuse, igrališta za djecu, prostora za druženje, zelenih i pješačkih pojaseva, čime će se podići kvaliteta života svih korisnika centra.

Tribine za veći kapacitet gledatelja

Jedan od najvažnijih elementa proširenja je izgradnja tribina. Postojeći prostor neće moći ugostiti sve posjetitelje koji dolaze na sportske događaje, pa će novi tribinski prostor omogućiti većem broju gledatelja da uživaju u sportskim nastupima. Tribine će biti projektirane tako da zadovolje sve sigurnosne standarde, s udobnim sjedalicama. Na taj način, sportski centar postaje centar okupljanja ne samo za sportaše već i za ljubitelje sporta svih uzrasta.

Parkirališta za vozila i autobuse

S obzirom na povećani broj posjetitelja tijekom održavanja turnira, proširenje centra uključivat će i izgradnju parkirališta. Planira se prostor za parkiranje osobnih vozila, ali i za autobuse koji će omogućiti dolazak škola, sportskih timova ili organiziranih grupnih posjeta. Time će se olakšati pristup centru i smanjiti problem gužvi u prometu, čime će cijeli kompleks postati pristupačniji i funkcionalniji.

Igralište za djecu

Igralište za djecu bit će značajna komponenta proširenja. Prostor će biti osmišljen tako da djeca svih uzrasta mogu uživati u sigurnom okruženju. Različite vrste tobogana, ljuljački, penjalica i drugih igračaka pružit će djeci priliku za fizičku aktivnost i igru, dok će roditeljima omogućiti opuštanje u neposrednoj blizini, znajući da su njihova djeca na sigurnom. Igralište će biti smješteno na takav način da bude lako dostupno, ali i dovoljno udaljeno od glavnih sportskih površina kako bi se očuvala sigurnost i mir.

Prostor za druženje

U sklopu proširenja centra bit će osigurana i zona za društvena okupljanja. Ovaj prostor bit će idealan za organiziranje raznih društvenih događanja, okupljanja ili čak opuštanje nakon sportskih aktivnosti.

Zeleni pojas i pješački pojas

Zeleni pojas oko sportskog centra ne samo da će unaprijediti estetiku prostora, već će također služiti kao prirodna barijera koja će odvojiti sportske zone od prometnih i parkiranih površina. Ovaj zeleni prostor pridonijet će čistijem zraku, smanjenju buke i stvaranju ugodnog okruženja za boravak na otvorenom. Pješački pojas oko cijelog kompleksa omogućit će siguran prolaz posjetiteljima, a ujedno će povezivati različite dijelove centra, omogućujući lakše kretanje pješacima, biciklistima i svim ostalim korisnicima.

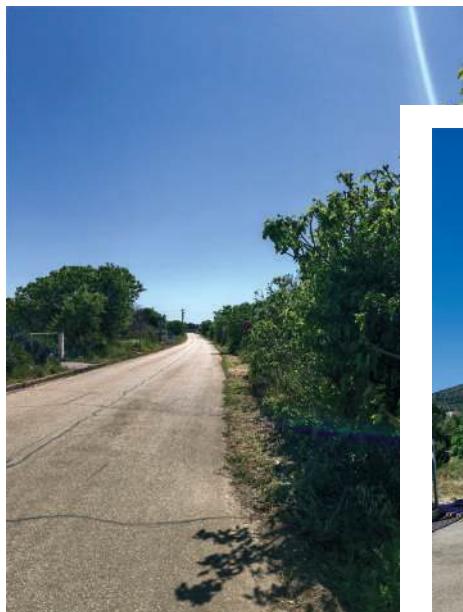
Proširenje postojećeg sportskog centra obuhvatit će sve ključne elemente koji će ga učiniti funkcionalnijim, sigurnijim i privlačnijim za širu zajednicu. Ovaj projekt će zasigurno doprinijeti razvoju zajednice, a sportski centar Perić-Neveščanin će postati ključni prostor za socijalnu integraciju i fizičku aktivnost u budućnosti.

Uredništvo

IZGRADNJA JAVNE RASVJETE U GUSTIRNI OD ZOGA PREMA SPORTSKOM CENTRU PERIĆ-NEVEŠĆANIN

Predmet ovog projekta su izgradnja infrastrukturne elektroinstalacije javne rasvjete kolno-pješačkeprometnice u Gustirni. Projektom je obuhvaćena izgradnja javne rasvjete na relaciji ceste GUSTIRNI, odnosno od zoga prema sportskom centru Perić-Neveščanin. Planirano je 15 stupova javne rasvjete koji će se montirati u duljini 600 m.

IZGRADNJA NOGOSTUPA NA DIJELU LOKALNE CESTE L67053 GUSTIRNA – SEGET VRANJICA

Općina Marina izradila je glavni projekt za izgradnju nogostupa na dijelu lokalne ceste L67053 u naselju Gustirna. Predmetni zahvat obuhvaća dionicu južne strane L67053 Gustirna – Seget

Vranjica. Duljina zahvata iznosi cca 530 m. Na tom dijelu prometnice nije riješen siguran promet pješaka, koji se odvija ekstenzivno, pa se zahvat izvodi u svrhu sigurnijeg odvijanja pješačkog prometa i podizanja komunalnog standarda naselja. Općina Marina će, u suradnji sa Županijskom upravom za ceste, krenuti u skorbu realizaciju ovog projekta.

Uredništvo

VOĐENJE PROMETA NA RASKRIŽJIMA ŽUPANIJSKIH I LOKALNIH CESTA NA PODRUČJU OPĆINE MARINA

Predmet ovog projekta je uređenje prometa na referentnim raskrižjima županijskih i lokalnih cesta, odnosno vođenje prometa prema naseljenim mjestima unutar Općine Marina. Postojeći znakovi obavijesti za vođenje prometa bili su u lošem stanju. Potrebno je bilo novelirati nazive te izradu i postavu novih ploča uskladiti s važećim Pravilnikom.

Uredništvo

REKONSTRUKCIJA DRŽAVNE CESTE OZNAKE DC8, DIONICA 016, OD KM 44+827 DO KM 54+073 U DULJINI 9,3 KM

Predmet Idejnog projekta rekonstrukcije je državna cesta oznake DC 8, dionica 16, od cca km 44+827 do cca km 54+073 u duljini 9,3 km. Investitor zahvata su Hrvatske ceste d.o.o.

Početak zahvata je na granici katastarskih općina k.o. Račice i k.o. Marina, odnosno na granici između Šibensko-kninske i Splitsko-dalmatinske županije, a kraj zahvata je nakon uvale Bataluša, prije naselja Seget Vranjica. Zahvat je u cijelosti smješten u Općini Marina.

Na predmetnoj dionici državna cesta DC 8 većim dijelom prolazi kroz nenaseljena područja, a manjim dijelom kroz naselja Marina i Poljica. Prometnica, koja je izgrađena 60-ih godina prošlog stoljeća, je trasirana na način da se što više prilagodi terenskim uvjetima koji su na određenim dijelovima dosta nepovoljni. Razvoj naselja Marina i Poljica te izgradnja objekata neposredno uz cestu dovela je do otežane mogućnosti za značajniju korekciju postojeće geometrije.

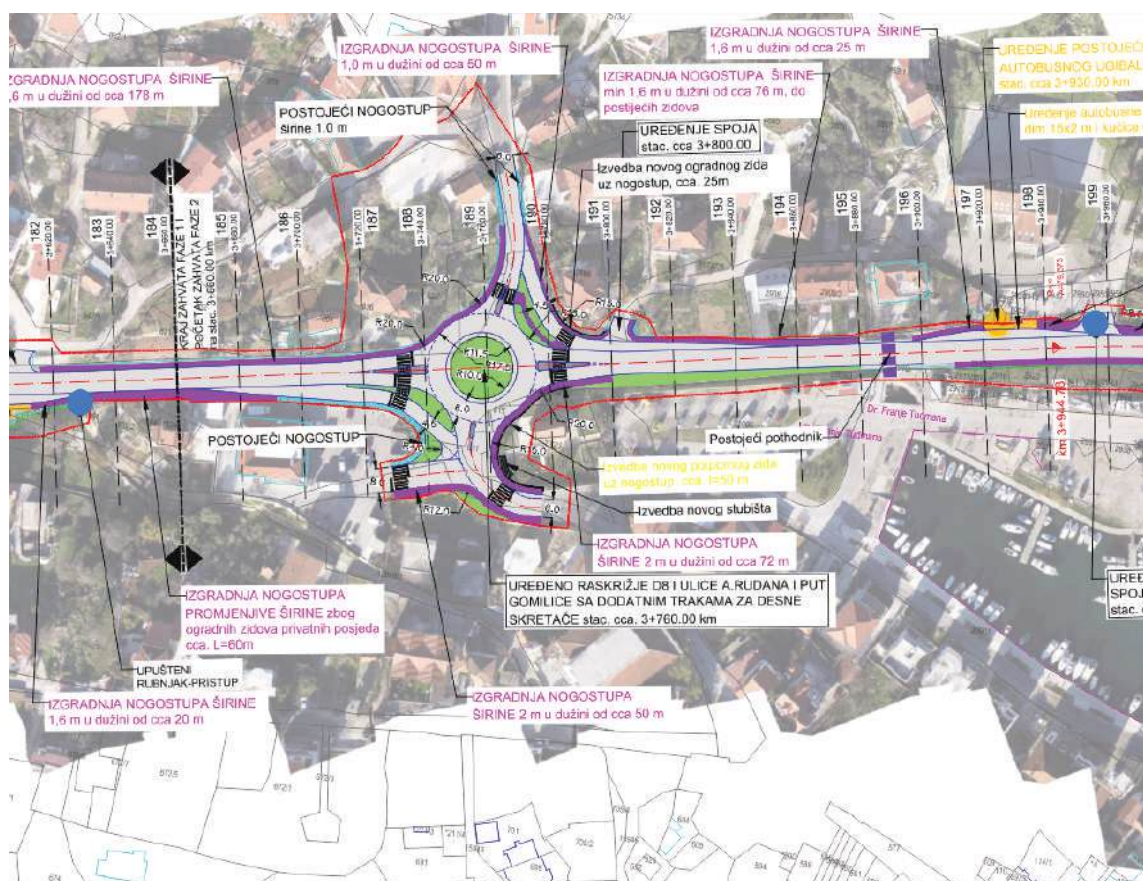
Predmetna trasa DC8 sastavni je dio Jadranske magistrale te se ovom dionicom za vrijeme ljetnih mjeseci odvija značajan promet turističkih vozila.

Projektom je obuhvaćeno uređenje raskrižja, predviđaju se nove pozicije BUS stajališta (gdje je moguće zadržat će se postojeća pozicija), izgradnja sustava oborinske odvodnje i vodozaštite, rješenje zaštite pokosa, izgradnja nogostupa i staza.

U sklopu projekta provesti će se zaštita i izmještanje postojeće komunalne infrastrukture u zoni radova.

Osnovni zadatak projekta je podizanje razine sigurnosti i udobnosti odvijanja prometa.

Uredništvo

MARINSKI KOMUNALAC d.o.o.

Marinski komunalac d.o.o. za komunalne djelatnosti osnovano je 2014. godine s ciljem pružanja usluga održavanja i čišćenje javnih i zelenih površina, obavljanje pogrebnih usluga i održavanja groblja, prikupljanje i odvoz komunalnog otpada.

Marinski komunalac d.o.o. trenutno ima 32 zaposlenika, svoje djelatnosti obavljamo sa 17 vozila, prosječne starosti voznog parka od 8 godina.

Prikupljanjem otpada „od vrata do vrata“ – od 2018 godine odvojeno se prikuplja staklo, plastika, papir i glomazni otpad. Među prvima smo uveli naplatu po pražnjenju, tako da već od 2018. godine na spremnicima imamo bar kodove i implementiran cijeli sustav evidencije pražnjenja tako da naši mještani plaćaju po stvarnim količinama odvezenog otpada.

U 2024. godini na području općine Marina prikupljeno je 1.481,30 tona miješanog komunalnog otpada, 174,98 tona glomaznog otpada, 43,15 tona papira i kartona, 58,78 tona plastike i 23,62 tona stakla. Stopa odvojenog sakupljenog otpada u 2024. godini iznosi 17 %. U 2024. godini glomazni otpad smo prikupili sa kućnog praga od 482 korisnika.

Marinski komunalac d.o.o. uz Općinu Marinu uslugu prikupljanja komunalnog otpada obavlja i za Općine Primorski Dolac, Lećevica i Prgomet. Cijena javne usluge plaća se radi pokrića troškova pružanja javne usluge, a struktura cijene

javne usluge sastoji se od: cijene obvezne minimalne javne usluge i cijene za količinu predanog miješanog komunalnog otpada. Cijena javne usluge je iznos koji se osigurava radi ekonomski održivog poslovanja te sigurnosti, redovitosti i kvalitete pružanja javne usluge, kako bi sustav sakupljanja komunalnog otpada mogao ispuniti svoju svrhu. Omjer cijene za količinu predanog miješanog otpada i cijene obvezne minimalne javne usluge u cijeni javne usluge formiran je na način koji osigurava obavljanje javne usluge na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, javnosti rada, onečišćivač plaća, kako bi se osiguralo i poticalo odvojeno sakupljanje otpada i spriječilo odlaganje otpada u okoliš.

Pregled cijena javne usluge:

·Cijena mjesečne minimalne javne usluge (fiksni dio):

Kategorija	Cijena minimalne javne usluge (s PDV-om)
Kućanstvo	11,87 EUR
Nekućanstvo	39,55 EUR

·Cijena pražnjenja spremnika (varijabilni dio):

Kategorija	Spremnik	Cijena pojedinog pražnjenja spremnika (s PDV-om)
Kućanstvo	120 l	1,70 EUR
	1.100 l	15,54 EUR
Nekućanstvo	120 l	2,94 EUR
	1.100 l	26,93 EUR

Tonči Frleta, bacc.oec.

NABAVKA SPECIJALNOG KOMUNALNOG VOZILA ZA ODVOZ OTPADA

18

18.02.2025. godine izvršena primopredaja novog specijalnog komunalnog vozila za odvoz otpada. Radi se o vozilu Iveco ML180E32/P Eurocargo s nadogradnjom Ekomunal 14 proizodača Tehnix d.o.o. zapremnine 14 m³. Vozilo će služiti za prikupljanje i

odvoz miješanog i recikliranog komunalnog otpada. Nabavkom ovog vozila Marinski komunalac d.o.o. spremno će dočekati iduću turističku sezonu na zadovoljstvo svih naših mještana i posjetitelja. Ugovor o nabavci vozila nakon provedene javne nabave sklopljen je BKS leasingom. Ukupna vrijednost Ugovora iznosi 224.477,44 EUR s uključenim PDV-om. Nabavku vozila će sufinancirati Općina Marina u iznosu od 84.000,00 EUR dok će ostatak financirati Marinski komunalac d.o.o iz vlastitih sredstava putem financijskog leasinga na rok otplate od 6 godina.

MARINSKI KOMUNALAC d.o.o.
Ante Rudana 47, MARINA
OIB: 75030609957
IBAN: HR1024020061101045005
e-mail: marinski.komunalac@gmail.com

RASPORED ODVOZA RAZVRSTANOG OTPADA ZA PODRUČJE OPĆINE MARINA ZA 2025. GODINU

		SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK	TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ	SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN	LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
MARINA, POLJICA	PLASTIKA	07.01. 21.01.	04.02. 18.02.	04.03. 18.03.	01.04. 15.04.	06.05. 20.05.	03.06. 16.06.	01.07. 15.07. 29.07.	11.08. 26.08.	09.09. 23.09.	07.10. 21.10.	04.11. 17.11.	02.12. 16.12.
	PAPIR	14.01.	11.02.	11.03.	08.04.	13.05.	10.06. 24.06.	08.07. 22.07.	04.08. 19.08.	02.09. 16.09.	14.10.	11.11.	09.12.
	STAKLO	03.01.	03.02.	03.03.	07.04.	05.05.	02.06.	07.07.	06.08.	01.09.	06.10.	03.11.	01.12.
VINIŠĆE, LIUBLJEVA	PLASTIKA	08.01. 22.01.	05.02. 19.02.	05.03. 19.03.	02.04. 16.04.	07.05. 21.05.	04.06. 17.06.	02.07. 16.07. 30.07.	12.08. 27.08.	10.09. 24.09.	08.10. 22.10.	05.11. 19.11.	03.12. 17.12.
	PAPIR	15.01.	12.02.	12.03.	09.04.	14.05.	11.06. 25.06.	09.07. 23.07.	06.08. 20.08.	03.09. 17.09.	15.10.	12.11.	10.12.
	STAKLO	13.01.	10.02.	10.03.	14.04.	12.05.	09.06.	14.07.	11.08.	08.09.	13.10.	10.11.	08.12.
SEVID, SEVID NA MORU, SVINCA, DOLAC	PLASTIKA	09.01. 23.01.	06.02. 20.02.	06.03. 20.03.	03.04. 17.04.	08.05. 22.05.	05.06. 18.06.	03.07. 17.07. 31.07.	13.08. 28.08.	11.09. 25.09.	09.10. 23.10.	06.11. 20.11.	04.12. 18.12.
	PAPIR	16.01.	13.02.	13.03.	10.04.	15.05.	12.06. 26.06.	10.07. 24.07.	07.08. 21.08.	04.09. 18.09.	16.10.	13.11.	11.12.
	STAKLO	20.01.	17.02.	17.03.	22.04.	19.05.	16.06.	21.07.	18.08.	15.09.	20.10.	17.11.	15.12.
VRSINE, NAJEVI, DOGRADE, GUSTIRNA, POZORAC	PLASTIKA	10.01. 24.01.	07.02. 21.02.	07.03. 21.03.	04.04. 18.04.	09.05. 23.05.	06.06. 20.06.	04.07. 18.07.	01.08. 14.08. 29.08.	12.09. 26.09.	10.10. 24.10.	07.11. 21.11.	05.12. 19.12.
	PAPIR	17.01.	14.02.	14.03.	11.04.	16.05.	13.06. 27.06.	11.07. 25.07.	08.08. 22.08.	05.09. 19.09.	17.10.	14.11.	12.12.
	STAKLO	27.01.	24.02.	24.03.	28.04.	26.05.	23.06.	28.07.	25.08.	22.09.	27.10.	24.11.	22.12.
RASTOVAC, MITLO, VINOVAČ, BLIZNA DONJA, BLIZNA GORNJA	PLASTIKA	27.01.	24.02.	24.03.	28.04.	26.05.	23.06.	28.07.	25.08.	22.09.	27.10.	24.11.	22.12.
	PAPIR	27.01.	24.02.	24.03.	28.04.	26.05.	23.06.	28.07.	25.08.	22.09.	27.10.	24.11.	22.12.
	STAKLO	27.01.	24.02.	24.03.	28.04.	26.05.	23.06.	28.07.	25.08.	22.09.	27.10.	24.11.	22.12.

MIJEŠANI I RECIKLIRANI OTPAD

Za razliku od prijašnjih godina došlo je do promjene u rasporedu odvoza **recikliranog otpada** na način da se različitim danima prikupljaju različite vrste otpada. Raspored odvoza po datumima i vrsti otpada dostavljen je uz prethodni račun. **Molimo da u žute, plave i zelene vrećice odlažete isključivo otpad koji je naveden na vrećicama jer u suprotnome vrećice neće biti pokupljene. U zelene spremnike odlažete isključivo miješani komunalni otpad.** Ukoliko se u spremnicima bude nalazio otpad koji nije miješani komunalni spremnik se neće isprazniti. Pravilnim odvajanjem otpada možete smanjiti količinu miješanog komunalnog otpada te u konačnici **smanjiti mjesečni broj odvoza** koji utječu na **visinu mjesečnog računa za odvoz otpada**. Pravilnim odvajanjem i odlaganjem otpada dobivamo korisnu sirovinu koja nam omogućuje ponovnu uporabu. Molimo vas da zelene spremnike za miješani komunalni otpad ostavljate ispred svojih dvorišta samo kada želite da ih naši djelatnici isprazne.

PLASTIKA - ŽUTA VREĆICA (treba biti očišćena od ostataka sadržaja)

- Plastične boce od soka, mlijeka, vode
- Plastične boce od ulja i octa
- Ostala plastična ambalaža, poput čaša od jogurta ili posudica margarina
- Jednokratni plastični pribor za jelo
- Čiste plastične vrećice, prijanjajuće folije
- Predmeti od plastike (npr. Zdjelice i slično)
- Boce sredstava za osobnu higijenu i čišćenje
- Tetrapak

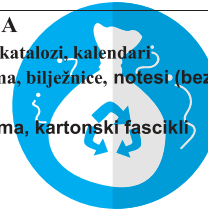
METAL - ŽUTA VREĆICA (odlažete u vreće za plastiku i treba biti isprana)

- Limenke
- Konzerve
- Metalni čepovi i poklopci
- Aluminijaska folija

PAPIR I KARTON - PLAVA VREĆICA

- Novine, časopisi, reklamni letci, prospekti, katalozi, kalendari
- Knjige s papirnatim ili kartonskim koricama, bilježnice, notesi (bez spiralnog uveza)
- Uredski papir, papirnate omotnice, pisma, kartonski fascikli
- Čiste papirnate vrećice
- Karton i kartonska ambalaža
- Valovita ljepkena

STAKLO - ZELENA VREĆICA

- Ambalažno staklo
- Staklene boce
- Staklene teglice (očišćene od ostataka sadržaja, bez čepova i poklopaca)
- Razbijene staklene čaše (ne kristalne)

GLOMAZNI OTPAD

Sukladno Odluci davatelj usluge (Marinski komunalac d.o.o.) preuzima glomazni otpad jednom godišnje od korisnika usluge kategorije kućanstvo i to volumena **do 3m³ po pozivu sa kućnog praga bez naknade** u razdoblju od 01. siječnja do 31. svibnja te od 01. listopada do 31. prosinca. Sve količine glomaznog otpada veće od navedenog dodatno se naplaćuju sukladno cjeniku Marinskog komunalca d.o.o.

Preuzimanje glomaznog i recikliranog otpada od korisnika usluge koji nije kućanstvo (pravne osobe) naplaćuje se prema cjeniku davatelja usluge (<https://marinskikomunalac.hr>).

Općina Marina pustila je u rad **RECIKLAŽNO DVORIŠTE, ČALETE 49, VINOVAČ** s kojim upravlja Marinski komunalac d.o.o. gdje se može se odložiti 28 različitih vrsta otpada. Odlaganje otpada za sve korisnike objekata koji se nalaze području općine Marina je besplatno. **Obveza korisnika je pri dolasku na reciklažno dvorište dati na uvid djelatniku u reciklažnom dvorištu osobnu iskaznicu, zadnji račun za odvoz otpada te otpad rasporediti po spremnicima koji su namijenjeni za tu vrstu otpada, a sve po uputama djelatnika na reciklažnom dvorištu.**

ŠTO SE SMATRA GLOMAZNIM OTPADOM:

- Drvo (drveni stolovi, stolice, ormari, ostali predmeti od drva...)
- Plastika (plastični stolovi, stolice, plastične bačve i posude, kanistri, gajbe...)
- Metali (metalni stolovi, stolice, metalno posuđe, limovi, mehanički aparati, metalni namještaj...)
- Kupaonska oprema
- Namještaj, kuhinjska oprema, vrtna oprema, stvari za djecu
- Ostali glomazni otpad (žaluzine, rolete, tende, podne obloge, prozori, vrata...)
- Oprema za sport i rekreaciju itd.

ŠTO SE NE SMATRA GLOMAZNIM OTPADOM:

- Električni i elektronički otpad, akumulatori i baterije
- Građevinski otpad
- Opasni otpad (ulja, salonitne ploče, pesticidi itd.)

ELEKTRONIČKI I ELEKTRONSKI OTPAD (EE OTPAD)

podrazumijeva velike i male uređaje koji rade na električnu energiju ili elektromagnetsko polje, a uključuje i opremu za prijenos, proizvodnju i mjerenje struje. Elektronski otpad smatra se opasnim otpadom. Za besplatan odvoz elektroničkog otpada (veliki i mali kućanski aparati kao što su perilice, hladnjaci, kalkulatori, računala, televizori, videokamere, bušilice, termostati) možete kontaktirati tvrtku **TEHNOMOBIL** za besplatan odvoz sa kućnog praga na sljedeće kontakte: tel: 021 382 011, mob: 091 315 4000, e-mail: tehnomobil.ee-otpad@a1net.hr

SLANJE RAČUNA PUTEM E-MAIL-a

Svi korisnici javne usluge prikupljanja, odvoza i deponiranja otpada od strane Marinskog komunalca d.o.o. imaju **moćnost zaprimanja računa elektroničkom poštom**. Ovim putem apeliramo na korisnike koji su u mogućnosti koristiti ovu uslugu da podnesu zahtjev za ovakav način dostave računa telefonskim putem ili e-mailom. Na taj način imamo višestruke prednosti: pravovremena dostava računa, kontrola zaprimanja računa, sigurnosna pohrana računa, jednostavnije, brže i jeftinije plaćanje putem pametnih telefona i smanjenje troškova ispisivanja i dostave računa čime pridonosimo zaštiti okoliša.

Ukoliko imate problem pri odvozu komunalnog otpada kontaktirajte nas na broj 091 621 3507.

Za sve dodatne informacije možete nas kontaktirati na broj telefona 021 889 184 ili putem e-mail adrese: marinski.komunalac@gmail.com
S obzirom da naprijed navedene razne i besplatne mogućnosti odlaganja svih vrsta otpada molimo korisnike da otpad ne bacaju u prirodu i na divlje deponije kako bi imali lijep, čist i zdrav okoliš na zadovoljstvo svih stanovnika naše općine i naših gostiju.

ANALIZA TURISTIČKOG PROMETA U 2024. GODINI

ANALIZA TURISTIČKOG PROMETA U RAZDOBLJU OD 01.01.2024. DO 31.12.2024. GODINE USPOREDNO S 2023. GODINOM

Tablica br.1 Ukupno dolasci, broj turista i noćenja

Vrsta turista	Dolasci 2024.	Usporedba dolazaka 2023.	Noćenja 2024.	Usporedba noćenja 2023.	Broj turista 2024.	Usporedba broj turista 2023.	Prosječno trajanje boravka (u danima) 2024.	Usporedba prosječno trajanje boravka (u danima) 2023.
Domaći	2.365	2.276	18.965	18.474	2.365	2.276	8,02	8,12
Strani	45.505	45.105	362.659	363.361	45.539	45.131	7,97	8,06
Ukupno:	47.870	47.381	381.624	381.835	47.904	47.407	7,97	8,06

U razdoblju od 01.01.2024. do 31.12.2024. na području općine Marina evidentirano je **47.870** dolaska, što je u usporedbi s 2023. godinom povećanje od približno 1%.

Što se tiče broja noćenja, ostvareno je **381.624** noćenja što znači smanjenje od 0,6% u odnosu na 2023. godinu.

Nadalje, evidentirano je **47.904** turista što je povećanje od približno 1% u odnosu na 2023. godinu. Prosječno trajanje boravka iznosi 7,97 dana što je nešto kraći boravak nego u 2023. godini.

Najveći broj gostiju dolazi nam iz Poljske sa udjelom od 23,19%, a slijede ih turisti iz Njemačke sa udjelom od 14,57%, Češke sa udjelom od 10,54% i Mađarske 7,99%.

Tablica br.2 Dolasci i noćenja prema emitivnom tržištu

Država	Dolasci 2024.	Usporedba dolasci 2023.	Noćenja 2024.	Usporedba noćenja 2023.
Poljska	11.101	11.103	93.845	93.119
Njemačka	6.973	7.513	62.977	69.807
Češka	5.046	5.249	42.070	44.031
Mađarska	3.824	3.543	25.403	23.842
Slovačka	2.880	2.835	23.436	24.288
Slovenija	2.271	2.222	20.566	19.239
Hrvatska	2.365	2.276	18.965	18.474
Austrija	1.742	1.817	12.543	13.770
Bosna i Hercegovina	1.197	1.148	10.911	9.197
Ukrajina	1.079	907	9.634	7.551
Francuska	1.523	1.406	9.287	8.357
Ujedinjena Kraljevina	1.417	1.191	8.843	7.915
Nizozemska	786	607	5.333	3.758
Švedska	712	678	5.250	5.080
Srbija	379	347	3.933	3.663
Belgija	472	500	3.806	4.353

Italija	472	605	2.787	3.826
Švicarska	468	334	2.622	2.339
Danska	349	352	2.531	2.638
Norveška	310	437	2.109	3.567
Rumunjska	265	250	1.870	1.440
SAD	505	431	1.861	1.668
Litva	275	263	1.836	1.595
Makedonija	58	93	1.164	1.304
Finska	130	97	852	642
Australija	133	114	839	701
Španjolska	219	74	820	244
Irska	97	96	714	527
Kanada	120	102	585	359
Estonija	88	105	468	679
Ostale azijske zemlje	52	29	443	262
Letonija	71	102	329	530
Island	29	2	254	4
Albanija	14	11	251	71
Bugarska	24	31	239	158
Ostale afričke zemlje	27	52	233	431
Bjelorusija	34	62	199	451
Rusija	28	62	187	345
Turska	43	37	179	234
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	29	25	169	103
Ostale europske zemlje	22	19	131	137
Luksemburg	19	24	120	92
Tajland	2	4	91	12
Brazil	14	6	89	11
Indija	24	16	85	68
Portugal	20	36	84	152
Kosovo	16	11	77	65
Kazahstan	7	5	76	52
Grčka	16	7	69	34
Kina	19	18	61	96
Crna Gora	9	12	54	48
Izrael	16	32	53	126
Južnoafrička Republika	14	20	47	81
Ujedinjeni Arapski Emirati	5	4	40	63
Novi Zeland	13	22	34	107
Ostale zemlje Oceanije	4	2	34	8
Meksiko	5	4	33	23
Argentina	10	5	29	12
Čile	8	1	17	2
Hong Kong, Kina	3	0	15	0
Japan	1	5	7	17
Malta	3	0	7	0
Tunis	1	0	7	0
Maroko	5	4	6	22
Makao, Kina	1	0	5	0
Koreja, Republika	2	9	4	17
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	1	4	3	13

Tajvan, Kina	3	3	3	15
Cipar	0	0	0	0
Indonezija	0	0	0	0
Jordan	0	0	0	0
Katar	0	0	0	0
Kuvajt	0	0	0	0
Lihtenštajn	0	0	0	0
Oman	0	0	0	0
Strani turisti:	45.505	45.105	362.659	363.361
Domaći turisti:	2.365	2.276	18.965	18.474
UKUPNO:	47.870	47.381	381.624	381.835

Tablica br. 3 Noćenja i broj turista prema naseljima u Općini Marina u 2024. godini

Objekt lokacija Naselje	Broj noćenja 2024.	Broj noćenja usporedba 2023.	Broj turista 2024.	Broj turista usporedba 2023.
Sevid / Sevid na moru	104.960	96,32	12.268	96,48
Vinišće	102.344	94,70	12.066	97,64
Marina	92.910	103,93	12.901	105,56
Poljica (Marina)	63.117	103,39	8.232	101,68
Vrsine	5.451	107,98	730	104,29
Dograde	3.040	96,20	357	86,65
Gustirna	2.827	95,99	420	100,00
Pozorac	1.982	84,41	248	88,26
Najevi	1.435	173,94	156	171,43
Svinca	1.121	111,99	147	90,18
Blizna Donja	1.051	140,70	188	166,37
Vinovac	725	192,82	92	204,44
Rastovac (Marina)	442	83,55	65	76,47
Blizna Gornja	219	119,67	34	178,95
Ukupno	381.624	99,94	47.904	101,05

Naselje Sevid predvodi u ostvarenim noćenjima sa udjelom od 27,50% u ukupnom broju noćenja u 2024. godini. Slijede i ostala primorska mjesta općine Marina i to: Vinišće sa udjelom od 26,82%, Marina sa udjelom 24,35% i Poljica sa udjelom 16,54% u ukupnom broju noćenja, dok u zagorskom dijelu općine Marina prema broju noćenja predvode Vrsine s udjelom od 1,43% u ukupnom broju noćenja.

Objekt Vrsta objekta	Broj turista	Udio u ukupnom broju turista
Objekti u domaćinstvu	41.607	86,85 %
Hoteli	2.746	5,73 %
Nekomercijalni smještaj	1.984	4,14 %
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	1.435	3,00 %
Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	132	0,28 %
Kampovi	0	0,00%
Ukupno	47.904	100 %

Tablica br. 4 Udio turista u ukupnom broju prema vrsti objekta

PREGLED STRUKTURE SMJEŠTAJNOG KAPACITETA PREMA BROJU ZVJEZDICA I VRSTI NAPLATE

U Općini Marina brojimo: **1.672** objekata od čega je 653 nekomercijalnih te je **1019 komercijalnih objekata**. Broj paušalnih komercijalnih objekata je 975 što je povećanje od 4,17 % u odnosu na prošlu godinu, dok je komercijalnih s naplatom po noćenju 42 što je povećanje za 35,48%. Također, unutar komercijalnih objekata brojimo **2.109** smještajnih jedinica sa **6.947** glavnih kreveta i **905** pomoćnih kreveta te **984** komercijalnih obveznika. Najviše smještajnih jedinica, njih čak 1.949, imaju objekti u domaćinstvu.

Najviše je smještajnih jedinica sa 3* (1.693).

Smještajnih jedinica sa 1* je 42, sa 2* 116, sa 4* 229, a sa 5* 18 smještajnih jedinica. U usporedbi s prošlom godinom može se vidjeti zanimljiv podatak da je smještajnih jedinica sa 4 i 5 zvjezdica za 20% više.

Tablica br.5 Pregled strukture smještajnog kapaciteta prema kategorizaciji

Objekt Kategorija	Broj objekata	Broj smještajnih jedinica	Broj kreveta	Broj dodatnih kreveta	Broj obveznika
1 zvjezdica	14	42	126	8	14
2 zvjezdice	51	116	389	33	51
3 zvjezdice	813	1.693	5.384	662	786
4 zvjezdice	118	229	871	188	117
5 zvjezdica	17	18	131	10	15
2 sunca	1	1	6	0	1
3 sunca	2	4	12	2	2
4 sunca	1	1	6	2	1
Nema kategorizacije	2	5	22	0	2
Ukupno	1.019	2.109	6.947	905	983

Stanje na dan: 14.10.2024.

BILJNA STAZA „PUT GROTE“

Turistička zajednica Općine Marina uz sponzorstvo Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije realizirala je projekt "Put Grote". Staza je tematski određena evociranjem prirodne okoline, odnosno biljnom raznolikošću. Proširenja staze opremili smo klupama te edukativnim pločama i prometnom signalizacijom. Uspješnom realizacijom projekta "Put Grote" stvoreni su temelji za daljnji razvoj održivog turizma u Općini Marina. Kroz modernu infrastrukturu i usmjerenost na prirodne ljepote, destinacija postaje privlačnija posjetiteljima, dok lokalna zajednica ostvaruje gospodarske koristi.

Očuvanjem prirodnih ljepota te zaštitom prirode potiče se dolazak turista na određeno područje te razvoj turizma na tom području.

Dolazak turista uvjetuje konstantno održavanje kvalitete i visokog stupnja čistoće prirode, a da bi se do toga došlo potrebno je podizanje ukupne razine svijesti o važnosti očuvanja i zaštite

prirode kod domicilnog stanovništva i kod posjetitelja. Isto tako, razvoj turizma na određenom području generira i određena financijska sredstva koja se ulažu u daljnje akcije očuvanja i zaštite prirode.

TEMATSKI PARK BUNARI

Turistička zajednica Općine Marina i Općina Marina uz sponzorstvo Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije realizirali su i projekt tematskog parka „Bunari“.

Na Rimskim bunarima (Petrovače) na području Selina u Marini odrađeni su radovi čišćenja područja oko samih bunara i potrebni građevinski radovi kako bi se postavile klupe i klupe sa stolovima za piknik. Dio površine namijenjen je djeci te su tu postavljene tri drvene sprave, takozvani balanseri koji potiču djecu na kreativnu igru dok ustvari poboljšavaju svoje motoričke sposobnosti vježbajući balansiranje na različitim podlogama.

Realizacijom ovog projekta predviđa se niz pozitivnih učinaka na destinaciju: unapređenje turističke ponude, povećanje broja posjetitelja zainteresiranih za selektivne oblike turizma.

Koncept održivog turizma razvoja posebno je važan i primjenjiv u turizmu, s obzirom na to da turizam svoj nastanak i razvoj temelji upravo na očuvanom atraktivnom okolišu, stoga ovaj program igra posebnu ulogu u razvoju turizma u općini Marina.

Iva Dvornik, direktorica TZO Marina

VIBER ZAJEDNICA ZA IZNAJMLJIVAČE

Turistička zajednica Općine Marina je putem aplikacije „Viber“ pokrenula zajednicu namijenjenu svim iznajmljivačima na svom području.

Ovim modernim i intuitivnim alatom dijelit će se brojni korisni savjeti, informacije, trenutačni trendovi, statistike, upute, iskustva kao i bitni trikovi kod postavljanja i upravljanja platformama za oglašavanje.

Viber zajednica ima oko 1,1 milijardi korisnika u 190 zemalja svijeta i zajednica ovakvog tipa postavlja se najčešće na način jednosmjerne komunikacije tako da nije otvorena mogućnost razgovora i samog komentara,

a sve kako bi se izbjeglo često skretanje sa glavnih i točnih smjernica, te individualno kreiranje ili tumačenje propisa i zakona.

Ulaz u Viber zajednicu je slobodan i besplatan.

Pozivamo Vas da postanete dio "zajednice" i tako unaprijedite svoj posao!

Dajana Matijaš Špika, bacc.oec.

ODLUKA O VISINI TURISTIČKE PRISTOJBE ZA 2025. GODINU

Na temelju članka 15. stavka 1. Zakona o turističkoj pristojbi („Narodne novine“, broj 52/19, 32/20 i 42/20), članka 1. stavka 2. Pravilnika o najnižem i najvišem iznosu turističke pristojbe („Narodne novine“, broj 71/19) i članka 28. Statuta Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 125/19, 22/20 i 21/21), Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije na 25. sjednici, održanoj 11. prosinca 2023., donijela je

ODLUKU
o visini turističke pristojbe za 2025. godinu
za općine i gradove na području Splitsko-dalmatinske županije

Ovom Odlukom određuje se visina turističke pristojbe po osobi i noćenju, visina godišnjeg paušalnog iznosa turističke pristojbe koji plaćaju osobe koje pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu i visina godišnjeg paušalnog iznosa turističke pristojbe koji plaća vlasnik kuće, apartmana ili stana za odmor za sebe i članove uže obitelji, za 2025. godinu za općine i gradove na području Splitsko-dalmatinske županije.

Turistička pristojba za 2025. godinu za područje Općine Marina:

NAZIV TZ (JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE)	SMJEŠTAJNI OBJEKT U KOJEM SE OBAVLJA UGOSTITELJSKA DJELATNOST		KAMPOVI (po osobi)		UGOSTITELJSKE USLUGE U DOMAĆINSTVU ILI NA OBITELJSKOM POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU / SMJEŠTAJ				IZNOS TURISTIČKE PRISTOJBE u godišnjem paušalu za sebe i članove obitelji nekomercijalno		
			14.-30.9.	OSTALO RAZDOBLJE	14.-30.9.	OSTALO RAZDOBLJE	U DOMAĆINSTVU (po krevetu)	U OBITELJSKOM POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU (po krevetu)	U DOMAĆINSTVU U KAMPU Za vrata smještajna jedinica	U OBITELJSKOM POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU U KAMPU za vrata smještajna jedinica	Prvi član
Odluka Županijske Skupštine (za 2023. godinu)	14.-30.9.	OSTALO RAZDOBLJE	14.-30.9.	OSTALO RAZDOBLJE	50,00 €	30,00 €	67,00 €	34,00 €	8,00 €	8,00 €	3,50 €
MARINA	1,50 €	1,00 €	1,10 €	0,70 €	50,00 €	30,00 €	67,00 €	34,00 €	8,00 €	8,00 €	3,50 €

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Novim zakonom koji je stupio na snagu 01.01.2024. godine, Turističke zajednice dužne su donijeti Plan upravljanja destinacijom, uz sudjelovanje svih relevantnih dionika, uključujući i jedinice lokalne i regionalne samouprave i građane. Usvajaju ga tijela turističkih zajednica, a naposljetku, čelnici lokalnih jedinica će predlagati predstavničkim tijelima donošenje odluka o upravljanju destinacijom.

Plan upravljanja destinacijom je planski dokument za razvoj održive destinacije. Primarna mu je svrha osigurati razvoj destinacije u smjeru održivosti u skladu s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima i drugim važećim planovima i propisima. Sukladno Zakonu o turizmu (NN 156/23, dalje: ZOT) izrađuje ga turistička zajednica (lokalna i

regionalna) za područje jedne ili više lokalnih ili regionalnih turističkih zajednica te Turistička zajednica Grada Zagreba. Planom se određuje smjer razvoja destinacije s ciljem poboljšanja iskustva posjetitelja, zaštite prirodnih i kulturnih dobara i dobiti lokalne zajednice. Plan upravljanja destinacijom predstavlja podlogu za donošenje odluka i mjera za upravljanje razvojem turizma u smjeru održivosti jedinica lokalne samouprave, jedinica područne (regionalne) samouprave i drugih nadležnih tijela u destinaciji. Ako je jedna ili više turističkih zajednica razvrstana u kategoriju I. ili II. indeksa turističke razvijenosti tada se Plan upravljanja destinacijom mora temeljiti na izračunu prihvatnog kapaciteta (ITR), a koji se izrađuje u skladu s Pravilnikom o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta (NN 112/24). Studija prihvatnog kapaciteta se izrađuje za one turističke zajednice koje su razvrstane u kategoriju I. ili II. indeksa turističke razvijenosti. ITR za Općinu Marina iznosi 27, 41 što je svrstava u II. skupinu razvijenosti zbog čega treba napraviti Studiju prihvatnih kapaciteta koja će nam biti temelj za izradu Plana upravljanja destinacijom.

Ovim putem želimo Vas obavijestiti kako će TZO Marina u narednim mjesecima provoditi ankete na temelju kojih će se izrađivati sam Plan te Vas pozivamo da se odazovete i sudjelujete u istima.

Iva Dvornik, direktorica TZO Marina

IZMJENE I DOPUNE OPĆEG POREZNOG ZAKONA

- OBAVIJEST POREZNE UPRAVE

Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona (NN 152/24) stupio je na snagu 1. siječnja 2025. godine. Izmjenama Zakona proširuje se obveza dostave poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem (putem sustava ePorezna ili putem mobilne aplikacije mPorezna) između ostalih poreznih obveznika i za obveznike poreza na dohodak od iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova.

ŠTO ZNAČI DA SE TZ 2 OBRASCI MOGU DOSTAVITI ISKLJUČIVO PUTEM SUSTAVA eGrađani ILI APLIKACIJE mPorezna.

Ukoliko u sljedećoj predaji propisanih obrazaca porezni obveznici ne bi udovoljili ovoj zakonskoj obvezi, Porezna uprava će pokretati odgovarajuće prekršajne postupke.

Još neke od izmjena Poreza na dodanu vrijednost (PDV), a koje bi mogle zanimati iznajmljivače:

Zakon o porezu na dodanu vrijednost

Prag za upis u sustav PDV-a podiže se na 60.000,00 eura. Porezni obveznici do 15. siječnja 2025. mogu zatražiti izlaz iz sustava PDV-a ako u 2024. godini nisu prešli prag od 60.000,00 eura. Porezni obveznici koji tijekom prosinca 2024. ostvare isporuke u vrijednosti većoj od 40.000,00 eura, ali manjoj od 60.000,00 eura, nemaju obvezu upisa u sustav PDV-a od 1. siječnja 2025.

Porezni obveznik upisuje se u sustav PDV-a od prvoga dana koji slijedi nakon dana prelaska praga od 60.000,00 eura.

Tuzemni porezni obveznici mogu zatražiti da ne budu upisani u sustav PDV-a u drugim državama članicama EU-a ako njihova ukupna vrijednost isporuka ne prelazi 100.000,00 eura (prag Unije) i nacionalni prag za upis u sustav PDV-a dotičnih država članica.

Usluge kao što su pristup kulturnim, sportskim, obrazovnim i sličnim događanjima koje se prenose na internetu ili se stavljaju na raspolaganje kupcima u virtualnom obliku oporezuju se u državi članici potrošnje.

Povrat PDV-a omogućuje se poreznim obveznicima koji nemaju sjedište na području EU-a.

Omogućava se ispravak odbitka pretporeza na temelju rješenja kako bi bila osigurana neutralnost PDV-a za porezne obveznike.

Izvor: Obavijest Porezne Uprave

„OD PRIČE DO PREDSTAVE,,

PILOT PROJEKT ZA PROVEDBU EDUKATIVNIH, KULTURNIH I SPORTSKIH AKTIVNOSTI DJECE PREDŠKOLSKE DOBI I DJECE OD I. DO IV. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE

Općina Marina ostvarila je sufinanciranje Projekta radionica „Od priče do predstave“ od strane Ministarstva demografije i useljeničtva sukladno uvjetima javnog poziva za sufinanciranje provedbe edukativnih, kulturnih i sportskih aktivnosti djece predškolske dobi i djece od I. do IV. razreda osnovne škole.

Projekt obuhvaća ciklus radionica za 39 djece predškolske dobi u 2 skupine – 1 u Dječjem vrtiću „MARINA“, područnom odjelu „Krijesnica“ u Pozorcu gdje je sjedište vrtića i najviše upisane djece za svu djecu predškolske dobi na području općine Marina i 1 skupinu po traženju roditelja predškolske djece u Dječjem vrtiću „MARINA“, područnom odjelu „Cvrčak“ u Vrsinama i za 22 djece od I. do IV. razreda osnovne škole u 1 skupini u Osnovnoj školi Ivan Duknović u Marini koja se održava između 2 turnusa.

Radionice se odvijaju jedanput tjedno za svaku skupinu, u razdoblju od rujna 2024. godine do sredine lipnja 2025. godine.

Za djecu predškolske dobi radionice se provode sukladno potrebama i interesima djece kroz nuđenje tematskih poticaja kao što su upoznavanje s osnovnim muzičkim pojmovima: ton, ritam, dinamika i slično, predstavljanje drugih instrumenata, aktivnosti: vođena imaginacija, uvježbavanje dramskih elemenata te muzičkih elemenata, likovnosti, ritmičkih i pokretnih igara, igara za poticanje i razvoj pažnje i koncentracije, ekspresivnih i improvizacijskih igara, igara iz kategorije plesa i pokreta te u konačnici, ovisno o interesu djece, upoznavanja s procesom stvaranja priredbe i konačne produkcije naučenog.

Tematske radionice uključuju i umjetničke i edukativne aktivnosti. Područja koja se obrađuju su: svemir, životinje, tijelo, priroda, godišnja doba, znanost i znanstvenici.

Tehnike koje se koriste u radu s djecom predškolske dobi su tehnike iz muzikoterapije, psihodrame, terapije igrom te art terapijske

tehnike primjerene radu s djecom predškolske i mlađe školske dobi.

Za djecu školske dobi planirane aktivnosti, s obzirom na interes i potrebe djece, uključuju obradu problemskih

priča kroz razne dramske i muzičke aktivnosti, uz povremeno korištenje i elemenata likovnosti, uvježbavanje osnovnih dramskih tehnika, improvizacije, izražavanja pred publikom. Dio aktivnosti koji se provodi su elementi iz područja Brain gyma, zrcaljenje, praćenje, muzički razgovor, pokretne igre (improvizacijske i prema predlošku), zavrti priču, psihodramske igre, dramske igre, aktivnosti za higijenu glasa i govornog aparata.

Ukupna vrijednost projekta procijenjena je na 30.000,00 eura.

Ovaj projekt provodi se uz financiranje Ministarstva demografije i useljeničtva u iznosu od 20,000 eura, dok je ostatak osiguran iz proračuna Općine Marina.

„Ovaj dokument je izrađen uz financijsku podršku Ministarstva demografije i useljeničtva. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti korisnika i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta davatelja.“

Ivana Rinčić, viši savjetnik

ČUVARI BAŠTINE - STOPAMA HRVATSKIH KRALJEVA OD MARINE DO SOLINA

Dana 26. studenog 2024. god. učenici PŠ Vrsine su u sklopu projekta Čuvari baštine posjetili Solin. Na Gospinom otoku posjetili su crkvu sv. Marije te pričali o kraljici Jeleni Slavnoj. Saznali su da je današnja crkva sagrađena na ostacima crkve sv. Stjepana, da je Jelenin sarkofag pronađen slučajno. Zatim su se zaputili sjeveroistočno od Gradine gdje se nalaze ruševine ŠUPLJE CRKVE, krunidbene bazilike kralja Zvonimira. Na crtežu iz 1571. u zadarskom arhivu ova crkva još ima zvonik i zidove. Zato ju je narod i nazvao "šuplja crkva". Uz ovu crkvu bio je i benediktinski samostan. Opat samostana Urso bio je prijatelj kralja Zvonimira, koji je ovu crkvu izabrao za mjesto svoga krunjenja. Bilo je to 8. listopada 1076. godine, nedjelja. Tog se dana po zapadnom kalendaru slavi sv. Dimitrije, što je i krsno ime Zvonimirovo. Učenici su uprizarili krunidbu kralja Zvonimira.

Dijana Rinčić

DALMATINSKI SUVENIR - UZ BILJNI BISERI OPET IZABRANA ZA SUFINANCIRANJE PROGRAMA ŠKOLSKIH ZADRUGA

Učenička zadruga Biljni biseri četvrti put izabrana je na Javnom pozivu Centra izvrsnosti SDŽ za sufinanciranje programa školskih zadruga. Projekt "Dalmatinski suvenir", dio je aktivnosti programa Centra izvrsnosti SDŽ, kojemu je cilj poticanje i razvijanje kreativnosti, inicijative i poduzetništva kod potencijalno darovite djece i mladih. Projekt se odvijao u školama u okviru postojećih učeničkih zadruga, a cilj mu je omogućiti djeci i mladima koji pokazuju interes i darovitost u području poduzetništva, razvoj poduzetničkih kompetencija kroz iskustvo izrade cjelovitog proizvoda, od ideje, preko izrade i proizvodnje, do marketinga i prodaje. Proizvodi učeničkih zadruga bit će korišteni u svrhu promidžbe SDŽ i svih njezinih sastavnica pri službenim susretima, posjetima, Erasmus projektima, konferencijama i slično. Proizvod naše učeničke zadruge koji je izabran na javnom pozivu je "Ponesi Marinu", ručno oslikana (motivima Marine i Dalmacije) platnena pernica ili neseker. Svaka pernica je unikatna, posebna i jedinstvena, oslikana motivima morskog kraja. Koordinatorica projekta u našoj školi je učiteljica Dijana Rinčić. Projekt će se nastaviti razvijati kroz suradnju s Općinom Marinom, TZO Marina i privatnim iznajmljivačima.

Hvala svima koji su sudjelovali u realizaciji ovog projekta!
Izvrsnost nije cilj. Izvrsnost je stav.

Dijana Rinčić

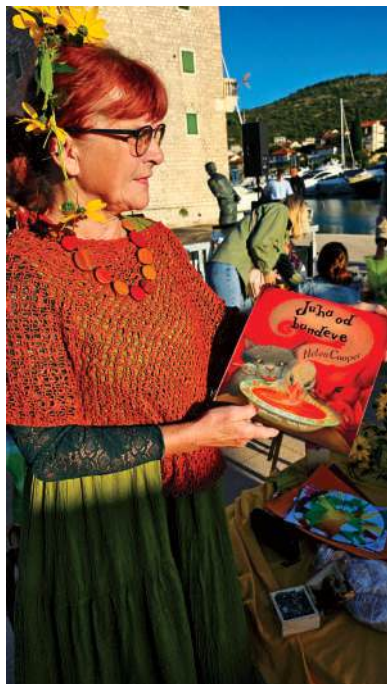

DANI KRUHA I ZAHVALE ZA PLODOVE ZEMLJE

Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje je tradicionalna manifestacija koja se obilježava svake godine, u Hrvatskoj i svijetu, a povezana je sa Svjetskim danom hrane koji se slavi 16. listopada. Taj dan je prilika za izražavanje zahvalnosti za kruh i sve plodove zemlje. Isto tako prilika je za podizanje svijesti o važnosti zdrave prehrane, ekološke proizvodnje i očuvanja biološke raznolikosti. Dani kruha su povezani s bogatom tradicijom

koja se prenosi kroz generacije. Djeca dječjeg vrtića Marina, kroz duže razdoblje u različitim aktivnostima širila su svoje spoznaje i doživljaje. U mjesecu rujnu prikupljala su plodove zemlje, učila su da postoji crvena i žuta jabuka, a i zelena, slatka i kisela. Naučila su razlikovati voće i povrće. A čemu služi bundeva? Djeca znaju.

Jednog dana u vrtiću mali pekari uzeli su bijelo, crno i kukuruzno brašno, mijesili kruščiće. I gle! Ispred djece mnoštvo boja, okusa, i mirisa. U svoj toj raskoši doživljaja nastajale su male dramatizacije u kazalištu lutaka. Svakodnevnica je bila puna boja, mirisa, okusa i igre. Bojiti dječje djetinjstvo bojama, mirisima, okusima, različitim doživljajima bojimo okruženje, društvo, a i kulturu. Cilj ove manifestacije je očuvanje kulturne baštine te ukazivanje na važnost rada i znanja koja su potrebni za proizvodnju kruha i ostalih pekarskih proizvoda. Ovu godinu odgojitelji dječjeg vrtića Marina, organizirali su manifestaciju s prigodnim radionicama, u kojima su djeca prezentirala život i raznolikost dječjih aktivnosti u vrtiću. Uz radionice organizirani su i prodajni štandovi kruha i ostalih različitih pekarskih proizvoda. Uz sve privlačile su se riječi, prigodnih recitacija, melodije pjesama što je ispunjalo prostor,

vrijeme, a toplina zajedništva i radost druženja dotakla je svakog pojedinca. Manifestacija je započela blagoslovom kruha i plodova zemlje, kojeg je predvodio don Josip Mudronja.

Zahvaljujemo se roditeljima na sudjelovanju jer bez njih ovo ne bismo mogli ostvariti.

Zahvaljujemo i djelatnicima Općine Marina koja je „za vrtić“ imala poseban prodajni štand.

Nora Đokić, ravnateljica

DJECA U KAZALIŠTU

80 godina postojanja Gradskog kazališta Split

U Dugogodišnja suradnja s Gradskim kazalištem lutaka Split sastavni je dio plana i programa dječjeg vrtića Marina. Kontinuiranim praćenjem rasporeda predstava, odgojitelji organiziraju posjete za djecu, tako djeca tijekom godine pogledaju većinu predstava.

Gradsko kazalište lutaka Split ovu godinu slavi 80 godina profesionalnog postojanja i djelovanja. Tijekom godina stvaralo je kazališni repertoar temeljen na visokim umjetničkim kriterijima. Ono je najstarije profesionalno lutkarsko kazalište u Hrvatskoj! Kazališna magija koja traje već 80 godina oduševljava svoju vjernu publiku, djecu.

Povodom godišnjice, prigodno je postavljena predstava „Tajni život splitskih lutaka“ u režiji Siniše Novkovića.

(U napuštenom skladištu starog kazališta, među starim kulisama i lutkama odvija se neobična priča. Lutke iz davnih predstava, koje su nekoć oduševljavale publiku, sada skupljaju prašinu, napuštene i zaboravljene. No, kada novi vlasnik odluči očistiti skladište i riješiti se „zastarjelih“ lutaka, događa se čudo – lutke ožive! Predviđene starim lutkarom, koji je cijeli život posvetio lutkarstvu, kreću u borbu protiv zaborava.) Predstava je svojevrsna muzejska izvedba koja kroz pjesmu, igru i humor prikazuje bogatu povijest GKL Split te predstavlja različite vrste lutaka i tehnike animacije - od marioneta i ginjola do modernih lutkarskih formi. Čarolija lutkarstva je posebna: glumci kao čarobnjaci

pokreta i priče, nevidljivi čarobnjaci svjetla, zvuka i scene, stvaraju nezaboravne doživljaje, bude emocije i diraju suptilno dječju dušu i razigrano bude maštu.

Nova predstava nosi poruku o važnosti očuvanja lutkarstva i ljubavi prema umjetnosti, prenoseći tako ljubav prema kulturi i lutkarskom kazalištu na nove naraštaje. Kod djece se potiču i razvijaju kognitivno-emotivni procesi i želja za konzumacijom kazališne umjetnosti, ali i kulture i umjetnosti uopće.

Kazalište omogućava putovanje kroz vrijeme, susretanje sa zanimljivim likovima i doživljavanje nevjerojatnih priča i to sve bez ekrana. Osim što je zabavno, kazalište pomaže bolje razumjeti svijet, ljude i njihove osjećaje. Kazalište donosi jednu drugačiju sliku društva i djecu može mnogo toga naučiti. Kroz kazalište, djeca i mladi razvijaju stavove i mišljenja, uče se poistovjetiti s likovima te kroz svaku predstavu primaju važne životne poruke koje ih oblikuju kao osobe. Sve dobrobiti kazališta i posebnu čaroliju nove predstave, osjetila su i doživjela djeca dječjeg vrtića Marina, skupine iz područnih odjela Krijesnica, Bubamara, Leptirić, koja su obogaćena novim doživljajem rado prepričavala dijelove predstave i izražavala se crtanjem, slikanjem, dramskim igrama.

Iako su djeca šira publika lutkarskog kazališta, lutkarstvo nije rezervirano samo za djecu, ono je umjetnost koja je namijenjena svim uzrastima.

Sonja Marie Buotić, odgojitelj

DOŠAŠĆE U NAŠOJ ŠKOLI

U Dana 13. prosinca, na blagdan sv. Lucije održana je manifestacija Advent u školi. Vjeroučiteljica Sanja Matić organizirala je izložbu jaslca koje su izradili naši učenici. Dali su mašti na volju i napravili jedinstvene jaslce od raznih materijala. Izložba se održava povodom osamstote godišnjice od prvih jaslca koje je postavio sv. Franjo Asiški u malom talijanskom gradu Grecciu.

U sklopu manifestacije održan je i Božićni sajam, a prihod je doniran u humanitarne svrhe.

Fani Perun, prof.

EKRANIZAM NAŠ SVAKIDAŠNJI: KAKO ŽIVJETI S EKRANIMA, A NE PRED NJIMA?

T"Tehnologija je samo alat. U smislu motiviranja djece i dobivanja najboljeg od njih, učitelj je najvažniji." – Bill Gates

U današnje vrijeme ekrani su postali neizbježan dio svakodnevnog života. Bilo da se radi o poslu, školi, društvenim mrežama, zabavi ili učenju, teško je zamisliti dan bez njih. Kao roditelji i odgojitelji, često se pitamo kako zaštititi svoju djecu od pretjeranog korištenja ekrana, no potpuno izbjegavanje tehnologije jednostavno nije realno. Umjesto borbe protiv ekrana, rješenje je naučiti kako živjeti s njima na zdrav i uravnotežen način.

Ekrani nisu neprijatelj – važno je kako ih koristimo

Mnogi roditelji imaju negativan stav prema ekranima, ali potrebno je osvijestiti da oni nisu sami po sebi loši. Problem nastaje kada im se prepustimo bez kontrole i ravnoteže. Ekrani mogu biti izvor znanja, kreativnosti i povezanosti, ali i uzrok ovisnosti, smanjene koncentracije i socijalne izolacije. Stoga, ne bi bilo loše napraviti strategije za zdravu i uravnoteženu upotrebu ekrana. Evo nekih od prijedloga:

Postavite jasna pravila i granice

Definirajte kada i koliko dugo se ekrani mogu koristiti. Primjerice, dogovorite da nema ekrana za stolom tijekom obroka ili sat vremena prije spavanja.

Budite uzor djeci

Djeca uče iz primjera, pa ako roditelji stalno provjeravaju telefone, teško je očekivati da će se djeca ponašati drugačije. Postavite i za sebe ograničenja.

Potaknite aktivan, a ne pasivan odnos prema ekranima

Umjesto beskonačnog "skrolanja", usmjerite djecu na edukativne sadržaje, kreativne igre i interaktivne programe. Korištenje ekrana za stvaranje, a ne samo konzumaciju sadržaja, može biti korisno.

Uvedite "offline" aktivnosti

Osigurajte vrijeme za aktivnosti bez ekrana – zajedničke igre, boravak u prirodi, čitanje knjiga ili razgovore licem u lice. Djeca trebaju vidjeti da zabava postoji i izvan digitalnog svijeta.

Koristite tehnologiju zajedno

Umjesto da djecu ostavite samu pred ekranima, uključite se u ono što gledaju ili igraju. Zajedničko gledanje edukativnih emisija ili igranje videoigara može biti prilika za povezivanje.

Odredite „dan bez ekrana“

Povremeno ugasisite sve ekrane na nekoliko sati ili cijeli dan. Vikendi ili večeri bez ekrana mogu pomoći obitelji da se bolje poveže.

Pazite na sadržaj

Pratite koje aplikacije i web stranice djeca koriste. Postoje korisni alati za roditeljsku kontrolu koji mogu pomoći u filtriranju neprimjerenog sadržaja.

Potpuna izolacija djece od ekrana nije realna ni potrebna. Umjesto toga, trebamo ih naučiti kako odgovorno koristiti tehnologiju, postaviti zdrave granice i osigurati ravnotežu između digitalnog i stvarnog svijeta. Uz pravilan pristup, ekrani mogu biti korisni saveznici, a ne neprijatelji. Roditeljstvo u digitalnom dobu nije lako, ali uz svjesne odluke i jasna pravila možemo osigurati da tehnologija služi nama, a ne obrnuto.

Marina Palada, odgojiteljica

GOSTOVANJE KNJIŽEVNIKA ANTE NADOMIRA TADIĆA ŠUTRE

U srijedu, 19. ožujka 2025. godine, PŠ Vrsine posjetio je domoljubni književnik Ante Nadomir Tadić Šutra. Susret se održao u sklopu projekta Čuvari baštine, Stopama hrvatskih kraljeva od Marine do Solina. Susret je otvorila učiteljica Dijana Rinčić kazivanjem pjesme Tomislav i Dmitar opet jašu iz najnovije Šutrine zbirke pjesama Anera. Zatim je u učionicu došao kralj Zvonimir kojeg je uprizorio književnik Šutra. Književnik je djecu kroz razgovor odveo u davno 11. stoljeće. Djeca su postavljala zanimljiva pitanja i pokazala zavidno znanje o kralju Zvonimiru. Uprizorena je i krunidba. Na kraju susreta književnik je krasnoslovio autorsku pjesmu Stina pradičova, a potom su istu zajedno zapjevali.

Veoma lijep i emotivan susret.

Tomislav i Dmitar opet jašu
od Duvanjskog polja do Solina.

S Dinare i Velebita mašu
puku: Nina, Belgrada i Knina.

Dijana Rinčić

NEDOSTAJEM SAMA SEBI

Policajska uprava Splitsko-dalmatinska i policijska postaja Trogir, uz pomoć Splitsko-dalmatinske županije te Pučkog kazališta iz Sinja, u mjesecu borbe protiv ovisnosti, u suradnji sa Općinom Marina organizirali su edukativnu predstavu "Nedostajem sama sebi". Predstava je bila namijenjena učenicima od 5. - 8. razreda osnovne škole, a održana je dana 28. studenog u dvorani Andrija Matijaš Pauk u Marini.

Donesi pravu odluku - nikad ne uzmi drogu!

POŠTUJTE NAŠE ZNAKOVE!

I ove godine Ministarstvo unutarnjih poslova provodi niz aktivnosti za sigurnost naše djece u prometu. Budući da su prvaši naše škole od ove godine novi sudionici u prometu, posjetio ih je prometni policajac Tomislav i održao im predavanje o ponašanju u prometu te ih upoznao s osnovnim prometnim znakovima i temeljnim pravilima sigurnog sudjelovanja u prometu. Posebno se osvrnuo na prometnicu koja je tik uz našu školu. Djeca su pažljivo slušala predavanje, a na kraju su uslijedila brojna pitanja na koja je policajac Tomislav strpljivo odgovarao. Na dar su dobili reflektirajuće okovratnike koje nisu skidali do kraja nastave, a u mnogima od njih se probudila želja da postanu policajci jednog dana. Zahvaljujemo se na korisnom predavanju.

Anamarija Vukman, učiteljica

MALE MAŠKARE

*Vesele tu smo maškare mi,
pjevajte s nama zajedno svi.
Ludujmo, plešimo, pjevajmo u glas,
neka radost prati i nas i vas.*

MMaškare u vrtiću za djecu su više od prilike da upoznaju tradicijske pokladne običaje – one predstavljaju osjećaj slobode da djeca budu "netko drugi" te prilika da upoznaju jedni druge u drukčijem svijetlu.

U našem vrtiću, kroz veljaču, maškare su se prvenstveno obilježavale kroz mnoštvo različitih izražavanja, priče, pjesme kao i kroz likovno izražavanje, scensku i simboličku igru. Našim vrtićem zavladao je dječji smijeh i sreća, a naročito ih je uveselio Spartanko Smotanko, maskenbal i maskiranje u stvarno što žele biti.

Sve je kulminiralo dana 04. ožujka, na pokladni utorak, kada su održane Male maškare - tradicionalni događaj u Marini.

Uveseljavao nas je Klaun Bumbo te maskote Bijeli sjeverni polarni medvjed i Mickey Mouse te je doprinio da taj dan bude veseo i čaroban za svu djecu.

Djeca su stigla iz vrtića iz Vinišća, Blizne, Gustirne, Vrsina, Pozorca, predstavila se publici i uveličala POKLADE svojom razigranošću, veseljem i šarenilom raznih maski i kostima. Djeca su poželjela biti Oblaci, Kiša, Sunce, Vjesnici proljeća, Eskimi, Titanik, Kuhari, Sove, Bomboni i Super Mario i svi su bili jednako super, jednako najbolji.

Njihov, naš moto je:
Veselimo se zajedno jer RADOST, IGRA i VESELJE
to su naše vrtićke želje!

***

Pa zasladimo se pokladnicama i popijmo sokić. Ali ne za kraj jer slijedi osuda KRNJI. Zbog velike izloženosti mobitelima i općenito ekranima, KRNJO je bio mobitel i osuđen je za sve nedaće koje su nas snašle. Napisali smo mu pismo i osudili ga. Zapaliti ga!!!!!!!.

Nora Đokić, ravnateljica

O UPISU U DJEČJI VRTIĆ MARINA U 2025./2026. GODINU PROGRAMI I ORGANIZACIJA RADA

Programi i organizacija rada u Dječjem vrtiću MARINA temelje se na integriranom, razvojno-primjerenom, fleksibilnom i inkluzivnom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističko-razvojnu koncepciju, odnosno na razvoj cjelovite osobnosti djeteta. To je cjeloviti razvojni program usmjeren na brigu o sigurnosti i zdravlju te na optimalno zadovoljavanje potreba i prava djeteta, na poticanje rasta, razvoja, odgoja i učenja u skladu s individualnim potrebama i mogućnostima djeteta.

Osiguranje kvalitetnih programa pretpostavlja određene dobrobiti i vrijednosti za dijete:

DOBROBITI ZA DIJETE su emocionalna, tjelesna, obrazovna i osobna

VRIJEDNOSTI ZA DIJETE su znanje, humanizam i tolerancija, identitet i odgovornost, kreativnost

REDOVITI PROGRAMI su namijenjeni svim skupinama djece. Provode se u petodnevnom radnom tjednu u jednoj jasličkoj skupini (Pozorac), pet skupina redovitog 10-satnog programa i dvije skupine 6-satnog redovitog programa. Iako su 10-satni programi od 6,00 do 17,00 sati, dijete u vrtiću može boraviti maksimalno 10 sati. Provode ga stručno osposobljeni odgojitelji u skladu sa suvremenim spoznajama o razvoju i učenju djece rane i predškolske dobi. Posebni značaj u realizaciji programa i cjelokupnom funkcioniranju vrtića imaju stručni suradnici (unutarnji i vanjski suradnici), zdravstvena voditeljica i ostalo pomoćno osoblje. U skupinama redovitog programa integriraju se djeca s teškoćama u razvoju i darovita djeca koja zahtijevaju poseban pristup, pažnju i stručnost.

U vrtiću će se uz redovite programe provoditi posebni programi: glazbeni program, sportski program (kad ih verificira Ministarstvo znanosti i obrazovanja).

INTEGRIRANI GLAZBENI PROGRAM za djecu predškolske dobi bit će integriran u redoviti program kao dio svakodnevnog dječjeg iskustva. Provodit će ga stručno educirani odgojitelj. Odabranim svakodnevnim glazbenim aktivnostima u skupini. Cilj programa je sustavan rad na razvoju sluha, glasa, osjećaja za ritam, stjecanje osnovnih vještina i iskustvenih spoznaja o glazbi i njezinim izražajnim sredstvima, približavanje svijetu glazbe i poticanje glazbenih sposobnosti djece kroz igru i pokret, a uz to i njegovanje folklorne tradicije i kulturne baštine.

SPORTSKI PROGRAM za djecu predškolske dobi provodit će se u organizaciji vanjskih suradnika kao poseban program. Program ima značajno djelovanje na tjelesno i mentalno zdravlje djeteta, razvija svijest djeteta na njegov o ulozi i značenju svakodnevnog vježbanja na sadašnji, ali i budući stil života i zdravlje. Roditelj slobodno bira program. Cijena programa će se utvrditi i roditelj je posebno plaća.

PROGRAM PREDŠKOLE obavezan je za svu djecu u godini prije polaska u školu, a djeca su integrirana u redovite skupine. Predškolsko dijete je dužno program predškole polaziti najmanje 250 sati ukoliko odabere takvu vrstu integracije u redoviti program. U 2025./2026. iz prethodne godine ostaje četiri djeteta s težim teškoćama za koje se osigurava pomoćnik. Osiguravanjem pomoćnika nije potrebno umanjiti broj djece u skupini. Djetetu s teškoćama omogućen je boravak u vrtiću do osme godine života uz rješenje Ureda državne uprave o odgodi daljnjeg školovanja. U programu predškole u 2024./2025. bilo je uključeno 37 djece.

Upisi u redovite programe počinju u travnju prema podacima dostupnim iz prethodne godine i postojećim kapacitetima.

RB	ODJEL - MJESTO	PROGRAM - TRAJANJE	BROJ ODGOJITELJA	BROJ SKUPINA	BROJ DJECE IZ PRETHODNE GODINE	BROJ DJECE KOJU JE MOGUĆE UPISATI	UKUPAN MOGUĆI BROJ DJECE U 2025/2026
1	Područni odjel "Krijesnica" POZORAC	JASLIČKI 10 SATNI 6,00 - 17,00	3	1	2	10	12
		VRTIČKI 10 SATNI 6,00 – 17,00	6	3	42	18	60
2	Područni odjel "Bosiljak" MARINA	REDOVITI VRTIČKI 10/6 SATNI 6,00 – 17,00	2	1	11	9	20
3	Područni odjel "Cvrčak" VRSINE	REDOVITI VRTIČKI 10/6 SATNI 6,00 – 17,00	2	1	14	6	20
4	Područni odjel "Leptirić" VINIŠĆE	REDOVITI VRTIČKI 6 SATNI 7,00 – 13,00	1	1	9	6	15
5	Područni odjel "Pčelica" BLIZNA DONJA	REDOVITI VRTIČKI 6 SATNI 7,00 – 13,00	1	1	6	14	20
	UKUPNO	8	15	8	84	63	147

Upisi u dječji vrtić mogu se provoditi tijekom cijele pedagoške godine ako u dječjem vrtiću ima slobodnih mjesta za smještaj djece rane i predškolske dobi. Na provedbi upisa radi povjerenstvo za upis, koji čine ravnateljica, pedagog i zdravstvena voditeljica. Predstavničko tijelo vrtića, Upravno vijeće, predlaže Plan upisa za novu odgojno obrazovnu godinu, na koji Osnivač Općina Marina daje prethodnu suglasnost. Na temelju prethodne suglasnosti Upravno vijeće dječjeg vrtića donosi Obavijest o upisu. Obavijest o upisu oglašava se na mrežnoj stranici vrtića i na svim objektima vrtića. Uz obavijest izrađuje se i obrazac zahtjeva za upis.

Vrtić ima provedbeni propis kojim se uređuje postupak upisa djece u dječji vrtić, način organiziranja i ostvarivanja programa predškolskog odgoja i obrazovanja i socijalne skrbi djece predškolske dobi te prava i obveze roditelja/skrbnika djece – korisnika usluga u dječjem vrtiću.

Prednost pri upisu djece imaju djeca roditelja žrtava i invalida Domovinskog rata, djeca iz obitelji s troje ili više djece, djeca samohranih roditelja i djeca u udomiteljskim obiteljima, djeca zaposlenih roditelja, djeca s teškoćama u razvoju, djeca u godini prije polaska u osnovnu školu i djeca roditelja koji primaju dječji doplatak. Djeca s navršene četiri godine imaju prednost pred mlađom djecom. Ako djeca imaju isti broj bodova, prednost se daje djetetu od najstarijeg k najmlađem. Način utvrđivanja prednosti utvrdio je osnivač dječjeg vrtića u skladu s propisima i preporukama Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih.

U svrhu sprječavanja širenja zaraznih bolesti dijete mora biti uredno procijepljeno, u protivnom ne može biti upisano u vrtić, a na temelju uputa Ministarstva zdravlja.

Trudimo se poštovati državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe u Hrvatskoj što je više moguće. Zato se i gradi novi objekt "Krijesnica", rekonstruirao objekt "Cvrčak" u Vrsinama, a u tijeku je rekonstrukcija objekta "Bubamara" u Gustirni (Osnivač). Tako možemo jamčiti sigurnost djece, optimalan rast i razvoj, zadovoljnog i efikasnog odgojitelja i naposljetku, zadovoljiti potrebe roditelja i biti im podrška.

Djeca Područnog odjela „Bubamara“ trenutno su smještena u Područnom odjelu „Bosiljak“ u Marini. Prostor je još u funkciji do trenutka kad se u potpunosti stvore uvjeti da djeca mogu prijeći u novi prostor. Kapacitet vrtića bit će 3 skupine po 20 djece. Obavijest o upisu u Područni odjel „Bubamara“ u Gustirni na vrijeme će biti naknadno objavljena i roditelji će biti obaviješteni.

Kad se utvrdi lista upisane djece slijede inicijalni razgovori pedagoga i zdravstvenog voditelja s roditeljima, faza prilagodbe djece. Brinemo o njihovim potrebama i trudimo se sve prepreke riješiti za dobrobit djeteta i zadovoljstvo roditelja. Imamo volju, nadu i vjeru da činimo nešto dobro i humano u životu.

Inače, svaki prostor, svaki odjel, svako mjesto koje prihvaća djecu u Općini Marina opravdalo je svoje postojanje.

U Općini Marina svako dijete koje ispunjava uvjete moći će pronaći svoje mjesto u vrtiću o čemu Osnivač posebno vodi brigu.

MISIJA

Misija Dječjeg vrtića MARINA je prvenstveno učiniti djetinjstvo djeci ljepšim i veselijim. S mnogo pažnje, ljubavi i uvažavanja, poštujući sva njihova prava, njegovati i poticati svestrani razvoj sada i pripremati ih za život za sutra.

VIZIJA

Kroz suradnički i partnerski odnos s roditeljima i lokalnom zajednicom, ostati vrtić koji će u ozračju tolerancije, uvažavanja potreba obitelji i duha profesionalizma pružiti djeci poticajnu sredinu za igru, učenje i razvoj.

Nora Đokić, ravnateljica

U SPOMEN NA VUKOVAR I ŠKABRNJU

Kamo bježati, kome vjerovati, što raditi?
Kako doznati, prije svih, tko će pobijediti?
Kako biti među prvima baš kada je najpotrebnije?
Poznavao sam mnoge pametne ljude koji nisu bili dovoljno
brzi za ovaj rat. Poznavao sam
mnoge sposobne, ali i glupe da shvate svu ogavnost rata.
Poznavao sam i one hrabre, one bez kojih ne bi bilo ni vas,
ni mene, ni ovoga grada. Tko zna gdje su sad toliki koje
sam poznavao i toliko često slušao?
I njih i jeku koja je odzvanjala od udaraca u njihova vlastita
prsa. Gdje li su svi oni sada kad

krvari Vukovar? Zašto ne viču? Zašto svojom vikom ne pomažu plašiti neprijatelja odavde odakle niču svi njihovi korijeni? Zašto ih nema sada kad je važno zemlji vratiti davni dug, sada kada tradicija ovog grada, kojom su se toliko dičili, mora ponijeti najteži teret? Ali, rat je nemilosrdan. On je bič koji puca na svim svojim krajevima. Rat je istodobno i vlast i bezvlašće. Za neke pakao, a za neke, a svi znamo koji su to, i dar Božji. (Siniša Glavašević)

I ove godine, 33 godine od pada grada heroja - Vukovara, od pokolja u Škabrnji, učenici i djelatnici naše škole prisjetili su se svih žrtava Vukovara, Škabrnje kao i žrtava iz Domovinskog rata.

U matičnoj školi i svim područnim školama učenici su različitim aktivnostima odali pijetet svima koji su podnijeli žrtvu za domovinu.

Sjećamo se, da ne zaboravimo Vukovar i Škabrnju.

Dijana Rinčić

PATRONAŽNE SESTRE U DJEČJEM VRTIĆU MARINA

Dječji vrtić Marina po svom Kurikulumu ima za cilj osigurati pravilan i optimalan fizički, mentalni i socijalni razvoj djece koja borave u vrtiću, jer je rano djetinjstvo, vrijeme kad dijete stječe osnovne navike i vještine koje su od izuzetne važnosti za njegov rast i razvoj, a kasnije, stečene navike utječu na kvalitetu života svakog pojedinca. Razvijanje higijenskih navika ima odgojni, kulturološki i zdravstveni značaj. To su važne teme, a sa djecom se rade i prezentiraju na njima blizak način, a to je igra. Da, igra, jer dijete se igra i uči. U suradnji sa zdravstvenom voditeljicom, patronažne sestre Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, s ciljem dodatne edukacije djece, posjetile su područne odjele dječjeg vrtića Marina. Nakon predstavljanja svog rada i razloga dolaska u vrtić, svoju interaktivnu radionicu započele su djeci bliskom pričom "Gric i Grec".

Smiješni likovi iz priče djecu su zainteresirali, potakli ih na priču o svojim higijenskim navikama oralne higijene i demonstraciju tehnike pranja zuba. Uz smijeh i priču pomoću „velike četkice“, „veliko zubalo“ sjajilo se od čistoće. Pričajući o „Gricu i Grecu“, djeca su otkrivala koja hrana im je draga, a koja ne i tako složila piramidu zdrave prehrane. U interaktivnoj igri „Hrana“ pokazala su svoja znanja prepoznavanjem različitih namirnica, kruha, mesa, ribe, mliječnih proizvoda, sortiranjem voća i povrća. Ponosni na svoje vještine pranja zuba, smiješili su se, a što ima ljepše od dječjeg smijeha?!

A za zdravlje zubi ne zaboravite:

Deset „zubnih zapovijedi“

1. Četkajte zube dva do tri puta dnevno i koristite četkicu sa sintetičkim, mekanim vlaknima, zaobljenim krajevima i kratkom glavom.
2. Zamijenite staru četkicu novom svaka dva do tri mjeseca.
3. Koristite konac za zube i interdentalne četkice.
4. Odaberite zubnu pastu koja sadrži fluor, ali izbjegavajte zubne paste za izbjeljivanje zuba s abrazivnim sredstvima koja bi mogla oštetiti caklinu.
5. Perite zube nakon svakog obroka u trajanju tri minute.
6. Konzumirajte puno voća, povrća i sjemenki i uživajte barem u jednoj jabuci dnevno.

7. Izbjegavajte unos šećera.
8. Posjetite stomatologa barem dva puta godišnje radi redovne kontrole usne šupljine.
9. Ne oklijevajte – posjetite stomatologa čim primijetite neki problem.
10. Prenosite dobre navike svojoj djeci, jer usvajanje zdravih navika započinje u ranom djetinjstvu – djeca uče iz onoga što vide, a ne iz onoga što čuju.

Pedagog: Ivana Uljević

PROJEKT EMOCIJE U ODGOJNOJ SKUPINI "KOCKICE"

Zašto je važno osvijestiti emocije kod djece od najranije dobi?

Emocionalni razvoj djece jednako je važan kao i njihov fizički i intelektualni razvoj. Osvještavanje emocija u ranoj životnoj dobi važan je korak u izgradnji emocionalne inteligencije, koja pomaže djeci da prepoznaju, razumiju i izraze svoje osjećaje na zdrav način.

Djeca koja razviju svijest o vlastitim emocijama lakše upravljaju stresom, izražavaju se bez agresije te grade kvalitetne odnose s vršnjacima i odraslima. Također, razvijaju empatiju i bolje se prilagođavaju izazovima poput polaska u vrtić ili školu. S druge strane, nedostatak emocionalne svijesti može dovesti do frustracije, problema u ponašanju i poteškoća u učenju.

Roditelji, odgojitelji i učitelji igraju ključnu ulogu u ovom procesu. Kroz razgovor, igru, priče i modeliranje zdravog izražavanja emocija, djeci se omogućava da postanu emocionalno snažniji i sigurniji u sebe. Ulaganje u emocionalni razvoj od najranijih godina stvara temelje za sretnije i uspješnije odrastanje.

O PROJEKTU "EMOCIJE"

Upravo to je bio razlog zašto smo se odlučili na projekt "Emocije". U odgojnoj skupini djece u dobi od 3 do 7 godina, provodi se projekt „Emocije“, osmišljen s ciljem da djeca kroz igru, razgovor i kreativne aktivnosti nauče prepoznavati, imenovati i izražavati svoje osjećaje na zdrav način. Kroz različite metode rada: slikovnice, dramske igre, likovno izražavanje i glazbu, djeca istražuju osnovne emocije poput sreće, tuge, ljutnje i straha. Poseban naglasak stavlja se na razvoj empatije i međusobnog razumijevanja unutar skupine.

Odgojitelji potiču djecu da govore o svojim osjećajima, prepoznaju emocije kod drugih te pronalaze načine kako se nositi s negativnim emocijama poput ljutnje ili straha. Kroz aktivnosti poput „Ogledala emocija“, gdje djeca oponašaju izraze lica, ili „Kutića emocija“, gdje crtaju ili pričaju kako se osjećaju, razvijaju svijest o sebi i drugima. U našem projektu smo uspješno integrirali i obilježili neke od važnih datuma te time obogatili njihovo iskustvo s nekim novim emocijama. Tako smo se upoznali s novim osjećajima za Valentinovo, na Svjetski dan zagrljaja, Svjetski dan smijeha, Dan očeva, Dan sreće, Svjetski dan sindroma Down.

Ovaj projekt pomaže djeci u razvoju emocionalne inteligencije, samopouzdanja i socijalnih vještina, pripremajući ih za uspješno snalaženje u različitim životnim situacijama. Kroz igru i interakciju, djeca uče da su sve emocije normalne i da je važno izražavati ih na primjeren način.

Projekt „Emocije“ pokazuje koliko je važno od malih nogu učiti o vlastitim osjećajima, čime se stvara temelj za sretnije i sigurnije odrastanje. Projekt je započeo u veljači i trajat će dok djeca budu pokazivala interes za aktivnosti ponuđene u projektu.

Odgovornice Marina Palada i Ružica Karadžo

SPISATELJICA NATAŠA JUKIĆ GOSTOVALA U PŠ VRSINE

Dana 29. siječnja PŠ Vrsine posjetila je kaštelanska spisateljica Nataša Jukić koja je stigla na poziv učiteljice Dijane.

Spisateljica Nataša Jukić dosad je izdala dvanaest knjiga, a trinaesta je upravo u pripremi i uskoro će ugledati svjetlo dana. Njene slikovnice za djecu su tople priče koje nas uče o ljubavi, o ljudskim vrlinama, prijateljstvu, mudrosti, a takva je i Nataša, koja ne piše o ružnim stvarima. Susret je započeo pitanjem “Može li se svijet popraviti? “
Može... A kako?

Spisateljica Nataša je kroz svoju priču pokazala da svijet zaista može biti bolji. Pričala je kako nastaje priča od ideje do realizacije, zašto je čitanje jako važno, kako je počela pisati. Spisateljica je pročitala svoju najnoviju slikovnicu za djecu Jagin lonac i uvela djecu u čarobni Jagin svijet, a na trenutak su pomislili da se nalaze u šumi s čarobnicom Jagom, vilama Danicom, Bugom i Ladom te vjetrom Striborom.

Usljedila su pitanja, a bilo ih je kako kaže spisateljica oko “127”, saznali su kada je počela pisati, koju je prvu knjigu objavila, koja joj je najdraža knjiga, kako je zavoljela čitanje...

Spisateljica je ispričala kako joj je tata svaku večer prije spavanja pričao priče, koje je sam izmišljao i jedva je čekala čuti novu priču...

I zato ČITAJTE DJECI, JER ČITANJE JE VAŽNO!

“Djeca koja čitaju, postaju ljudi koji misle!”

Dijana Rinčić

VETERANI 4. GARDIJSKE BRIGADE ODRŽALI PREDAVANJE O DOMOVINSKOM RATU ZA OSMAŠE

Na poziv učiteljice Dijane Rinčić članovi Udruge veterana 4. gardijske brigade održali su predavanje o Domovinskom ratu i ratnom putu slavne 4. gardijske brigade.

Uz multimedijalnu prezentaciju svoja iskustva o Domovinskom ratu prenijeli su pukovnik Marko Vukasović i satnik Dragan Maretić.

Učenici 8.a i 8.b razreda imali su jedinstvenu priliku slušati o Domovinskom ratu iz prve ruke, odnosno od ljudi koji su bili na prvoj crti bojišnice. Nakon predavanja, učenici su veteranima postavljali pitanja. Najaktivniji učenici dobili su prigodni poklon, šal Udruge veterana 4. GB i zastavicu. Učenici su veteranima uručili poklon, proizvod učeničke zadruge, lutku „Marinku“ i maslinovo ulje.

PROJEKT SUNČEV SUSTAV

U petak, 4. veljače 2024. godine u matičnoj školi u Marini otvorena je izložba Sunčev sustav. Učenici 6.a i 6.b razreda su kroz prosinac, siječanj i veljaču sudjelovali u projektu Sunčev sustav. Projekt se odvijao u sklopu predmeta Priroda uz vodstvo učitelja Ivana Novakovića.

Prvi dio projekta je bio upoznavanje učenika sa Sunčevim sustavom, a potom su pristupili izradi modela Sunčeva sustava. Na kreativne načine su prikazali model sustava, a kroz rad su se zbližili međusobno i upoznali nove činjenice o sastavu i karakteristikama planeta. Na temelju praktičnih radova učenici su izdvajali Sunce kao glavni izvor energije, uočavali uzročno posljedične veze gibanja planeta oko Sunca. Uz vizualni prikaz lakše su navodili obilježja pojedinih planeta i nebeskih tijela.

Drugi dio je bio postavljanje izložbe Sunčev sustav i prezentacija radova ostalim učenicima. Učenici šestih razreda su posjetiteljima tumačili kako su i zašto izradili pojedini dio sustava.

Treći dio projekta bila je radionica s učenicima petih razreda. Učenici šestoga razreda su uz pomoć odabranih modela Sunčeva sustava, prikazali kako izgleda i od čega se sastoji Sunčev sustav. Naglasak su stavili na zanimljivostima o planetima. Učenici petih razreda su uz mentorstvo i vodstvo učenika šestih razreda na odabranim sustavima uočavali i prepoznavali dijelove i obilježje Sunčeva sustava. Radionica je završila izmjenom pitanja. Učenici su se interesirali kako bi kod kuće i sami mogli izraditi Sunčev sustav.

Izložba je bila otvorena tjedan dana u kojem su svi učenici mogli još jednom razgledati sustave.

Priredili: učenici 6.a razreda

MARINSKA BITKA

Prošle godine manifestacija Marinska bitka 1657. – Hrabre žene marinske održavala se dva dana. Dana 3. srpnja posjetitelji su mogli uživati u tradicionalnim zanatima „Zanati Hlebina“, dječjoj radionici „Naučimo zaboravljene igre“ i fotografirati svoje uspomene na Magic Mirror Photo boot-u. Za to vrijeme uz prigodni program u Citadeli predstavljen je projekt „Čuvari baštine – Hrabre marinske žene i druge priče“ gđe Dijane Rinčić. Tako je nakon uvertire u srijedu, u četvrtak (4. srpnja) s mimohodom povijesnih postrojbi uz pratnju mađarskog glazbenog sastava Hollóének Hungarica, započela manifestacija uprizorenja Marinske bitke 1657. - Hrabre žene marinske. Uslijedio je nastup KUU "Andrija Matijaš-Pauk" i klape "Gabine", a sve su začinili Destilerija Poetica s koktelom od džina i Stari zanati Hlebina sa svojim proizvodima i streljaštvom. U prikazu bitke sudjelovali su: Robert Kurbaša, Lovre Kondža, Ivana Giove Župa, Mate Tavrić, Marijan Grbavac, Dijana Ivić Kundid, Dijana Rinčić, Bruno Barač, Dario Kosor, Dražen Markotić Vega, Tina Jakus, Vinka Palada Dučina, KU "Marko Marulić", djeca "KUU "Andrija Matijaš-Pauk", Marinke i Marinjani, Štajner muzika i film, Studio klasičnog baleta plesnog teatra Split, Plesna skupina Varuna, Povijesna postrojba Kliški uskoci, Šibenska Gradska Straža, Vitezovi vranski, Red sv. Ivana Trogirskog, a sve pod režijom, tekstem i glazbom Miki Nopling, produkcije Luke Perkovića i koreografije Branke Trumbić (balet) i Tihane Jelić (orijentalni ples). I ove godine, u srpnju, Marina se ponosno „vraća“ u svoju prošlost. Prvog dana očekuju nas radionice tradicionalnih zanata „Srednjovjekovni festival“, Loop Cirkus, viteške borbe, radionice i bajkaonica za djecu, glazbeni nastupi,... Sljedeći dan manifestacija će započeti mimohodom povijesnih postrojbi uz

pratnju glazbenog sastava, zatim slijedi svečano otvaranje te uprizorenje same povijesne bitke Marinaca i Osmanlija. U manifestaciji će sudjelovati brojne povijesne udruge s područja cijele Hrvatske. Pratite društvene mreže Turističke zajednice Općine Marina za sve detalje ovogodišnjeg programa manifestacije.

Pozivamo Vas da budete dio povijesno-scenskog spektakla!

Dajana Matijaš Špika, bacc.oec.

LIGNJOLOV ŠPORTSKO-RIBOLOVNO-EKOLOŠKE

UDRUGE LANTERNA

I ove godine u našem malom mistu održan je lignjолоv kao i svake godine.

Kako je bila najavljena lošija vremenska prognoza, tako je na kraju bila idealna za otići na more i uhvatiti koju lignju. Ipak se skupilo 23 ekipe koje su odmjerile snage u lovu na lignje. Usprkos svemu ulov nije bio baš reprezentativan, ali dovoljan da svatko na kraju može probati kakvog su okusa ovogodišnje lignje. Prvo mjesto nakon upornog natjecanja

godinama odnio je naš Nedjeljko Prgomet sa svojom ekipom. Drugo mjesto

zauzela je domaća, šibensko-splitska ekipa (Slavko, Gabi i Frane) dok je

treće mjesto osvojila ekipa nama već poznatog Stipe Anđelića koji je svake godine u vrhu natjecanja. Uz dobru zabavu koju nam je omogućio

Fortis band ekipa se zabavljala do dugo u noć. Udruga Lanterna je nakon

lignjолоva od dijela sakupljenih donacija kupila neke stvari za mjesnu

školu i nastavila pomagati lokalnoj zajednici.

Slavko Anđelić

UDRUGA UMIROVLJENIKA OPĆINE MARINA

PROGRAM I OBVEZE

Udruga umirovljenika Općine Marina osnovana je prije 10 godina u kojoj su učlanjeni umirovljenici iz svih 17 naselja naše općine.

Programi i obveze udruge su što više učlaniti broj umirovljenika i bespomoćnih umirovljenika kojima je potrebna pomoć u bilo kojem trenutku. Trudimo se da svaki

umirovljenik bude društveno aktivan i tako smo kroz ovaj projekt došli do ideje za Hrvatske te druženja uz domjenke i pjesmu. Tako smo obišli Vukovar, spomen obilježja žrtvama Domovinskog rata, Plitvička jezera, kao i sva svetišta u Hrvatskoj i BiH. Za sve navedeno zahvaljujemo se Općini Marina i načelniku Općine, Županiji Splitsko-dalmatinskoj te svim sponzorima i donatorima koji su nam omogućili realizaciju ovih izleta. Napomena: Udruga broji od 80 do 100 članova umirovljenika, a neki članovi su i članovi Matice umirovljenika Općine Marina što je za svaku pohvalu te želimo i daljnju suradnju s njima.

Tekstopisci

Odbora Udruge umirovljenika Općine Marina

MAČKARE SELA ŽUPE BLIZNA: TRADICIJA KOJA TRAJE

Mačkare sela župe Blizna predstavljaju stoljetnu tradiciju koju mještani i danas s ponosom njeguju. Ovaj običaj obuhvaća sela Vinovac, Rastovac, Mitlo, Blizna Donja, Blizna Gornja i Elezi, a karakterizira ga bogata maskirana povorka predvođena barjaktarom, đavlima, bilonjama, didom i babom te ostalim prepoznatljivim likovima, koji sve prisutne podsjećaju na bogatu povijest i kulturnu baštinu ovog kraja.

Ova tradicija okuplja gotovo cijelu zajednicu, iako su pripreme danas kraće nego nekada, u njima se i dalje osjeća duh zajedništva, veselja i borbe za očuvanje identiteta. Mačkare obilaze domaćinstva, izvode rituale, pjevaju i plešu, a darove primaju u obliku hrane, pića i novčanih priloga. Ovi darovi često posluže za okrjepu ali i za daljnje očuvanje običaja i tradicije. Vrjedniji prikupljeni prilog doniraju i u humanitarne svrhe, ovisno o potrebama okolnih zajednica. Bez obzira na vremenske uvjete, mačkare uvijek izlaze na ulice – jer „ić' se mora!“

U današnjem vremenu vidi se jasna razlika između gradskih i seoskih karnevala. Gradske povorke obično organiziraju udruge, turističke zajednice ili druge institucije, no s vremenom su postale pomalo formalne i predvidljive, dok seoski karnevali, osobito u dalmatinskom zaleđu, zadržavaju svoju spontanu, autentičnu

prirodu. Dok gradski karnevali često budu odgođeni zbog lošeg vremena ili organizacijskih razloga, kod seoskih mačkara takva mogućnost ne postoji. Neovisno o kiši, buri, pa čak i snijegu – ić' se mora! Tada svi postaju svjesni da je riječ o nečemu mnogo većem od samog karnevala – to je tradicija koja se mora poštovati.

„Evo dida, evo babe, u nedilju na poklade!“ – uz ovu veselu pjesmu mačkare, predvođene „didom“ i „babom“, kreću na svoj dug put obilaska kuća. Tijekom ophoda, mačkare posjete svaki kutak sela, krećući se stazama i puteljcima, tjerajući sve pred sobom. Pjesma bi najavljivala njihov dolazak:

„Ovdje će nas darovati, od Boga se radovati. Dobro jutro, dobri gazda, od poštenja bio vazda!“

Domaćini bi ih često počastili vinom, rakijom, uštipcima, jajima, suhim mesom ili što god su imali pri ruci. Oni koji nisu darivali, često bi se našli na meti šala, a učinio bi se i „mali dišpet“, a to je bio način da se podsjeti na važnost zajedništva i solidarnosti. Ispred kuća, pjesma bi odzvanjala:

„Ovdje su nas darovali, od Boga se radovali; Ova kuća od poštenja, u njoj zdravlja i veselja!“ Ove riječi ne samo da su bile najava mačkara, već i izraz zahvalnosti i čestitki za svako darivanje, neovisno o tome koliko skromno bilo. Tradicionalno, mačkare nisu dolazile samo tražiti darove, već su sa sobom nosile radost i veselje koje su dijelile sa svakim domaćinom.

Ovim sam se običajem bavio kroz svoje istraživanje i dokumentiranje 2024. i 2025. godine, inspiriran radom i mentorstvom dr. sc. Joška Čalete. Zajedno smo u kolovozu 2024. godine održali izlaganje o mačkarama u Blizni, gdje je, među ostalim, prikazana i moja video dokumentacija. Dodatnu inspiraciju za istraživanje pružila mi je i izložba Orilo gorilo, ić' se mora, koju je organizirala moja draga kolegica Marijana Botić Rogošić u suradnji s dr. sc. Joškom Čaletom, a koja je održana na kliškoj tvrđavi 2024. godine te u Etnografskom muzeju u Splitu 2025. godine.

Kroz ova istraživanja i izložbe, postalo je jasno koliko je ovaj običaj važan za kulturnu baštinu i identitet Blizne, okolnih naselja i cijelog dalmatinskog zaleđa. Mačkare nisu samo karnevalski događaj, već i duboko ukorijenjeni simbol zajedništva, ljubavi prema tradiciji i poštovanja prošlih generacija koje su ovaj običaj sačuvala za buduće naraštaje.

Dario Kosor

MATICA UMIROVLJENIKA OPĆINE MARINA

Matica umirovljenika Općine Marina osnovana je 2013. god. Zašto smo se osnovali? Želja i cilj nam je bila okupiti što veći broj umirovljenika općine Marina, a udruga danas broji 140 članova.

Starost ne znači prestati živjeti punim plućima, radovati se svakom novom danu i svemu onome što nas čeka u tome danu. Za članove naše udruge organiziramo razne jednodnevne izlete: brodom na Brač, slapovi Krke, hodočastili smo u Udbinu i u Krasno. Svake godine idemo u banjско liječenje u Fojnicu ili Vela Luku. Bili smo na festivalu „Zlatne žice Požega, Slavonija“, susret pjevačkih udruuga umirovljenika RH u Zagrebu.

Godinama organiziramo svečanosti kao Božićni domjenak, Dan zaljubljenih – Valentinovo, 8. mart -Dan žena. Zašto ne vratiti sjećanje našim umirovljenicima na sve ono lijepo što je nekad bilo i uvjeriti ih da su godine samo broj i da

da nam uvijek, ama baš uvijek, može biti lijepo. Naša druženja su vesela, uz ples, pjesmu i smijeh, a i nade i želju da već sutra planiramo neko novo druženje. Poslije dugih godina rada, briga oko odgoja djece i svega što su kroz život prošli imaju pravo na svojih 5 minuta, svakom od nas treba neki

trenutak u kojem bi htjeli zaustaviti vrijeme ili se vratiti u dane mladosti samo na tren.

To je moto naše udruge, da i u trećoj dobi čovjek ima pravo uživati u životu, činimo sve da im uljepšamo dane starosti i da uživaju u svojim godinama.

I na kraju upućujemo zahvalnost Općini Marina, načelniku g. Anti Mamutu, jer bez njihove pomoći i suosjećanja prema svojim umirovljenicima ništa od naših planova ne bi bilo.

Maja Mišić Gajski

DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE DOMOVINSKOG RATA I DAN SJEĆANJA NA ŽRTVU VUKOVARA I ŠKABRNJE

Obilježavanje Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu

Vukovara i Škabrnje dana 18. studenog, započelo je sv. misom u crkvi sv. Jakova u Marini te se nastavilo mimohodom do kule gdje su se prigodno upalili lampioni.

Dajana Matijaš Špika, bacc.oec.

UDRUGA ŽENA LIBAR VINIŠĆE

OBNOVA TRADICIJE I ZAJEDNIŠTVA

Udruga žena Libar Vinišće osnovana je prije godinu dana s ciljem očuvanja lokalne tradicije i poticanja zajedništva među stanovnicima ovog malog, ali živahnog sela.

Tijekom svoje prve godine djelovanja, članice udruge uspjele su realizirati nekoliko značajnih projekata koji su obogatile život u Vinišću.

Jedan od najvažnijih projekata bio je uređenje spomenika kraj mjesnog doma, kao i revitalizacija zelenih površina u selu.

Ove aktivnosti nisu samo doprinijele estetskom izgledu mjesta, već su i potaknule lokalnu zajednicu na aktivno sudjelovanje u očuvanju svog okoliša. Također, udruga je uređivala i balotanu, prostor koji okuplja mještane i služi kao mjesto za druženje i rekreaciju.

Trenutno, udruga radi na ambicioznom projektu pod nazivom "Trokut", koji se nalazi na ulazu u selo. Taj prostor, koji je bio zapušten, članice udruge su raščistile i započele s njegovim uređenjem. Cilj je stvoriti prostor nalik onome kakvo je Vinišće nekad bilo – s tradicionalnom starom kamenom kućom, guvnom, čatrnjom i vinogradom. U vinogradu planiraju posaditi vinovu lozu, po kojoj je samo selo i dobilo ime, čime će se dodatno oživjeti lokalna tradicija. Osim toga, udruga je postavila brod star više od 100 godina, simbolizirajući bogatu pomorsku povijest ovog kraja.

Ova inicijativa ne samo da čuva uspomene na prošlost, već i potiče mlađe generacije na proučavanje lokalne kulture. Zanimljivo je napomenuti da su se u udrugu priključili i muški članovi, koji donose novu energiju i podršku, a suradnja s Općinom Marina pokazuje se kao ključna za uspjeh svih projekata.

Uz zajednički trud i angažman, članice i članovi udruge Libar Vinišće nastavljaju raditi na očuvanju i promicanju tradicija ovog prekrasnog dijela Hrvatske, stvarajući tako bolje sutra za sve stanovnike.

U budućnosti, udruga planira još mnoge projekte koji će dodatno unaprijediti život u Vinišću i osnažiti zajednicu, a njihov trud i predanost zasigurno će ostaviti trajan pečat u ovom predivnom selu.

Mija Majić, potpredsjednica udruge žena Libar

PREDSTAVLJANJE KNJIGE

"VAPAJ IZ DALJINE"

U srijedu, 4. prosinca u prostorijama škole Vrsine, predstavljena je knjiga australskoga Hrvata Stjepana Asića "Vapaj iz daljine, Hrvati Zapadne Australije, 1976. – 2016.", u kojoj dokumentira aktivan život hrvatske zajednice. Uz autora kao moderatori promocije, bili su Dijana Rinčić, predsjednica KUU Andrija Matijaš- Pauk i voditelj Podružnice Split HMI-a Ante Čaleta.

Hrvatska matica iseljenika – Podružnica Split s ponosom je zajedno s KUU "Andrija Matijaš- Pauk", Općinom Marinom i TZ-om Općin Marina suorganizirala ovu zanimljivu promociju. Promociji su nazočili i povratnici iz Australije, naši sumještani.

Memoari "Vapaj iz daljine", autora Stjepana Asića, kroz paletu osobnih događaja i doživljaja istodobno daju i pregled o životu Hrvata iz (Zapadne) Australije u razdoblju od 1976. do 2016. godine. Sam naslov već daje naslutiti autorov motiv pisanja knjige.

Autor kroz čitavu lepezu mnogih aktivnosti iznosi svoju autobiografsku priču, priča pojedinosti iz vlastitog života i životnog puta, kritički, ali vrlo pedantno, osvrćući se na važnost podrijetla, na svoj rad, važnost društva i društvenih veza za opstanak malog čovjeka, ali velikih ljudi, daleko od domovine. "Kad sam dolazio danas ovdje, u ovu tipičnu prosinačku večer, padne mi na pamet pjesma Tina Ujevića, Malena mjesta srca mog, i pomislih kako nikada nisam bio u Vrsinama, i evo večeras nam je ovdje uistinu lijepo", započeo je svoje obraćanje Ante Čaleta voditelj HRVATSKE MATICE ISELJENIKA ogranak Split. Gost večeri bio je i predstavnik gradišćanskih Hrvata iz općine Koljnof, Franjo Pajrić, iako 18. generacija gradišćanskog Hrvata, Franjo punim plućima diše hrvatsku kulturu i hrvatske teme. Na samom kraju obratio se i Davor Radić, stalni dopisnik Hrvatskog radija u Australiji. Divna večer!

Dijana Rinčić

30 GODINA OD POGIBIJE MARINA MARIJA MLAČIĆA

Dana 26. prosinca u organizaciji Mjesnog odbora Vinišće i udruga iz Vinišća, a potpomognuto od strane općine Marina i Veterana domovinskog rata općine Marina, obilježena je 30. godišnjica od pogibije Marina Marija Mlačića.

Uz svetu misu, odrješenje na grobu i polaganje vijenaca, odigran je i malonogometni turnir. Hvala svima koji su pomogli u organizaciji, a posebno don Anti i don Ivanu. Neka mu je vječna hvala i slava. Počivao u miru Božjem.

Uredništvo

ORILO GORILO, IĆ SE MORA

U četvrtak, 6. veljače 2025. godine s početkom u 18.00 sati otvorena je izložba "Orilo, gorilo, ić se mora!" autora dr. sc. Joška Čaleta i Marijane Botić Rogošić, a koja je realizirana u suradnji Instituta za etnologiju i folkloristiku, Lokalne akcijske grupe Zagora i Etnografskog muzeja Split. Na izložbi je izložen i BILONJA (mačkara iz Blizne). Na otvaranju izložbe pokladne pjesme izveli su članovi sekcije ojkavice.

Dijana Rinčić

OBILJEŽENA 29. OBLJETNICA POGIBIJE GENERAL-BOJNIKA ANDRIJE MATIJAŠA-PAUKA

Dana 09. listopada obilježena je 29. obljetnica pogibije general-bojnika Andrije Matijaša-Pauka. Svečanost je započela polaganjem vijenaca pokraj biste, a nastavljena je misom zadušnicom i komemoracijom ispred crkve Gospe od Anđela u njegovom rodnom Pozorcu.

Obljetnici su, uz obitelj pokojnog generala, nazočili i izaslanik predsjednika Republike General bojnik dr. sc. Blaž Beretin -

zapovjednik Hrvatske kopnene vojske, Danica Baričević, saborska zastupnica – izaslanica predsjednika Hrvatskog sabora, general bojnik u miru Damir Krstičević – izaslanik predsjednika Vlade RH, načelnik općine Marina Ante Mamut, predstavnici Ministarstva branitelja, Ministarstva obrane, predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata, predstavnici gradova, općina, političkih stranaka, sportskih i kulturnih udruga i nogometnih klubova. Prigodni program izveli su članovi KUU-e Andrija Matijaš - Pauk iz Marine.

Laka Ti hrvatska gruda, počivao u miru Božjem!

Dijana Rinčić

NOVA VODITELJICA DJEČJE FOLKLORNE SEKCIJE

Kad je, sada već daleke 2015. god., sjela u školske klupe kao moja učenica, odmah mi se nekako zavukla pod kožu i da, znala sam, bit će nešto od te male.

Živahna, lijepa i ugodna glasa, nastupala je na svim manifestacijama predstavljajući našu školu. S roditeljima je odlazila redovito na folklorne probe, znala sam svaki detalj, svaki korak koji su uvježbali, toliko je bila, već tada, opčinjena folklorom.

Ana Kosor naša je nova voditeljica dječje folklorne skupine, studentica forenzike, aktivna članica Splitskih mažoretkinja, članica KUD-a 7 Kaštela. Ana se tijekom proteklih godina redovito usavršavala sudjelujući na brojnim folklornim seminarima. Danas s radošću stečena znanja prenosi na naše najmlađe uvježbavajući s njima tradicijske plesove i kola. Draga Ana, želimo ti mnogo uspjeha u daljnjem radu!

Dijana Rinčić

NOĆ ZAGORE

Dana 30. kolovoza, na igralištu Mirko Škembar - Škembo u Blizni Donjoj održana je "Noć Zagore". Ova izuzetno lijepa noć započela je polaganjem vijenaca na grob hrvatske vojnkinje Antonije Ivakić, po kojoj ime nosi i 16. malonogometni turnir koji se igra u Blizni Donjoj. Uslijedila je i komemoracija ispred murala na igralištu, a molitvu odrješena izrekao je fra Daniel Stipanović, župnik Blizne.

Ovu Noć obogatila su dvojica umjetnika "naše gore list", Ante Vukić, slikar, rođen u Blizni Gornjoj i dr. sc. Joško Čaleta, porijeklom iz Čaleta. Ante Vukić je izložio svoje slike koje su inspirirane bojama i mirisima djetinjstva, vinogradi, maslinici, stare kuće, običaji kroz godišnja doba. Radove su izložila i djeca koja su sudjelovala u radionici "Upoznajmo slikara Vukića".

Predavanje o mačkarama i običajima mačkara održao je dr. sc. Joško Čaleta o mačkarama i običajima mačkara te je prikazan videokolaž fotografija koji je priredio Dario Kosor s temom mačkare 2005. godine, te film prof. Vidoslava Bagura koji prikazuje običaje mačkanja u cetinskom, neoričkom i radošićkom kraju.

Prikazan je i film "Evo dida, evo babe, u nedilju na poklade", u režiji učiteljice Dijane Rinčić, koja je ujedno i moderirala program.

...a onda je uslijedio film koji je izazvao najviše emocija "Dernek u Blizni", uživalo se u povratku unatrag 50-ak godina, u ojkavici, kolanju, pivanju uz komin..."Ko je ono? A ona pokraj nje? Aaaa treba to pitat Maru, ona će znat!!! ...u jednom trenu i Joško Čaleta je oduševljeno povikao: "Eno, moja baba Iva!!"... Cijeli program obogatili su članovi KUU "Andrija Matijaš-Pauk", sekcija izvornog folklora i ojkavice. Zakolala su i djeca koja su sudjelovala u folklornoj radionici.

Dijana Rinčić

PREDSTAVLJANJE KNJIGE U ŽUPNOJ CRKVI SV. JAKOVA

U kolovozu je u crkvi Sv. Jakova u Marini predstavljena knjiga Roka Ivande: "Baština izgubljene Bosiljine" i "Marinski običajnici" koju je priredio Anđelko Badurina u Citadeli. Na predstavljanju je nastupio KUU "Andrija Matijaš Pauk".

Dajana Matijaš Špika, bacc.oec.

DAN POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI I DAN HRVATSKIH BRANITELJA

Obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja započelo je u jutarnjim satima polaganjem vijenaca na spomen križu ispred crkve sv. Jakova te svečanim mimohodom uz pratnju HGD "Zrinski" Donja Kaštela.

Dajana Matijaš Špika, bacc.oec.

U IVANIĆ GRADU ODRŽANA 23. SMOTRA MUŠKIH PJEVAČKIH SKUPINE HRVATSKE

Članovi sekcije ojkavice nastupili su dana 30. studenog na 23. smotri muških pjevačkih skupina Hrvatske, koja se održala u Ivanić Gradu. Izvrstan nastup kao i uvijek pod vodstvom gospodina Agića, izvornog pjevača ojkavice, zaljubljenika u ojkavicu, koji ojkavicu "piva i živi".

"Velika je šteta što ne razmišljaju malo šire i predstave osim vrsne ojkavice (oja-noja) i niz ostalih pivanja koja su bila prisutna u njihovu kraju – treskovića, putničko pivanje, pivanje iz knjige, crkveno pučko pivanje... Sve su ovo biseri kulture Vašeg kraja koje jedino Vi možete na dostojanstven način predstaviti široj publici, pa neka to bude zadatak za bližu budućnost. Čestitam na dobrom nastupu!" istaknuo je dr. sc. Joško Čaleta sa Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb.

Dijana Rinčić

UDRUGA PUČKIH PJEVAČA LANTERNA OPĆINE MARINA

Udruga pučkih pjevača Lanterna općine Marina udruga je za promicanje, razvitak i unapređenje pučkog pjevanja te očuvanje i promidžbu hrvatske kulture i tradicije.

Danas u udruzi aktivno sudjeluje 20 članova koji s ljubavlju čuvaju pjesme i igraju kola kao što su to radili naši stari.

U prošloj godini imali smo brojne uspješne nastupe, kako u općini Marina, tako i diljem Republike Hrvatske.

Dana 15.06.2024. godine održana je Međunarodna smotra folklor "Korijeni u kamenu" u Primorskom Docu na kojem smo bili gosti.

Sudjelovali smo u Vinišću kao gosti na fešti Uduge žena Viola, na fešti sv. Martina te na 3. adventu u Vinišću.

Godinama gostujemo kod KUD-a iz Lovasa tako da smo ih i ove godine posjetili.

Ono što je važno istaknuti je to da smo bili domaćini projekta Večeri folklor "Oj, Vinišće, selo moje rodno" na kojem su gostovali: KUD Kvadrilja iz Trogira, KUD Primorski Dolac, KUD Krč iz Primoštena, članovi Ojkavice, KUD Andrija Matijaš Pauk iz Marine.

Vrlo uspješan nastup smo imali u Zagrebu kao gosti Matice umirovljenika Hrvatske gdje smo sa pjesmom "Kopala je mati moja" izazvali oduševljenje te smo tada pozvani i na "Izbor za najdedu i najbaku" koji je održan svega nekoliko dana poslije, 26.10.2024. godine.

Treću godinu za redom predstavljala se Viniška nošnja na Reviji nošnji u Trogiru.

Članovi koji su nosili nošnju bili su: Marko Mlačić, Anđelka Radić, Andrija Kustura i Dragica Stoisavljević te djeca Marijeta Anđelić, Dragica Anđelić i Luka Radić.

Nisu zaboravljeni ni naši branitelji pa su tako sudjelovali i u obilježavanju 29. godišnjice pogibije Andrije Matijaša Pauka polaganjem vijenca.

Putovanje u Vukovar sa udrugom Umirovljenika općine Marina održano je dana 30.11. i 01.12.2024. gdje smo, također, polagali vijence na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata te na Ovčari. Gospodin Nediljko Mlačić uspješno je preuzeo ulogu predsjednika od dugogodišnjeg, sada već, pokojnog gospodina Jakova Pažanina koji je i osnovao ovu udrugu te svojim trudom i zalaganjem nastoji da udruga aktivno djeluje.

Važnu ulogu ima i gospodin Marko Mlačić - Marčelo koji je od osnutka Udruge, njezin voditelj i glasnogovornik. Ovim putem želimo njima i svima koji sudjeluju u radu i promicanju Udruge izraziti zahvalnost na velikom trudu i angažmanu, da potrajemo što duže jer smo potrebni mlađim naraštajima da prenose svoju kulturu onako kako su ih učili njihovi stariji.

Maja Mlačić

SPORT

DANI MALOG BALUNA

Novo izdanje "DMB 25" donosi još uzbudljivije utakmice, nezaboravnu atmosferu i nagrade koje će dodatno zapaliti natjecateljski duh! I ove godine središnji događaj je Memorijalni malonogometni turnir "Andrija Matijaš - Pauk". 17. po redu izdanje još jednom će okupiti najbolje malonogometne ekipe iz regije. Čast da obrani prošlogodišnji naslov i još jednom pokaže malonogometno umijeće imat će ekipa "Naprid Bili Konoba Fontana". Nikad teži put do finala pratit će tisuće gledatelja i zaljubljenika u najbolji mali nogomet. A za sve one koji ne mogu prisustvovati velikom finalu, malonogometni spektakl bit će uživo emitiran na kanalu Sportske televizije. Posebno emotivan dio manifestacije bit će i 5. Memorijalni turnir ugostitelja „Matko Jerković“, gdje će se ekipe iz lokalnih kafića i restorana ponovno boriti za prestižnu titulu. Lani se na tron najboljeg ugostitelja popela ekipa "Pet Ferali" i u svoje vitrine izložila - najvridniji komad kamena na

svitu. Sretno i uz puno muke, ali tako je to kad je prestiž u pitanju. Neke stvari jednostavno nemaju cijenu.

Kao i svake godine, još jednom idemo korak dalje, a to ovaj put znači - nova web stranica! www.danimalogbaluna.hr omogućit će jednostavnije praćenje svih događanja i rezultata na turniru, uz naravno mnoštvo noviteta koje tek trebamo otkriti. Ono što možemo otkriti je rekordni nagradni fond, još jedna pozivnica da budete dio spektakla.

Vidimo se još jednom ovog ljeta u Marini - mjestu najboljeg malog baluna!

Duje Matijaš, DMB

MEMORIJALNI MALONOGOMETNI TURNIR "ANTONIA IVAKIĆ"

16.

16. po redu memorijalni malonogometni turnir "Antonia Ivakić" održao se u Blizni Donjoj od 24.08. do 14.09.2024. Turnir se igrao u 5 skupina: dica 2008., dica 2011., seniori, veterani i tradicionalni Kup Zagore. Prijavljenih je bilo preko 60 ekipa u svim kategorijama od čega 24 u seniorskom (glavnom) djelu. Pobjedu u seniorskom turniru odnijela je ekipa CB Jurica svladajući ekipu CB Korado. Veteranski pehar odnijela je ekipa PB Split, dok je u dječjem dijelu ekipi Avax pripala titula najboljih za 2011. godište, a ekipi Viljac company za najbolje do 2008. godište. Kup Zagore ove godine pripao je ekipi Prapatnice koja je u finalu svladala ekipu Boraje.

Održane su i dvije revijalne utakmice: tradicionalna utakmica DOMAĆI - DOSELJENICI u kojima ove godine Doseljenici odnose pobjedu i NK Pauk veterani - NK Pauk veterani "mlađi" gdje mlađa ekipa odnosi pobjedu. Turnir je prošao u najboljem redu i sa vrhunskom atmosferom te se ovim putem želimo zahvaliti sponzorima, organizacijskom timu, svim ekipama i publici koji su nas podržali i omogućili da ovaj turnir odradimo na vrhunskoj razini.

Marko Ugrina

Tajnik udruge MNK Croatia Blizna

FUTSAL AKADEMIJA MNK TORCIDA

Sezona 24./25.

Nova sezona - nova iskustva. Nakon dugogodišnjeg vođenja MNK Muline, Ante Jakus je preuzeo koordinaciju omladinskog pogona MNK Torcida Biberon. Kako to biva s trenerom u paketu dođu i djeca. Tako je u uzrastima pionira, kadeta i juniora pod okriljem MNK Torcida Biberon svoje mjesto pod svjetlima reflektora na parketu našlo dvadesetak djece s područja općine Marina.

MNK Torcida Biberon u juniorskom uzrastu nastupa u 1.HMNL. Kadeti su nastupali u ligi središta, a ekipa pionira, u kojoj je dobar broj marinske djece, premoćno osvaja Futsal Ligu Pionira NSŽSD i tako se plasira na Final 8, završnicu državnog prvenstva gdje su jedni od favorita za titulu prvaka RH. Ujedno dok pišemo ovaj tekst, Ante kao član stožera prve ekipe MNK Torcida Biberon, iščekuje uzvratnu utakmicu finala kupa SuperSport HMNL u kojoj se nada zlatnoj medalji.

Ova medalja bi bila kruna rada marinskog futsala koji je već ostvario individualne rezultate jer su trener Ante i pioniri donijeli 10 zlatnih medalja u našu općinu. Također, vrijedno je spomenuti da je ovo sve posljedica kvalitetnog rada s djecom jer je, prije nekoliko godina, zlatnu medalju s prvenstva hrvatske za juniore donio naš Martin Gudelj.

Ante Jakus, kordinator MNK Torcida

AKTIVNOSTI I REZULTATI RADA NK PAUK MARINA

Nogometna sezona 2024./2025. nam donosi brojne aktivnosti koje su planirane, a prva i jedna od većih je tradicionalni nogometni turnir „Mali Pauk“ koji će i ove godine okupiti najbolje momčadi s područja naše i susjednih županija. Planirani su i brojni mini turniri, a prvi će se odigrati početkom travnja kao uvertira za naš glavni turnir. Trenutno u klubu marljivo trenira 110 djece koja su raspoređena u sedam uzrasnih kategorija:

- PIONIRI,
- MLAĐI PIONIRI ,
- POČETNICI,
- MLAĐI POČETNICI,
- MALI PAUCI A,
- MALI PAUCI B,
- PAUCI TIČI

Navedene skupine sudjeluju na brojnim natjecanjima u pojedinim ligama i to: PIONIRI I MLAĐI PIONIRI u TOP TIM FUTSAL LIGI u Šibeniku, POČETNICI u 2. LIGI POČETNIKA U11-SPLIT, te MALI PAUCI u CTS ligi u Splitu.

„MALI PAUCI“ godište 2016./2017.

Ova skupina djece se natječe u CTS ligi, koja se igra u Splitu. Početkom travnja nastupiti će na nogometnom turniru „Galaxy cup“.

POČETNICI“ 2014./2015.

POČETNICI sudjeluju u saveznoj ligi SDŽ koja broji 12 klubova te koja svoje utakmice odigrava u Stobreču. Početkom prosinca nastupili su na međunarodnom nogometnom turniru u Međugorju.

„PIONIRI“ 2010./2011.

Ova skupina se natječe u TOP TIM futsal ligi u Šibeniku.

Krajem siječnja ova skupina nastupila je na međunarodnom futsal turniru u Sarajevu, gdje su djeca doživjela jedno novo iskustvo te uspomenu za cijeli život.

„MLAĐI PIONIRI“ 2012./2013.

Natječu se u TOP TIM futsal ligi koja se igra u Šibeniku. Početkom travnja očekuje ih futsal turnir u našoj organizaciji.

Ovim putem želimo se zahvaliti Općini Marina koja prepoznaje našu želju za rad u ovom području sportskih aktivnosti i svojom financijskom podrškom omogućava rad i djelovanje NK PAUK MARINA.

Hvala svim našim donatorima te volonterima koji svojim nesebičnim donacijama i radom pomažu u radu kluba te omogućuju djeci da sudjeluju na brojnim natjecanjima. Sve naše uspjehe i rad možete popratiti na društvenim mrežama:

instagramu: [nkpaukmarina](#)
facebook stranici: NK PAUK MARINA

DJEČJA UTRKA HILEJA 2024.

Trčanjem do zdravlja

U rujnu je održana treća dječja utrka Hileja koja je za cilj imala promicanje sporta i natjecateljskog duha, a prije svega poticanje djece na fizičku aktivnost.

Djeca su trčala u kategorijama prema uzrastima. Vrtićka su djeca trčala u tri kategorije, a osnovnoškolci u četiri kategorije. Kao i svake godine članice SRU Marinci brinule su da sve prođe sportski i po pravilima, Hrvatski Crveni križ bio je tu da ublaži sportske ozljede, dok su sponzori CURAPROX Hrvatska i Biorela osigurali poklone za sve natjecatelje. U sklopu utrke ugostili smo i udrugu "Zdravi dan" sa svojim programom "Svaki dan, zdravi dan" u sklopu kojeg se održalo: dječja nutricionistička radionica, mjerenje arterijskog tlaka, vrijednost šećera u krvi, pregled madeža, mjerenje sastava tijela na metaboličkoj vagi za sve zainteresirane i degustacija zdravih slastica i podjela recepata. Sponzor Curaprox omogućio je i radionicu za djecu o važnosti oralne higijene i kako je provoditi. Prisutne su animirali „Svijet čarolije“.

PRVA KATEGORIJA JASLICE

- Teo Pažanin
- Luka Pivac
- Rita Matijaš

DRUGA KATEGORIJA VRTIĆ 3-4 god.

- Domagoj Pavić
- Noa Mandarić
- Jakov Pereža

TREĆA KATEGORIJA VRTIĆ 5-6 god.

- Lucija Božan
- Niko Miše
- Luka Jakus

PRVA KATEGORIJA ŠKOLSKE DJECE 1. i 2. razred

- Bepo Orlić
- Lovre Jakus
- Andrija Stojan

DRUGA KATEGORIJA ŠKOLSKE DJECE 3. i 4. razred

- Tina Božan
- Andrej Jakus
- Bruno Zepaj

TREĆA KATEGORIJA ŠKOLSKE DJECE 5. i 6. razred

- Emil Jones
- Mihael Božan
- Emma Božan

ČETVRTA KATEGORIJA ŠKOLSKE DJECE 7. i 8. razred

- Andrija Kuvek
- Marko Neveščanin
- Stipe Čarapina

- Stella Jakus kojoj je prof. tjelesnog odgoja i zdravstvene kulture Nives Parađina uručila pehar za najbržu curu u kategoriji 7. - 8. razred. Ove godine dodijeljena je još i ta nagrada zbog velike razlike u fizičkoj spremnosti između cura i momaka.

Zahvaljujemo organizatorima Općini Marina, Turističkoj zajednici Općine Marina te Marinskom komunalcu, volonterima, članicama SRU MARINCI, Hrvatsko Crvenom Križu, Udruzi Zdravi dan, sponzorima CURAPROX Hrvatska i Biorela kao i svima ostalima koji su na bilo koji način doprinijeli ovom događaju!

Također, zahvaljujemo sponzorima humanitarne lutrije: Pixma centar Trogir, Marinus Beach Hotel, Slastičarna Mediteran, Buffet tabu-marina, Beauty Studio Mare, Konoba kod Duje, Hair Studio "M", Jelena Nails, OPG Batina i Beauty Studio by Branka.

ZANIMLJIVOSTI

DALMATINSKA MARENDA PREDSTAVLJENA U ČEŠKOJ

U listopadu, Turistička zajednica Splitsko – dalmatinske županije u Pragu je predstavila „Dalmatinsku marendu“. Ovaj projekt započeo je prije dvije godine s ciljem brendiranja izvorne dalmatinske kuhinje i kulinarske baštine. Na ovom posebnom događanju koje se održalo u dvorcu (Chateau) St. Havel u spremanju delicija sudjelovao je i kuhar Robert Dugi.

Dajana Matijaš Špika, bacc.oec.

Intervju s Martinom Neveščanin, voditeljicom projekta „Od priče do predstave“

Razgovarali smo s Martinom Neveščanin, pedagoginjom, profesoricom povijesti te stručnjakinjom za mentalno zdravlje koja se bavi muzikoterapijom, psihodramom i terapijom igrom. Rođena Zagrepčanka, karijeru je započela kao odgojitelj djece s teškoćama u razvoju u Šibeniku, zatim je radila kao profesorica povijesti u Trogiru i pedagog u dječjem vrtiću, a njezina strast prema učenju i pomaganju drugima dovela ju je do psihoterapije i terapije igrom.

Terapija igrom je metoda koja se koristi za emocionalni i socijalni razvoj djece, a projekt „Od priče do predstave“ predstavlja veliki iskorak u maloj općini kao što je naša. Naime, osim Zagreba, mali je broj sredina u Hrvatskoj koje se mogu pohvaliti ovakvim sadržajem. Projekt ne samo da potiče kreativnost i razvoj kod djece, već nudi i priliku za djecu i roditelje da zajednički uče i rastu, što je od neprocjenjive vrijednosti za lokalnu zajednicu.

Kako si s mjesta profesorice povijesti prešla u svijet psihoterapije?

Odluka o promjeni nije bila planirana, već je došla spontano. Voljela sam raditi u školi, ali sam shvatila da to nije nešto što želim raditi cijeli život. Nedostajale su mi edukacije te mogućnost za osobni rast i razvoj. U jednom trenutku sam vidjela oglas za pedagoga u vrtiću i to je bio početak novog poglavlja u mom životu. Krenula sam prvo u smjeru muzikoterapije, a zatim sam otkrila psihodramu i terapiju igrom. Nisam znala što sve nosi taj put ni kroz što ću sve proći, osobito zbog perioda korone, ali kroz zaista brojne edukacije i osobnu transformaciju svakodnevno mijenjam pogled na život, a moj osobni rast odvija se zajedno s rastom i razvojem mojih klijenata jer kako oni rastu i ja

učim od njih, kao i projekata na kojima radim. U terapiji nema gotovih rješenja, sve je to proces u kojem svi zajedno učimo.

Kojim se projektima baviš sada?

Trenutno radim na projektu „Od priče do predstave“ koji financiraju Ministarstvo demografije i Općina Marina. Projekt uključuje predškolsku djecu i niže razrede osnovnih škola. Svakog tjedna održavamo kreativne radionice kroz muzikoterapiju, terapiju igrom i dramu. To su tehnike koje djecu potiču na kreativno izražavanje. Iako je projekt početno planiran za 35 djece, trenutno imamo skoro 50 sudionika, a reakcije su izuzetno pozitivne. Djeca nam se sama javljaju sa željom da se uključe i sudjeluju. Ovaj projekt traje od 1. rujna 2024. do 31. kolovoza 2025. godine, a radionice će se održavati do 15. lipnja 2025. Projekt je vrijedan 30.000 eura, od kojih smo nabavili likovne materijale, razne glazbene

instrumente i elektroničku opremu kako bismo djeci omogućili maksimalnu kreativnost i mogućnost eksperimentiranja. Neke od planiranih aktivnosti su: upoznavanje s osnovnim muzičkim pojmovima (ton, ritam, dinamika (i dr.)), predstavljanje drugih instrumenata, nuđenje situacijskih poticaja. Aktivnosti kao što su vođena imaginacija, uvježbavanje dramskih elemenata te muzičkih elemenata, likovnosti, ritmičke igre, pokretne igre, igre za poticanje i razvoj pažnje i koncentracije, ekspresivne i improvizacijske igre, igre iz kategorije plesa i pokreta te u konačnici ovisno o interesu djece predškolske dobi upoznavanje s procesom stvaranja priredbe i konačnog produkcije naučenog. Naglasak je na poticanju postojećeg interesa i širenja kapaciteta djece za nove aktivnosti.

U Gustirni si održala besplatnu radionicu za mame, a planiraš i jednu za žene. Reci nam nešto više o tome.

Radionica za mame je izuzetno dobro prihvaćena. Zainteresiranost je bila tolika da se iz jedne radionice razvio cijeli ciklus od sedam radionica, podijeljenih u dvije grupe. Na tim radionicama istražujemo različite aspekte majčinstva kroz teme kao što su emocije, osobne snage, privrženost, komunikacija, postavljanje granica, multitasking i upravljanje vremenom. Do sada smo stigle do pete radionice, a polaznice već traže nastavak. Planiram napraviti slične grupe za žene koje se žele osobno razvijati i osnažiti, kao i održati nekoliko predavanja iz ovog područja obzirom da radionice kao format ne odgovaraju svima.

Što ti predstavlja najveći izazov, a što najveće zadovoljstvo u poslovnom smislu?

Najveći je izazov izbalansirati količinu zahtjeva i ono što u mogu pružiti svojim klijentima. Obzirom na opseg posla i različite

projekte u kojima sudjelujem, to je često težak zadatak. No, najveće zadovoljstvo dolazi kad vidim kako klijenti rastu i razvijaju se kroz naš zajednički rad.

Prisutna si i na društvenim mrežama. Kako ti se pokazala komunikacija tim putem?

Nisam baš previše aktivna na društvenim mrežama, ali sadržaj koji objavljujem nailazi na dobar odaziv. Društvene mreže su koristan alat, no moj fokus nije na toj vrsti komunikacije. Više volim izravnu komunikaciju s ljudima i uživo dijeljenje znanja i iskustava.

Kako vidiš utjecaj društvenih mreža na djecu i mlade?

Mreže su postale neizbježan dio svakodnevnog života, ali smatram da ih je važno koristiti na pravi način. Mnogi roditelji nisu sigurni kako pristupiti ovoj temi, a neki se uopće ne propituju što njihova djeca rade na internetu. One mogu biti koristan alat, ali mogu i odvesti djecu u neželjene svjetove. Mislim da je ključno da roditelji trebaju biti svjesni potrebe da se više uključe u kontrolu sadržaja koji djeca tu konzumiraju, jer ih ni u stvarnom svijetu ne bi pustili bez ikakvog nadzora.

Na tvom profilu možemo vidjeti objave o roditeljstvu i granicama. Kako bi opisala situaciju u našem lokalnom okruženju kad je riječ o tim temama?

Granice su neiscrpna tema koju stvarno volim istraživati. Zapravo nema granice kada pričamo o granicama. Mislim da kao društvo imamo problema s tom temom. Što se tiče roditeljstva, postoje ljudi koji stalno propituju i žele učiti, možda i malo previše, a s druge strane postoje ljudi koji ne vide problem, a ako ne vidimo problem onda nemamo ni potrebu za promjenom i učenjem.

Želim reći da smo otvoreni za promjene samo ako prepoznamo potrebu za njima.

Koji su trenutno najveći problemi s djecom?

Veliki problem koji danas vidimo među djecom je anksioznost i povlačenje iz društva. Roditelji ponekad nesvjesno, iz potrebe da djeca budu sigurna, štite djecu od života. Kao društvo i kao roditelji moramo prepoznati da su djeca simptom okoline u kojoj žive, dakle obitelji, prijatelja, institucija i cijelog društva. Bez suradnje s roditeljima, teško možemo utjecati na promjene. Roditelji, ali i svi drugi dionici odgoja djece koji ne prepoznaju problem, neće moći reagirati na vrijeme i podržati djecu u razvoju psihološke otpornosti.

Što bismo, po tvom mišljenju, trebali mijenjati kao zajednica?

Mislim da imamo mnogo prostora za razvoj u području umjetnosti, kulture i civilnog društva. Osim što imamo sjajne sportske rezultate, potrebno je više ulaganja u druge aspekte društva, osobito za djevojčice, jer nam nedostaje raznolikost sadržaja. Naš lokalni prostor je pun potencijala, ali moramo ga razvijati sami, korak po korak.

Rođena si Zagrepčanka, radiš u Šibeniku, a u Gustirnu si doselila zbog ljubavi. Kako si odlučila ostati u ovako malom selu?

I veliki grad i malo mjesto imaju svoje prednosti i nedostatke. Svatko nešto traži. Grad ima svoje čari, ali i mala mjesta poput Gustirne nude svoje jedinstvene kvalitete. Ja imam najbolje od oba svijeta – mir i prostor ovdje kao i snagu malih zajednica gdje su ljudi bliži jedni drugima, a istovremeno sam često u gradovima poput Zagreba i Šibenika.

To mi odgovara, to je put koji mi je život donio i ne bih birala drugačije.

Kakav je tvoj dugoročni plan?

Moj je dugoročni plan nastaviti doprinositi društvenoj zajednici kroz projekte koji se odnose na djecu, roditelje i osobni razvoj odraslih, a dugoročno pokrenuti Centar koji će pružati cjelovitu podršku obitelji. Cilj mi je osnažiti ljude da prepoznaju svoje potencijale i aktivno sudjeluju u društvenom životu.

Vedrana Musinov

OPĆINA MARINA POKAZALA ZAJEDNIŠTVO I HUMANOST

U prosincu 2024. godine održan je koncert humanitarnog karaktera u Marini za našega sumještanina Antonia Paladu, na kojem su nastupili DJ Emilio, Fortis bend, KUU Andrija Matijaš Pauk te Bosutski bečari.

Uz raznovrsnu ponudu hrane i pića koje su pripremale i služile vrijedne ruke naših mješтана, održana je i lutrija te kulturne, sportske i dječje radionice.

Zahvaljujući velikodušnom angažmanu cijele zajednice, Mjesnog odbora Marina i Općine Marina, u manje od 24 sata, prikupljena su sva sredstva potrebna za liječenje našega Mane.

U humanitarnoj akciji sudjelovali su i djelatnici DV Marina sa prodajnim izložbama na kojima su izlagali radove vrtičke djece, odgojiteljica te roditelja.

U Vrsinama je održana Vrsinska tećada gdje je devet ekipa pripremalo 300 porcija brujeta, gulaša i sarmi. Organiziran je i turnir na balote gdje je sudjelovalo 16 ekipa, a sve prisutne zabavljao je DJ Frane.

Hvala svima koji su sudjelovali, donirali i na ovaj način pokazali humanost, zajedništvo i veliko srce.

Ne zaboravite, dobro se dobrim vraća!

Uredništvo

Stojmir Jakovlevski ili kako je on sebe nazivao, Trajček, koji je u mladosti došao iz Makedonije, proveo je dugi niz godina na ovom području, gdje je svojim prisustvom ostavio neizbrisiv trag. Od malih nogu, Trajček je bio poznat po svom talentu u graditeljstvu. Njegove vještine su bile cijenjene, a mnogi su mu se obraćali za pomoć u izgradnji ili obnovi svojih domova. Osim Trajček, on je sam sebe nazivao i "Baja", što je dodatno pridonijelo njegovom imidžu lokalnog junaka. Unatoč svojim vještinama, Trajček je izabrao život beskućnika. Njegov način života bio je jednostavan, ali i izazovan. Mještani su ga voljeli i pružali mu pomoć koliko je on dopuštao. Bio je poznat po svom nomadskom načinu života, a njegova prisutnost u Vinišću bila je simbol otpornosti i slobode. Nažalost, krajem prošle godine, Trajček se suočio s ozbiljnim zdravstvenim problemima. Nakon što su ga mještani potaknuli da potraži liječničku pomoć, općina je reagirala brzo. Pružili su mu podršku i omogućili mu da se smjesti u bolnicu, a kasnije su mu pronašli i odgovarajući smještaj u domu za starije osobe. Ova akcija pokazala je koliko su zajednica i lokalne vlasti bile povezane s njegovom sudbinom. Trajčekova priča nije samo priča o beskućniku; ona je priča o ljudskoj solidarnosti i snazi zajednice.

PRIČA O BESKUĆNIKU IZ VINIŠĆA

Njegova odluka da živi na svoj način bila je odraz njegovog karaktera, a ljubav i podrška koju je primio od mještana i općine pokazuje koliko je važno imati zajednicu u kojoj brinu jedni o drugima. Danas, dok Trajček provodi svoje dane u domu, mještani ga se i dalje sjećaju i prepričavaju poneke anegdote, a njegova priča ostaje inspiracija za sve nas, podsjećajući nas na važnost suosjećanja i humanosti.

PASTIRSKI POHOD BISKUPA ROGIĆA ŽUPI BLIZNA

U ponedjeljak, 17. veljače zvonjavom zvona započeo je pastirski pohod, Oca biskupa mons. Tomislava Rogića našoj župi.

Biskupa je dočekaio župnik fra Daniel Stipanović.

Nakon zajedničke molitve u crkvi na Bobovcu, biskup je pred crkvom izrekao molitvu odrješenja za sve pokojnike koji počivaju na rastovačkom groblju... Zadržao se kratko u razgovoru sa župljanima. Nakon Bobovca posjetio je crkvu sv. Mihovila... molitva, razgovor, odrješenje groblja. Potom se zaputio

na Bliznu gdje ga je dočekalo dvadesetak

vjernika, i ovdje je susret bio veoma emotivan prožet zajedničkom molitvom i emocijama.

Biskup je posjetio i PŠ Blizna gdje su ga djeca dočekala s pjesmom i prigodnim recitacijama. Susret je nastavljen vizitacijom knjiga i razgovorom s župnim suradnicima.

U 17:30 sati slavila se sveta misa u župnoj crkvi sv. Ante uz mnoštvo župljana Blizne i Bristivice.

Biskup je u svom nagovoru istaknuo važnost biskupskog pohoda, pozvao vjernike da uvijek i svagda slijede Krista.

Poniznom srcu koji se u Boga pouzdaje i vjeruje, koji svoje nade stavlja u Božju dobrotu, Bog odgovara svojim milostima.

Braćo i sestre, pozvani smo u ovoj godini, biti glasnici nade, truditi se biti odraz Božje dobrote... Kao glasnici nade živimo ovaj naš sadašnji život i sve darove koje nam je Bog dao, da budemo svjesni naše usmjerenosti na vječnost, Božje blizine sada i zauvijek.

Na kraju misnog slavlja župljani su biskupu uručili prigodne darove (vino, maslinovo ulje, pogaču ispod peke, sir, suhe smokve...) kao spomen na današnji Susret te mu se zahvalili za današnji posjet... Na samom kraju misnog slavlja fra Daniel se zahvalio svima koji su dali doprinos ovom Susretu.

U svim mjestima biskup je dočekan s velikom radošću u ozračju molitve Bogu za sve što nam je darovao i što jesmo.

Susret je završen zajedničkim druženjem biskupa i župljana Blizne i Bristivice u župnoj kući.

Oče biskupe, hvala Vam na današnjem danu, Bog Vas poživio i dao Vam zdravlja da još dugo služite Majci Crkvi i hrvatskom narodu!

Dijana Rinčić

STATISTIKA ŽUPE SV. JAKOVA – MARINA ZA 2024. GODINU

- **Krštenja** je bilo 26 (2023. godine 27), od toga 9 obitelji ne živi u našoj župi.
- **Prvopričesnika** je bilo 21 (2023. godine 35).
- **Krizmanika** je bilo 43 (2023. godine 25).
- **Vjenčanja** je bilo 3 (2023. godine 13), jedan bračni par ne živi u našoj župi.
- **Sprovoda** je bilo 46, (2023. godine 45), od toga 16 nije živjelo u našoj župi. Potičemo na brigu rodbine i prijatelja za podjelu sakramenata naših bolesnih i starijih, a posebno umirućih.

PREDSTAVLJANJE PRVOPRIČESNIKA

Na četvrtu korizmenu nedjelju, 31. ožujka u župnoj crkvi sv. Jakova na samom kraju svete mise predstavili su se ovogodišnji prvopričesnici, njih 26. Sveto misno slavlje predslavio je župnik, don Josip Mudronja, a nazočni su bili i roditelji prvopričesnika te ostali župljani. U svojoj propovijedi don Josip je istaknuo, da danas molimo za prvopričesnike, da za njih ta pričest bude nešto što će u srcu istinski proživjeti, zaista Isusa sresti, da ne prevladavaju elementi koji ne bi trebali. Kako ćemo posebno moliti za milost obraćenja, ne da ovaj svijet mijenja nas, nego da mi s Isusom i duhom evanđelja mijenjamo ovaj svijet da dođe i vlada Božje Kraljevstvo. Prvopričesnici su, osim trenutka predstavljanja, sudjelovali u misnom slavlju pjesmom te čitanjem molitve vjernika. I dok oni već pomalo nestrpljivo iščekuju taj dan, poželimo im da ih na tom putu do svetog sakramenta prati Božji blagoslov da bi postali dostojni novi pronositelji i svjedoci žive Božje Riječi u našoj Župi.

Prvopričesnici:

Jakus Andrej, Karabatić Oliver, Matuka Gabriel, Miliša Šimun, Radelić Ante, Savić Noa, Senjanin Duje, Senjanin Matej.

Abramović Lorena, Bikić Marija, Čarija Mia, Grkov Marta, Grubišić Čabo Rita, Ivančev Barbara, Marković Gabrijela, Najev Lana, Najev Paola, Neveščanin Anđela, Radić Gloria, Radić Magdalena, Rinčić Lucija, Rinčić Sara, Stojan Sara, Teskera Gabriela, Tokić Martina, Tokić Nikolina.

Izvor: www.zupa-marina.hr

NA GORČU PROSLAVLJEN SVETI JOSIP

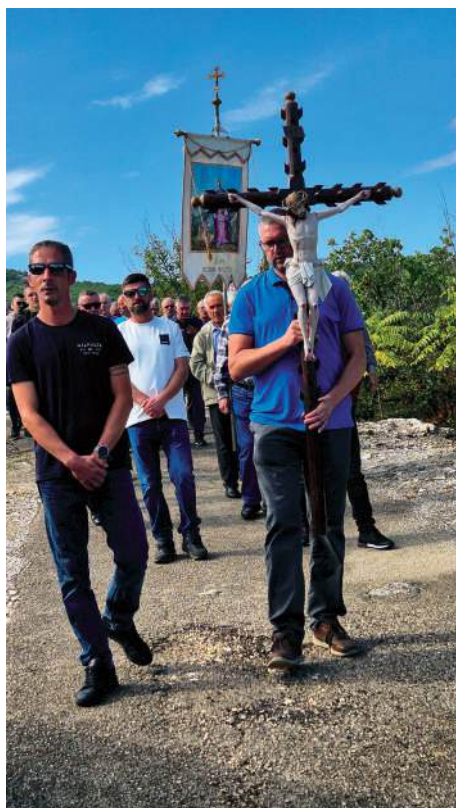
Svečanim misnim slavljem kojem je prethodila procesija oko crkve na Gorču je proslavljen blagdan sv. Josipa. Misno slavlje uveličao je župni zbor pod ravnanjem Tine Milovac. Na kraju mise nastupila su djeca iz PŠ Vrsine. Potom je uslijedila Domoljubno - duhovna večer poezije, stihove je kazivao Ante Nadomir Tadića Šutra, hrvatski domoljubni književnik. U glazbenom dijelu nastupili su Miroslav Miše i Nedo Kovačev. Oče sveti, po zagovoru svetog Josipa, zaštitnika naše domovine i našeg malog mesta, čuvaj, štiti i brani cijeli hrvatski narod, molimo te!

Izvor: www.zupa-marina.hr

PROSLAVLJEN BLAGDAN GOSPE OD BRZE POMOĆI U RASTOVCU

JEDNA MOLITVA BAKE CVITE KOJU JE NJEZINA MAJKA NAUČILA MOLITI

Idem spati Boga zvati,
i Mariju milovati..
Marija je Božja mati,
Božjeg sina porodila,
Isukrsta Gospodina.
Bog se diže na nebesa,
nebesa se otvoriše,
anđeli se pokloniše,
mlade mise govoriše,
sidi kruna okrunjena,
vičnog duha napunjena.
Svi kršćani pristupajte,
nekršćani ostupajte.
Ova ruka mene stvori,
ova druga raja tvori.
Ove noge poneseše,
za spasenje sveg naroda,
tako vam se radovati,
pomoz'te mi žalovati,
u žalosti križ nositi..
Uskrs skale prisloniti,
mog Isusa s neba sniti,
al će Gospa na kolina,
prid Isusa Gospodina..
Za Jorganom kad se rodi,
za Jorganom kad se
krsti,
za Gospine slavne prsi.
Ko bi ovu molitvu,
ko bi je govoriya,
tri bi duše saraniya,
prvu očevu,
drugu majčinu,
treću sam svoju..

Ko bi umiya,
pa je ne bi govoriya,
podajte mu gorke žuci,
nek se više s dušom
muči.
Marijo, Marijo, duše
moje likarije. Koliko bi
sritan bio,
da ne bude sagrišio,
ni mog Boga uvridio,
al šta ću Božja mati,
pomoz mi ne plakati,
na grije se ne vraćati.
Sveti Vide, vidi mene,
Sveti Dujme obraduj me,
Lipa Gospe krili mene,
svi anđeli vidite me,
da mi duša ne pogine,
da mi tilo pripočine.
Hvala Bogu na stvorenju,
a Isusu na otkupljenju.
Amen.

Izvor: Blizna Gornja - Galići
Mira Rozga

AKCIJA HRVATSKOG CARITASA

“SPASI KUNU OD PROPASTI, DARUJ JE ZA 1000 RADOSTI!”

Hrvatski Caritas pokreće humanitarnu akciju “Spasi kunu od propasti, daruj je za 1000 radosti!” kojom će do kraja godine prikupljati preostale kovanice kuna i lipa kako bi pomogao socijalno ugroženim obiteljima i pojedincima diljem Hrvatske.

Do kraja ove godine možete donirati svoje kovanice u više od 1500 župnih ureda i Caritasa diljem zemlje. Prikupljeni novac bit će zamijenjen za eure i usmjeren najpotrebitijima putem Caritasove mreže – starijim i bolesnim osobama, obiteljima s više djece, kao i onima koji su u riziku od siromaštva i društvene isključenosti.

Možete donijeti kune, koje će se zamijeniti i time pomoći potrebitima.

Izvor: www.zupa-marina.hr

KRIZMANICI PREDVODILI KRIŽNI PUT NA DRID

U subotu, 5. travnja u 14.00 sati s podnožja brda Drid krenula je procesija Križnog puta prigodnom pjesmom i molitvom od postaje do postaje. Križni put predvodili su ovogodišnji krizmanici u pratnji župnika don Josipa Mudronje i ostalih vjernika. Pobožnost križnog puta završila je svetom misom u crkvi Gospe od Sniga. Ovaj Križni put nije bio samo hod po brdu, već i prilika za hod kroz vlastitu vjeru. Kroz vjetar i sunce, kroz molitvu i pjesmu, vjernici su osjetili da je Bog s njima u svakom trenutku njihova životnog hoda. Sudjelovanje djece, mladih, obitelji i starijih pokazalo je kako Križni put ostaje snažan znak vjere i nade u ovoj župnoj zajednici.

KLANJAMO TI SE, KRISTE, I BLAGOSLIVLJAMO
TE, JER SI PO SVOJEM SVETOM KRIŽU
OTKUPIO SVIJET!

Izvor: www.zupa-marina.hr

